সেগুন পলাশের মঞ্জরী

୨/453
ତା 1.6.୬୦
ଭୁବନେଶ୍ୱର

ମଟର ସାଇକେଲ୍‌ଟା ସଦର ଫାଟକ ପାର ହୋଇ ଭିତରକୁ ପଶି ଆସିଲା । ଏହି ସାଇକେଲ୍‌କୁ ସଦର ଫାଟକର ଗୁର୍ଖା ଦରୱାନ୍‌ଟା ଯେମିତି ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଥିଲା । ମଟର ସାଇକେଲର ଆରୋହୀ ଦୁଇ-ଜଣଙ୍କୁ ଗୋଟାଏ ଲମ୍ବା ସଲାମ୍ ବଜେଇ ଦରୱାନ୍‌ଟା ଖୁସିରେ ନିଶ୍ୱାସ ମାରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲା । ତାହାପରେ ମଟର ସାଇକେଲ୍ ପହଞ୍ଚିଲା ଭିତର ଫାଟକ ପାଖରେ । ଆରୋହୀ ଦୁଇ ଜଣ ଯେଉଁଠାରେ ଓହ୍ଲେଇ ପଡ଼ିଲେ ସାଇକେଲ୍‌ରୁ । ଜଣେ ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ଜଣେ ପୁରୁଷ । ଉଭୟେ ଖୁବ୍ ଫୁର୍ତ୍ତିରେ ଆଗର କୋଠା ଘର ଭିତରକୁ ଚାଲି ଗଲେ, ଯେମିତି ସେମାନଙ୍କ ପଛରେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ମଟର୍‌ସାଇକେଲ୍‌ରେ ସେମାନଙ୍କୁ କିଏ ଗୋଡ଼ାଉଛି । ଭିତର ଦରୱାନଟା ସଦର ଫାଟକର ଦରୱାନଠାରୁ ଆହୁରି କଣ୍ଢା, ଆହୁରି ଚଙ୍ଗା । ଆରୋହୀଙ୍କ ଠାରୁ ସାଇକେଲ୍‌ଟା ଧରି ନେଇ ପାଖର ଗ୍ୟାରେଜ୍ ଭିତରକୁ ଚାଲିଯାଇ ସାଇକେଲ୍‌ର ନମ୍ବର ବଦଳେଇ ଦେଇ ସାଇକେଲ୍‌ଟାକୁ ସେ ସେଇଠାରେ ଡ଼େର୍ ଦେଲା ।

ଘରଟି ପ୍ରକାଣ୍ଡ ଏବଂ ଦୋମହଲା । ତଳ ମହଲାରେ ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ଛୋଟି ଛୋଟ କୋଠରୀ । କେବଳ ଆଗର ବୈଠକଖାନା ଟିକେ ପ୍ରଶସ୍ତ । କେତେକ କୋଠରୀ ଅତିକ୍ରମ କରି ମଟର ସାଇକେଲ୍‌ର ପୁରୁଷ ଆରୋହୀଟି ଛୋଟ ଗୋଟିଏ ଗୁପ୍ତ କୋଠରୀ ଆଗରେ ଛିଡ଼ା ହେବା କ୍ଷଣି ସେଇ କୋଠରୀଟିର ଦରଜା ମନକୁ ଖୋଲି ଗଲା ।

ଆଗକୋଠରୀରେ •ଅଣ୍ଟାର କମରପଟ୍ଟୀରୁ ରିଭଲ୍‌ଭର୍ ଖୋଲି ରଖି ଦେଇ ଗୁପ୍ତ କୋଠରୀ ଭିତରକୁ ପଶି ଯିବା ପରେ କୋଠରୀର ଦରଜା ଆପଣା ଛାଏଁ ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲା ଏବଂ କୋଠରୀ ଭିତରେ ଜଳି ଉଠିଲା ଫିକା ନୀଳବର୍ଣ୍ଣର ଆଲୁଅ ।

ଆଖିର କଳା ଚଷମା ଖୋଲି ଦେଲା ଆରୋହୀ, ତାହାପରେ ମୁଣ୍ଡର ଟୋପିଟା । ମୁହଁରେ ଆଉ ଆଗର ପୁରୁଷ ଚେହେରା ରହିଲା ନାହିଁ । କାନ୍ଥରେ ଟଙ୍ଗା ହୋଇଥିବା ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ଦର୍ପଣ ଆଗରେ ଛିଡ଼ା ହୋଇ ସେହି ଆରୋହୀଟି ନିଜ ଦେହର ମିଲିଟାରି ପୋଷାକ ଖୋଲିଲା । ଏହି ସମୟରେ ସେହି ଆରୋହୀଟି ଗୁଣୁ ଗୁଣୁ ହୋଇ ମୁହଁରେ ହିପହପ ଗୀତ ଗାଇ ଉଠିଲା । ସେତେବେଳକୁ ଦର୍ପଣ ଭିତରେ ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦରୀ ଯୁବତୀର ଉଲଗ୍ନ ଦେହ ଫୁଟି ଉଠି ସାରିଛି । ମୁହଁରେ ଟିକିଏ ହସ, ଆଖିରେ ପ୍ରଶ୍ନ ।

"କାହାକୁ ଖୋଜୁଛନ୍ତି ଆପଣ ?"

"କୁମାରୀ ମୃଦୁଲା ଇନ୍ଦର ସିଂ !"

"ମାତ୍ର ୩ ମିନିଟ୍ ଅପେକ୍ଷା କରନ୍ତୁ", କହି କହି ନିଜେ ଠୋ ଠୋ ହୋଇ ହସି ଉଠିଲା ସେହି ଯୁବତୀ । ମଟର ସାଇକେଲ୍‌ର ସେହି ପୁରୁଷ ଆରୋହୀ ଏଇ କୋଠରୀ ଭିତରେ କୁଆଡ଼େହଜି ଗଲା ଯେମିତି ।

ସେହି ଗୁପ୍ତ କୋଠରୀ ଭିତରୁ ଗୋଟିଏ ସୁସଜ୍ଜିତା ସୁନ୍ଦରୀ ଯୁବତୀ ଭାବରେ ବାହାରିବାପୂର୍ବରୁ ଯୁବତୀଟି ଦର୍ପଣ ଆଗରେ ଛିଡ଼ାହୋଇ ନିଜକୁ ଭଲ ଭାବରେ ଥରେ ଦେଖି ନେଲା । ସେହି ଛଦ୍ମବେଶୀ ପୁରୁଷର ଚେହେରା ତା ଦେହରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଡିଲେ ହେଲେ ନାହିଁ । ତାହାପରେ ଗୋଟିଏ ସରୁ କପିଂ ପେନସିଲ ପାଟିରେ ମାରି ବାଁ ପାଖ ଗାଲରେ ଆଙ୍କି ଦେଲା ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟର ତିଳ ବିନ୍ଦୁ । ତାହାପରେ ନିଜର ସୁଗଠିତ ଦେହର ନୀଳ ଜର୍ଜେଟ୍ ଶାଢ଼ୀର ଝରା ପଣତକୁ ଡାହାଣ ହାତରେ

ଝୁଲାଇ ଝୁଲାଇ ଯୁବତୀଟି ଚାଲିଗଲା ସେହି ଘରୁ । କୋଠରୀର କବାଟ ଖୋଲିଗଲା ଆଉ ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲା ଗ୍ରୁଏଁ ଗ୍ରୁଏଁ ।

୨

କଅଁଳ ମୁହଁରେ ଛନ ଛନ ହସ, ଆଖିରେ ତୀକ୍ଷ୍ଣ ଚାହାଣି ଧରି ବୈଠକଖାନାରେ ବସିଛନ୍ତି କୁମାରୀ ମୃଦୁଲା ଉତ୍ତରସିଂ । ପାଖରେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଯୁବତୀ । ଦୁହିଁଙ୍କ ଭିତରେ ଆଲାପ ଚାଲିଚି ଅନେକ ବିଷୟରେ । ସେହି ଆଲାପ ଆଲୋଚନା ଭିତରେ ଦୁହେଁ ଯେମିତି ଆଉ ଜଣକର ଆସିବାକୁ ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଛନ୍ତି । ଆଲୋଚନା ବନ୍ଦ କରି ହଠାତ୍ ଟିକେ ଅନ୍ୟମନସ୍କା ହୋଇଉଠିଲେ କୁମାରୀ ଉତ୍ତରସିଂ । ଟେବୁଲ ଉପରେ ପଡ଼ିଥିବା ଗୋଟାଏ ନକ୍ସାକୁ ଅନେଇ ଅନେଇ ଓଠରେ ପେନସିଲ୍ ପିଟି ପିଟି ଟିକେ ଗମ୍ଭୀର ହୋଇ କହି ଉଠିଲେ ସେ ପାଖର ଯୁବତୀଟିକି :—

“ଆଜି ଠାରୁ କେହି ଯେମିତି କାମ ହାସଲ ନ କରି ଏଠିକି ନଫେରେ । କାମିନୀ, ତମର ମନେ ଅଛି ରଙ୍ଗପୁର ରାଜବାଟୀର ଗୋଟା ନିଖୁଣ ନକ୍ସା ଆଣି ଦେବାକୁ ଜଣେ ଯୁବକ ଭାର ନେଇଥିଲା । ତାର ନାଁ କଣଟି ?”

କଥାଟା ଜିଭ ଅଗରେ ଥିଲା ପରି କାମିନୀ ଚଟାପଟ୍ ଉତ୍ତର କଲା—“ଅଭିରାମ ।”

“କଣ ହେଲା ସେଇ ନକସା କଥା ?”

“ନକ୍ସା ଆସି ଯାଇଚି । ସେଇ ଯୁବକଟି ଆଉ ଗୋଟିଏ ସନ୍ଧାନର ଭାର ନେଇ ଯାଇଚି ଆଜିକି ୧୫ ଦିନ ହେବ କୁମାରୀ ସାହେବ !”

“ଏଁ, ଆଉ ଗୋଟିଏ ସନ୍ଧାନର ଭାର ? କାର ଅନୁମତିରେ ?”

“ମତେ ଆପଣ ଯେତିକି ଅଧିକାର ଦେଇଛନ୍ତି, ତାରି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ମୁଁ ଏ ଅନୁମତି ଦେଇଛି କୁମାରୀ ସାହେବ !”

କାମିନୀର ଉତ୍ତର ଶୁଣି ଉଚ୍ଚ ହାସ୍ୟରେ ଫାଟିପଡ଼ିଲେ ମିସ ଇଷରସିଂ । ତାହାପରେ ଆଖିବୁଜି ଓଠରେ ପେନ୍‌ସିଲ୍‌ଟାକୁ ଜୋରରେ ଚିପି ଚିପି ଧୀରେ ଧୀରେ କହିବାକୁ ଲାଗିଲେ—

"ସେହି ଯୁବକକୁ ତୁମେ କିପରି ବିଶ୍ୱାସ କର କାମିନୀ ?

"ବିଶ୍ୱାସ, ହୁଏତ ଭଲ ଭାବରେ କରେ, "

"କାରଣ ?"

"ଅରେ ବିଶ୍ୱାସର ସହିତ କାମ ତୁଲେଇ ପାରୁଥିବାରୁ—"

"ବିଶ୍ୱାସର ସହିତ ?—କଣ ସେହି ନକସା ଯୋଗେଇବାଦ୍ୱାରା ?"

କୁମାରୀ ଉଷରସିଂଙ୍କ ଠାରୁ ଏପରି ପ୍ରଶ୍ନର ଆଶା କରିନଥିଲି କାମିନୀ । ଏଠାରେ କେହି କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ହେଳା କରି ପାରେ । କିନ୍ତୁ କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ଭୁଲ କଲେ କୁମାରୀ ଉଷରସିଂଙ୍କ ପାଖରେ ତାହାର କ୍ଷମା ନାହିଁ । ଏହି ସୁଦୃଶ୍ୟ ଅଟ୍ଟାଳିକା ଭିତରେ ତାହାର ଦଣ୍ଡ ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଛନ୍ତି ଏହି ମୃଦୁଳା । ଓଃ, ଯାଙ୍କ ନାଁ ମୃଦୁଳା ରଖିଲା କିଏ ? ମୃଦୁଳାଙ୍କୁ ଥରେ ଆଡ ଆଖିରେ ଚାହିଁନେଲା କାମିନୀ । ସକାଳେ ଏଇ ପୁରୁଷବେଶୀ ମୃଦୁଳାଙ୍କ ସହିତ ସେ ସ୍ତ୍ରୀ ରୂପେ ମଟରସାଇକେଲ୍‌ରେ ଟାଉନ୍ ବୁଲି ଆସିଛି । ବାଟ ଯାକ ନିଜର ସ୍ତ୍ରୀ ଭଳି ସେ ତାଙ୍କୁ ସ୍ନେହ-ସୋହାଗ ଦେଖାଇଛନ୍ତି ଯେମିତି । ସେଥିରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏଇପରି ପ୍ରଶ୍ନ ? କାମିନୀର ଗ୍ରୀବା ଥରି ଥରି ଉଠୁଥାଏ । ଏଠାର ସର୍ବମୟ କର୍ତ୍ତ୍ରୀ କୁମାରୀ ମୃଦୁଳା ଉଷରସିଂଙ୍କୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରି ସେ ଥରି ଥରି କହିଲା —

"ଅନ୍ତତଃ..."

"ରଙ୍ଗପୁର ରାଜବାଟୀର ସେହି ନକସାଟା ଭୁଲ୍—ଗୋଟାଏ ଜାଲ ନକସା ! କେତେ ଟଙ୍କା ଦେଇଛି ପଠେଇଛ ସେଇ ଯୁବକକୁ କାମ ହାସଲ୍ ପାଇଁ ?"

କାମିନୀର ପିଣ୍ଡରେ ଯେମିତି ଆଉ ଜୀବନ ନାହିଁ । ହୁଏତ ଟେବୁଲ ଆକରେ ଥିବା ଲଭ୍ ଲଭର୍ ଟା ଖୋଜିବେ ମୃଦୁଳା ଦେବୀ— ତାର ଶାନ୍ତି ପାଇଁ । ତଥାପି ପ୍ରଶ୍ନର ଯେକୌଣସି ମତେ ଉତ୍ତରଦେବା ଏଠାକାର ନିୟମ, ତାରି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି କହିଲା କାମିନୀ—

"ଏକ ହଜାର —"

"ନିଅ, ତମର ସେଇ ହଜାର ଟଙ୍କା ନିଅ, ତମର ନମ୍ବରଟା ମିଳେଇ ନିବ । ହଁ, ମୁଁ ରଙ୍ଗପୁରର ନିର୍ଭୁଲ ନକ୍ସା ସଂଗ୍ରହ କରି ନେଇଛି; ହେଇ ଦେଖ ।"

ଏହା କହି ଟେବୁଲ ତଳୁ ଭିତରୁ ଗୋଟିଏ ନକ୍ସା ଓ ଖଣ୍ଡେ ହଜାର ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍ ବାହାରକରି ଟେବୁଲ ଉପରେ ଥୋଇଲେ ମୃଦୁଳା ଦେବୀ । କାମିନୀ ଆଉକିଛି ଭାବି ପାରୁ ନଥାଏ । ହୁଏତ ତାର ମୁଣ୍ଡକାଟ ହେବ ବର୍ତ୍ତମାନ ।

"କିନ୍ତୁ ତମର ସେହି ପ୍ରିୟ ଅଭିରାମ ଆଉ ନାହିଁ —"

ଚମକି ଉଠିଲା କାମିନି । ପ୍ରିୟ ଅଭିରାମ । ଏହାର ଅର୍ଥ କଣ ? କିମିତି ସବୁ କଥା ଜାଣିଲେ ମୃଦୁଳା - ଦେବୀ । କଣ ଅନ୍ତର୍ଯାମୀ ଏ । ଅଭିରାମ ଆଉ ନାହିଁ ବୋଲି କଣ କହିଲେ ମୃଦୁଳା ଦେବୀ । ମୁଣ୍ଡ ଭିତରେ ଝଡ଼ ବହିଲା କାମିନୀର । କୋଉ କଥାକୁ ସେ ଭଲରୂପେ ଭାବି ପାରିଲା ନାହିଁ । ତାର ଏତେ ଗୁଡ଼ାଏ ଭୁଲ ହେଲା କିମିତି ? ତାକୁ କଣ ଏତେ ଗୁଡ଼ାଏ ଅଧିକାର ମୃଦୁଳା ଦେବୀ ଦେଇଥିଲେ ଖାଲି ପରୀକ୍ଷା କରିବା ଲାଗି । ତାର ଦଶା ତେବେ କଣ ହେବ ବର୍ତ୍ତମାନ ?

କାମିନୀର ଅବସ୍ଥାକୁ ତନ୍ନତନ୍ନ କରି ମୃଦୁଳା ଦେବୀ ପୁଣି କହିଲେ—

"ହେଇ ନିଅ ତମର ଅଭିରାମକୁ । ବଦମାସ୍ ପୁଲିଶର ଗୋଇନ୍ଦା ହେଇ ପଶିଥିଲା ଆମ ଭିତରେ । ଏଇ ବିଶ୍ୱାସଘାତକକୁ ତମେ ପରି

ବିବାହ କରିଥାନ୍ତି କାମିନୀ ? କିନ୍ତୁ ତା ଆଗରୁ ମତେ ସବୁ ଫଇସଲା କରିଦେବାକୁ ହେଉଛି ।"

ଏହି କଥା କହି ଟେବୁଲ ଉପରେ ଗ୍ରୁପ ଫଟୋ ଖଣ୍ଡିଏ ପକେଇ ଦେଲେ ମୃଦୁଳା ଦେବୀ । ଥରି ଥରି କାମିନୀ ଦେଖିଲା । ଅଭିମାନର ଗ୍ରୁପରେ ଶଭଲ୍‌ଭର୍ର ଗୁଳି ବାଜିଛି । ପ୍ରାଣ ହରାଇ ଗୋଟିଏ କେଉଁ ଅଜଣା ପକ୍ଷୀଆ ଭିତରେ ପଡ଼ିଛି ସେ । ଆଉ କିଛି ଭାବି ନ ପାରି ନଜର ଚୌକିରୁ ଖସି ପଡ଼ି କୁମାରୀ ଉଦ୍ଧରଙ୍ଗଙ୍କ ଗୋଡ଼ ଧରି ପଡ଼ି ରହିଲା କାମିନୀ । ଏଥିରେ ବିଚଳିତା ନ ହୋଇ କରି କରି ହେଇ ହସି ଉଠିଲେ ମୃଦୁଳା ଦେବୀ ।

କୁମାରୀ ମୃଦୁଳା ଉଦ୍ଧରଙ୍ଗଙ୍କ ହାତ ବାଜି ଟେବୁଲ ଉପରେ ଥିବା ଡାକରା ଘଣ୍ଟିଟା ଋଂ ଋଂ ହୋଇ ବାଜି ଉଠିଲା । ଘଣ୍ଟିର ଶବ୍ଦ ଶୁଣି ସେଠାରେ ଜଣେ ବୟସ୍କା ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା । ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଟିକୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରି କୁମାରୀ ମୃଦୁଳା କହିଲେ, "ସୁପ୍ରୀତିକ ଡାକି ଦିଅ । ଆଉ ହେଇ, ଏଇ କାମିନୀ ଦେବୀଙ୍କୁ ଏଠୁ ନେଇ ଯାଅ । ତାଙ୍କର ବିଶ୍ରାମ ପାଇଁ ଭଲ ଭାବରେ ସୁବିଧା କରି ଦେବ ।"

ବୟସ କୋଡ଼ିଏ ଭିତରେ ଜଣେ ସୁନ୍ଦରୀ ଯୁବତୀ ଆସି ବୈଠକ-ଖାନାରେ ପହଞ୍ଚିଲା । କାମିନୀକୁ ଟେବୁଲ ତଳୁ ସେହି ବୟସ୍କା ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଟି ଉଠାଇ ନେବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛି । ମୃଦୁଳା ଦେବୀ ହାତ ଦେଖାଇ ଦେଇ ପାଖ ଚେୟାର୍‌ଟରେ ସୁପ୍ରୀତିକ ବସିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ ।

"ଆଉ ମୋଟେ ୫ ମିନିଟ୍ ସୁପ୍ରୀତି । ସେଇ ମାରୁଆଡ଼ି ଟୋକା କେଦାରମଲ ଠିକ୍ ୯ଟାରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିବ । ତା'ଠୁ ୨୦ ହଜାର ଟଙ୍କାର ଗୋଟିଏ ମୋଟା ଚେକ୍ ଲେଖାଇ ନେବା ମୋର କାମ । ଆଉ ତମେ କଣ କରିବ କହିଲ ?"

"ଯାହା ଆଦେଶ ହେବ !"

"ପାରିବ ତ ?"

"ନ ପାରିବାର ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠୁଚି କାହିଁକି !"

ସୁପ୍ରୀତିର ଏଇ କଥାରେ ଖୁସି ହୋଇ ତାର ହାତକୁ ଜୋର୍‌ରେ ହଲାଇ ଦେଲେ ମୃଦୁଲା ଦେବୀ । ତାହାପରେ ଆଗର କାନ୍ଥ ଘଡ଼ିକୁ ଚାହିଁ ଚାହିଁ ଟୋଗୋଟି ଗୋଟି କରି କହିଲେ—

"ମିଷ୍ଟର କେଶରୀଚନ୍ଦମଲ ହାତରେ ଗୋଟାଏ ଦାମିକା ସୁଇସ୍ ମୁଦି ଅଛି, ସେଇଟା; ହଁ ସବୁଠୁଁ ବଡ଼ କଥା ତାର ହାତଘଡ଼ିଟା । ଘଡ଼ିଟା ହୁଏତ ସାଧାରଣ, କିନ୍ତୁ ତାର ପଛ କଭରରେ ମୋତି ବେଗମର ଫଟୋ ଅଛି । ସେଥିଲାଗି ସେଇ ଘଡ଼ିଟା ନିହାତ୍ ଦରକାର, ବୁଝିଲ !"

"ମୋତି ବେଗମ୍ ?"

ସୁପ୍ରୀତିର ଏ ପ୍ରଶ୍ନ ଶୁଣି ତାର ମୁହଁକୁ ଚାହିଁଲେ କୁମାରୀ ଉତ୍ତରରେ । ଅପୂର୍ବ ଖଣ୍ଡେ ହସ ଖେଳେଇ ଦେଲେ ମୁହଁରେ । ହସି ହସି ସେ କହିଲେ—

"କଲିକତା ମୋତି ମଞ୍ଜିଲର ମାଲିକନ୍ । ଅତି ବିଶାଳ ସଂପତ୍ତିର ମାଲିକ । ସେହି ମୋତି ବେଗମ୍ ପ୍ରେମରେ ପଡ଼ିଛି ଏହି କେଶରୀଚନ୍ଦମଲ ସାଙ୍ଗରେ । କଲିକତାର ବଡ଼ ବାରିଷ୍ଟର ଉସ୍‌ମାନ ଇମାମ୍‌ଙ୍କ ଦ୍ୱିତୀୟ ପତ୍ନୀ ରୂପେ ବରଣ କରିବା ପରେ ମୋତି ବେଗମ୍ ଜାଣି ପାରିଲା ଯେ, ବାରିଷ୍ଟର ଇମାମ୍ ପ୍ରାଣ ବିକଳିଛନ୍ତି । ଚିତ୍‌ପୁର ରୋଡ଼ର ଗୋଟିଏ ବେଶ୍ୟା ନୟନତାରା ପାଖରେ । ମୋତି ମଞ୍ଜିଲ୍‌ର ଫାଟକ ଖୋଲିଛି କେଶରୀଚନ୍ଦମଲ ପାଇଁ । କିନ୍ତୁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୋତି ବେଗମ୍ ଉପରେ ଉସ୍‌ମାନ୍ ଇମାମ୍‌ଙ୍କର ସ୍ୱାମୀର ଦାବୀ ପୂରାପୂରି ରହିଛି ।" ଏତିକି କହି ହସି ଉଠିଲେ କୁମାରୀ ମୃଦୁଲା । ଥରେ ସୁପ୍ରୀତି ଉପରେ ଆଖି ପକେଇ ପ୍ରଶ୍ନ କରିବା ଭଙ୍ଗିରେ ପୁଣି କହିଲେ—

"କହୁଲ ଦେଖି, ମୋତ ବେଗମ୍ ନା ଏହି କେରୋଡ଼ିମଲକୁ ଜବତ କଲେ ଆମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହାସଲ ହେବ ।"

"ଆମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ?"

"ଗୋଟେ ଫିଲ୍ମ କମ୍ପାନୀ ଗଢ଼ିବା ପାଇଁ ଏଇ କେରୋଡ଼ିମଲର ଝୁଙ୍କ ଉଠିଛି ବର୍ତ୍ତମାନ । ତା ବାଦ ଗୋଟେ ଚଟକଳ ବସାଇବା ପାଇଁ ସେ ମୋର ଆଶ୍ରା ଧରିଛି । ଏଇ ଝଁ କରୋଲ୍‌ମଲ୍ ପ୍ରାୟ କୋଟିଏ ଟଙ୍କାର ଅଧିକାରୀ । ବାଡ଼ିରେ ଗଛ ଲଗେଇଥିଲା ପରି ଏଇ ଟଙ୍କାଗୁଡ଼ା ବଢ଼ି ଉଠିଛି ତା'ଘରେ । ତା' ଠଉଁ କେତେ ଆଦାୟ କଲେ ଆମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହାସଲ ହେବ—"

କହୁ କହୁ ମୃଦୁଳା ଦେବୀ କଣ ଭାବିବାରେ ମନ ଦେଲେ । ଏତିକିବେଳେ ଧୀର ସ୍ୱରରେ ସୁପ୍ରୀତ ପୁଣି କହିଲା—

"ଆମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ?"

ସୁପ୍ରୀତର ଏ କଥାରେ କାନ ନ ଦେଇ, କୁମାରୀ ଉତ୍ତରସିଂ ଆପେ ଆପେ କହି ଉଠିଲେ—

"ନଗଦ ଦଶଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଆମର ଦରକାର । ଚଟକଲ ପାଇଁ କେରୋଡ଼ିମଲର ହୁଏତ ୩ଲକ୍ଷରୁ ୪ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଲାଗିବ । ଆଉ ଫିଲ୍ମ କଂପାନୀ ପାଇଁ ହୁଏତ ୧୦ ଲକ୍ଷ । ଏଥିଲାଗି ମତେ ଦଶଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଜଳାପୋତା ଦେବ କେରୋଡ଼ିମଲ !"

ଆପେ ଆପେ ହସି ଉଠିଲେ ମୃଦୁଲା ଦେବୀ । ତାର ଭିତରେ ସୁପ୍ରୀତ ପୁଣି ପ୍ରଶ୍ନ କଲା "ଆମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କଣ କୁମାରୀ ସାହେବ ?"

ସୁପ୍ରୀତର କୌଣସି କଥା ନ ଶୁଣି ଖୁବ୍ ଉଚ୍ଚ ସ୍ୱରରେ କହି ଉଠିଲେ ମୃଦୁଲା—

"ମୋତିବେଗମ୍ ସୁପ୍ରୀତି, ମୋତିବେଗମ୍ । ମୋତିବେଗମ୍‌ର କେଶଟା ହାତକୁ ନେବାକୁ ହେବ । ଜାଣିଲ ସୁପ୍ରୀତି, ସେଇ ସ୍ୱର୍ଗମୁଦ୍ର କଥାଟା ଗୁଡ଼ି ଦିଅ, କେଦରେଞ୍ଜମଲର ହାତଘଡ଼ିଟା ତମକୁ ଆଜି ହାତ କରିବାକୁ ହେବ ଯେ କୌଣସି ମତେ ।"

"ତାହେଲେ ମ୍ୟୁଜିକ୍ କ୍ଲାସ ଆରମ୍ଭ କରି ଦେଉଛ ?"

"ହଁ, ଖୁବ୍ ଜମକରେ । ଯେମିତି କେଦରେଡ଼ିମଲ ଆଜି ଅଟକି ରହିବ ସେଠି ।"

ନ'ଟା ବାଜିବାକୁ ଆଉ ପ୍ରାୟ ୧ ମିନିଟ୍ ବାକି । ଏତିକିବେଳେ ଉପର ମହଲାରେ ତରୁଣୀ କଣ୍ଠର କଳନାଦ ସହିତ ସଙ୍ଗୀତର ମୃଦୁ ହିଲ୍ଲୋଳ ପବନରେ ଘୂରି ବୁଲିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

୩

ଠିକ୍ ନ'ଟା ବେଳେ "କୁମାରୀ ଭିଲ୍ଲା"ର ବାହାର ହତା ଭିତରେ ଗୋଟିଏ ମଟର ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା । ଭିତର ଫାଟକର ଦରଓ୍ୱାନ ଗୁର୍ଖା ଟୋକା ବୈଠକଖାନାର ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ ଖଣ୍ଡେ କାର୍ଡ଼ ଥୋଇ ଗୋଟିଏ ସଲାମ୍ ବଜାଇ ଛିଡ଼ା ହେଲା । କୁମାରୀ ଉଓରସିଙ୍କ ଟେବୁଲ ଉପର କଲ ବେଲଟା ବାଜି ଉଠିଲା ଶଂ ଶଂ ହୋଇ । ସେହି ଶବ୍ଦ ପବନରେ ମିଳେଇ ନ ଯିବା ଆଗରୁ ଅତି ସୁସଜ୍ଜିତା ବେଶରେ ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚିଲା ଆସି କାମିନୀ । କାମିନୀକୁ ଦେଖି ଚମକି ପଡ଼ିଲେ ମୃଦୁଲାଦେବୀ । କଣ୍ଠରୁ ତାଙ୍କର ଆପେ ଆପେ ବାହାରି ପଡ଼ିଲା—

"ତମେ !"

"ହଁ, କୁମାରୀ ସାହେବ, ଆଜି କେଦରେଡ଼ିମଲ୍‌ଙ୍କ ଅଭ୍ୟର୍ଥନା କରିବା ଭାର ଥିଲା ମୋ ଉପରେ—"

ମୃଦୁଲା ଦେବୀ ଖୁବ୍ ରାଗି ଯାଇ କହିଲେ—

"ସେ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ବଦଳି ଯାଇଛି ୫ ମିନିଟ୍ ଆଗରୁ । ତମେ ଚାଲିଯାଅ କାମିନୀ, ମତେ ତାହାର ବିଚାର ପାଇଁ ସୁବିଧା ଦିଅ । ଅବାଧ୍ୟ

ହୋଇ କିଛି କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକଲେ ତମକୁ ଶାସ୍ତି ଭୋଗ କରିବାକୁ ହେବ ।"

ଚମକି ଉଠିଲ କାମିନୀ । ଶାସ୍ତି କଥାରେ ତା ଆଗରେ ଭାସି ଉଠିଲା ଭୂଇଁତଳର ସେଇ ଅନ୍ଧକାର କୋଠରୀଟା । ସେ ଶିହରି ଉଠିଲା । ତାହା ପରେ ବୁଲପଡ଼ି ସେ ଚିତ୍କାର କରି କହିଲା—

"ମତେ ଶାସ୍ତି ଦେବେ କୁମାରୀ ଉଦ୍ଧରସିଂ ?"

ଏହା କହି ସେ ଟେବୁଲ ଉପରେ ଥରେ ସତୃଷ୍ଣ ଚାହାଣି ବୁଲେଇ ନେଲା । ସେତେବେଳକୁ ଟେବୁଲ ଉପରୁ ଆଗର ସମସ୍ତ ଜିନିଷ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନ ହୋଇ ସାରିଛି । କାମିନୀ ଚାହାଣିର ସେହି ସତୃଷ୍ଣତା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ମୃଦୁଲା ଦେଖି ହସି ହସି କହିଲେ,

"ଶଉଲଭର୍ ଖୋଜୁଚ କାମିନୀ, ମତେ ଶାସ୍ତି ଦେବା ଅଭିପ୍ରାୟର ମୃତ୍ୟୁ ପାଇଁ ?" ପାଖକୁ ଲାଗି ଆସି ଖୁବ ନରମ ସ୍ୱରରେ କହିଲା କାମିନୀ—

"ମତେ ଭୁଲ ବୁଝନା କୁମାରୀ ସାହେବ ! ଆପଣଙ୍କଠାରୁ ମୁଁ ଅଗ୍ନିମନ୍ତ୍ରର ଦୀକ୍ଷା ନେଇଛି । ସେହି ବିଶ୍ୱାସଘାତକ ଯୁବକଟା ସକାଶେ ହୁଏତ ମୁଁ ଦାୟୀ । କିନ୍ତୁ ସେ ସବୁ ପରର କଥା; ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁପ୍ରୀତି ବିଶ୍ୱାସଘାତକତା କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛି, ସେଥିଲାଗି ମୁଁ ମୋର ପୂର୍ବ ଅଧିକାର ଓ କ୍ଷମତାରେ ସୁପ୍ରୀତିର ଇନ୍‌ଗେଜ୍‌ମେଣ୍ଟକୁ ରଦ୍ଦ କରି ଦେଇ ନିଜେ ଆସିଛି କେଦାରୋତ୍ତମଲଙ୍କର ଅଭ୍ୟର୍ଥନା କରିବା ପାଇଁ । ଆଗର ସେଇ କାଗଜପତ୍ର ଗୁଡ଼ାକ କାଲେ ଟେବୁଲ ଉପରେ ପଡ଼ି ରହିଥିବ ସେଥିପାଇଁ ଟେବୁଲ ଉପରେ ଥରେ ମୁଁ ଆଖି ବୁଲେଇ ନେଉଥିଲି । ମୁଁ ଯାଏଁ, କେଦାରୋତ୍ତମଲଙ୍କ ଆସିବାରେ ଡେରି ହେଇ ଯାଉଚି କୁମାରୀ ସାହେବ ।"

ହଠାତ୍ ଚଉକିରୁ ଉଠି ପଡ଼ି କାମିନୀର ଯିବାରେ ବାଧା ଦେଇ କୁମାରୀ ଉଦ୍ଧରସିଂ ଛିଡ଼ା ହେଲେ ଆଗରେ । କାମିନୀ ନୀରବରେ ଭିତରକୁ

ଫେରଗଲା । ପର ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ହସି ହସି ବୈଠକଖାନାରେ ସୁପ୍ରୀତି ପହଞ୍ଚିଲା । ଭିତରକୁ ଫେରଗଲାବେଳେ କାମିନୀ ମୃଦୁଲାଦେବୀଙ୍କ କଥା ଶୁଣିବାକୁ ପାଇଲା—"ମୋତେ ମଧ୍ୟ ଭୁଲ ବୁଝନା କାମିନୀ । ସୁପ୍ରୀତିର ସବୁ କଥା ମୁଁ ଜାଣେ ।"

କେଶ୍ରୋଡ଼ିମଲ ଆସିଲେ । ଆସିବାରେ ଯେଉଁ ଦୁଇମିନିଟ ସମୟ ଡେର କରାଇ ଦଆଗଲା ତାହାର କ୍ଷତିପୂରଣ ଦେଇ ସୁପ୍ରୀତି ତାହାର ସ୍ନେହଭରା ସ୍ମିତ କୋଳରେ କେଶ୍ରୋଡ଼ିମଲଙ୍କୁ ବନ୍ଦୀ କର ଘେନ ଆସିଛି । ଏହି ମାରୁଆଡ଼ୀ ଯୁବକର ବୟସ ୩୦ ବର୍ଷରୁ ବେଶି ହେବନ । ଦେହଟି ସ୍ଥୂଳ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଚେହେରାରେ କମନୀୟତା ଅଛି । ବେଶଭୂଷାରେ ଖାନଦାନ ଫୁଟି ଉଠିଛି । ସୁପ୍ରୀତିର କୋଳାଗ୍ରତ ଭିତରେ ଯୁବକଟି ଯେମିତି ବେଶ୍ ଆରାମ ଅନୁଭବ କର ପାରୁଛି । ହସ ହସ ହୋଇ ସେ ଦୂରରୁ ମିସ୍ ଉତ୍ତରସିଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସଶବ୍ଦରେ ନମସ୍କାର କର ଉଠିଲେ । ମିସ୍ ଉତ୍ତରସି ମଧ୍ୟ ଆଗକୁ ଗ୍ଲଇଯାଇ କେଶ୍ରୋଡ଼ିମଲଙ୍କ କରମର୍ଦ୍ଦନ ପାଇଁ ନଜର ହାତ ବଢ଼ାଇଦେଲେ । ଉଭୟଙ୍କର ହାତ ସୁନ୍ଦର ଆଉ କଅଁଳ । ଦୁଇଟି କଅଁଳ ହାତର ପୀଡ଼ନ ସୁଖକର ହୁଏ କି ନାହିଁ ତାହା ସେହି କେଶ୍ରୋଡ଼ିମଲ ଓ ମୃଦୁଲା ଉତ୍ତରସି ଜାଣିଥିବେ ।

ବୈଠକ ଖାନାରେ କେଶ୍ରୋଡ଼ିମଲଙ୍କ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ଅଲଗା ଚୌକି ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ସେହି ଚୌକିରେ କେଶ୍ରୋଡ଼ିମଲଙ୍କୁ ବସାଇ ଦେଉଁ ଦେଉଁ ସୁପ୍ରୀତି ସେହି ଭଦ୍ରଲୋକଟିର ସ୍ଥୂଳ ପେଟ ଉପରେ ଝୁଲି ପଡ଼ିଲା । ସୁନ୍ଦରୀ ସୁପ୍ରୀତିର ଗ୍ରୀବା ଆଉ କେଶ୍ରୋଡ଼ିମଲର ଉଦରାଂଶ ଭିତରେ ବ୍ୟବଧାନର କୌଣସି ସୀମା ନ ଥିଲା ପର ଜଣାଯାଉଥାଏ । ହୁଏତ ସୁପ୍ରୀତିର ମୁହଁଟା ଲାଗିଯାଇଛି ମାରୁଆଡ଼ୀର ଗ୍ରୀବାରେ । କେଶ୍ରୋଡ଼ିମଲ୍ ଆନନ୍ଦରେ ନବାକ୍ । ଗ୍ରୀବାଟା ତାଙ୍କର ଉଠୁଛି ପଡ଼ୁଛି ଯେମିତି ।

ଶେୟର ବଜାରର ଚାବୁକ୍

କିଛି ସମୟ ପରେ ନିଜକୁ ସମ୍ଭାଳି ନେଇ କେଦାରୋତ୍ତମଲ ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ କହିଲେ, "ଖୁବ୍ ଅଚ୍ଛା ଜାଏଗା ।" ଉପରମହଲରୁ ସଙ୍ଗୀତର ସ୍ୱର ଝଙ୍କାର ଭାସି ଆସୁଛି । କେଦାରୋତ୍ତମଲ ଟିକେ ଅନ୍ୟମନସ୍କ ହେଲେ । ସୁପ୍ରୀତି ସେତେବେଳକୁ କେଦାରୋତ୍ତମଲଙ୍କ ସ୍ଥୂଳକାୟ ଦେହ ଉପରୁ ନିଜକୁ ଉଠେଇ ନେଇ ସାରିଛି । ତାହାର ମୁହଁ ଉପରେ କେଦାରୋତ୍ତମଲଙ୍କ ଆଖି ହଜି ଯାଇଛି । ନିଜର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଆହାର କରିବା ପାଇଁ ମାରୁଆଡ଼ୀଟିକୁ ବେଶି ସମୟ ସୁବିଧା ନ ଦେଇ ଦେହର ଝିଲମିଲ ସବୁଜ ଶାଢ଼ୀର ପଣତ ଉଡ଼ାଇ ସୁପ୍ରୀତି ଚାଲିଗଲା ଭିତରକୁ । କଠୋର ଗମ୍ଭୀରତା ଫୁଟି ଉଠୁଛି କୁମାରୀ ଉତ୍ତରସିଂଙ୍କ ମୁହଁରେ । ଯେମିତି ସେ ଜଣେ ବାଦଶାହର କନ୍ୟା । ସେ ସେତେବେଳକୁ ଭଲ ଭାବରେ ଜାଣିଲେଣି, ସୁସ୍ଥ ମୂଦ୍ଧର କାମ ହାସଲ କରି ନେଇଛି ସୁପ୍ରୀତି । କାମିନୀ ଏହି ସମୟ ଭିତରେ ଏତିକ କରି ପାରିଆନ୍ତା କି ନାହିଁ ସେଇ କଥାକୁ ସେ ମନେ ମନେ ତୁଳନା କରିନେଲେ ।

ଗୋଟିଏ ରୁପାର ସୁନା ଝଲେଇ ଥାଳିଆରେ ପାନ ଆଉ ସିଗାରେଟ୍ ଥୋଇ ଦେଇଗଲା ପରିଚାରିକା ପୂର୍ବର ସେହି ବୟସ୍କା ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଟି । ଥାଳିଆରୁ ଖଣ୍ଡେ ପାନ ଉଠେଇ ତାହାର ସୁନେଲି ବେକ ଚାପୁ ଚାପୁ ମିଷ୍ଟିର କେଦାରୋତ୍ତମଲ କହିଲେ—

"ଆପଣଙ୍କର ଟଙ୍କା ଦରକାର ଥିଲା ବୋଲି କହୁଥିଲେ ଅନେକ ଦିନୁ । ଯା'ଭିତରେ ମୁଁ ଗୋଟାଏ କାମରେ ଲକ୍ଷ୍ନୌ ଚାଲି ଯାଇଥିବାରୁ ସେଥିରେ ଡେରି ହୋଇ ଯାଇଛି । ଅଚ୍ଛା, ଆପଣଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ଅନୁସାରେ କେତେ ଟଙ୍କା ନେବେ ନେଇ ନିଅନ୍ତୁ ଆଜି । .... ହଁ, ଫିଲ୍ମ କମ୍ପାନୀର ନାଁ'ଟା କଣ ଦେବାକୁ ହେବ ଜାଣିଛନ୍ତି ନା ?"

କହୁ କହୁ ସେରୱାନୀର ଭିତର ପକେଟରୁ ଚେକ୍ ବହିଟା କାଢ଼ି କେଦାରୋତ୍ତମଲ ଟେବୁଲ ଉପରେ ରଖିଲେ । ତା'ପରେ ବହିର ମଲାଟ

ନେଉଥିଲେଇ ଖଣ୍ଡେ ଚେକ୍‌ରେ ନିଜର ଦସ୍ତଖତ କରି ସେ ଅନେଇଲେ ମୃଦୁଲାଙ୍କ ମୁହଁକୁ । ସେ ମୁହଁରେ ଲୋଭ କମ୍ବା ଆସକ୍ତିର ଚିହ୍ନ ଯେମିତି ନାହିଁ । ନିରବତା ଭଙ୍ଗି ଧୀରେ ଧୀରେ ମୃଦୁଲା ଦେବୀ କହିଲେ—

"ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ଝିଅ ମୁଁ ଆପଣଙ୍କ କମ୍ପାନୀ ପାଇଁ ଯୋଗାଡ଼ କରି ସାରିଛି— ଆଜି ସେମାନଙ୍କ ଭିତରୁ କେତେକଙ୍କୁ ଆପଣ ଏଠି ଦେଖି ପାରିବେ । ସେମାନଙ୍କୁ ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏଠି ସଙ୍ଗୀତ ଆଉ ଅଭିନୟର ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା ଦେଉଛି ।"

କେଦାରୋଡ଼ମଲ ଉତ୍ସାହିତ ହୋଇ କହିଲେ—

"ଏତେଦୂର ଗଲେଣି ଆପଣ ? ଆରେ, ଆପଣ ମୋର କମ୍ପାନୀ ବୋଲି କଣ କହିଲେ ଯେ ! ମୁଁ ଠିକ୍ କରିଛି ଫିଲ୍ମ କମ୍ପାନୀର ନାଁ ରହିବ 'ମୃଦୁଲା ମୋସନ୍‌ପିକ୍ଚର୍,' ଖାସ୍ ଆପଣଙ୍କର କମ୍ପାନୀ ଏଇଟା । ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ କେତେ ପସନ୍ଦ କରେ ଆପଣ ବୋଧହୁଏ ଜାଣନ୍ତି ନି ମିସ୍ ସାହେବ ! ଏଇ ଓଡ଼ିଶାରେ ଆପଣ ଜଣେ ଅଦ୍ୱିତୀୟ ନାରୀ ।"

ମାରୁଆଡ଼ୀ ଭଦ୍ରଲୋକର ଏତେଗୁଡ଼ିଏ କଥା ଶୁଣି କୁମାରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ମୃଦୁଲା ଉତ୍ତରସିଂ ଖୁସି ହେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରି ମୁହଁରେ ହସ ଫୁଟାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ । ଗୋଟାଏ ଅର୍ଥଲୋଭୀ ରକ୍ତଶୋଷକ ମାରୁଆଡ଼ୀ ଟୋକା ମୁହଁରେ ତାଙ୍କର ପ୍ରଶଂସା, ଯାହାର ଲୋଭନୀୟ ହାତମୁଠା ଭିତରେ ପ୍ରଦେଶର ବଡ଼ ବଡ଼ ଅଫିସର ବନ୍ଧା । କୌଣସି ଗୋଟାଏ ଗୁରୁତର ଫାଇଲ୍ ଉପରେ ଇଚ୍ଛା କଲେ ସିଏ ବିନା ଆୟାସରେ କରଣୀ ଖଟାଇ ପାରିବ, ତାରି ଲାଗି ଏଇ କେଦାରୋଡ଼ମଲ ମୁହଁରୁ ପ୍ରଶଂସା ପାଇବା ଅତି ସାମାନ୍ୟ କଥା । ହଠାତ୍ ଠୋ ଠୋ ହୋଇ ହସିଉଠିଲେ ମୃଦୁଲାଦେବୀ ।

"କିନ୍ତୁ ମୋର ନାଁର ଇଜତ୍ କେତେ ଜାଣନ୍ତି ସେଠ ସାହେବ !" ହସ ଶେଷରେ କହି ବସିଲେ ମୃଦୁଲା ଦେବୀ । ମୁହଁରେ ଅନନ୍ୟ ହସ

ଲାଗି ରହିଛି । ନେଲ୍ ପଲିଶ ଦିଆ ନାଲି ଠିକ୍ ଠିକ୍ ନଖ ଆଉ ଚମ୍ପାକଢ଼ୀ ଭଳି ଆଙ୍ଗୁଠି କେତୋଟି ଓଠରେ ବଜେଇବାକୁ ସେ ମଧ୍ୟ ଚେଷ୍ଟାକଲେ । ଗୋଟିଏ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ହୀରା ମୁଦ୍ରି ଝକ୍ ଝକ୍ କରୁଥାଏ ସେହି ଆଙ୍ଗୁଠି ଭିତରେ ।

ଏହି ଦୃଶ୍ୟରେ ଧନଲୋଭୀ ମାରୁଆଡ଼ୀ ଯୁବକ ଆଖିରେ ରୂପର ନିଶା ଘାରି ଉଠିଲା । ସେ ଅଧୀର ହୋଇ କହି ପକେଇଲା, "ପାଞ୍ଚ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ।"

"ଜ୍ୟାଦା ଭି ତୋ ହୋଗା" କହି ଖୁବ୍ ଜୋର୍‌ରେ ହସିବାକୁ ଲାଗିଲେ କୁମାରୀ ଉତ୍ତରସିଂ । କେରୋଡ଼ିମଲ୍ ପୁଣି କହିବାକୁ ଲାଗିଲା. "ଜ୍ୟାଦା ନ ହେବାର କାରଣ କିଛି ନାହିଁ । କମ୍ପାନୀଟା ତ ଆପଣଙ୍କର ବୋଲି ମୁଁ ଆଗରୁ କହିଛି । ଆପଣ କମ୍ପାନୀଟା ଆଗେ ଚାଲୁ କରି ଦିଅନ୍ତୁ, ତାପରେ ଦେଖିବେ ।"

ଆହୁରି ତାନେ ହସି ଉଠିଲେ ମୃଦୁଲା ଦେବୀ । ସେ ମନେ ମନେ ଭାବିଲେ, ମାରୁଆଡ଼ୀ ମତେ ବୁଦ୍ଧି ସିଖୋଉଛି ଆସି ।

ଏହି ସମୟରେ ଯୁବତୀ କଣ୍ଠର ମଧୁର ସଙ୍ଗୀତ ଉପର ମହଲାରୁ ଝରି ପଡ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲା । ସବୁକଥା ଭୁଲି କେରୋଡ଼ିମଲ୍ ସେହି ଆଡ଼କୁ କାନ ଡେରି ରହିଲେ । ଅଳ୍ପସମୟ ପରେ ମୃଦୁଲା ଦେବୀଙ୍କ ହାତର ସ୍ପର୍ଶ ବାଜିଲା ତାଙ୍କ ଦେହରେ । ମୃଦୁଲା ଦେବୀ ଠିଆ ହୋଇପଡ଼ି କହିଲେ—

"ଆସନ୍ତୁ ଉପରକୁ ଯିବା ଶେଠ୍ ସାହେବ !"

ଚେକ୍‌ଟା ଦସ୍ତଖତ୍ ହୋଇ ଟେବୁଲ ଉପରେ ପଡ଼ିରହିଛି । ସେ କଥା ଭୁଲିଯାଇ କୁମାରୀ ଉତ୍ତରସିଂହଙ୍କ କୁହୁକ ଆକର୍ଷଣରେ ତାଙ୍କ ପଛେ ପଛେ ଉପରମହଲା ଆଡ଼କୁ ଚାଲିଗଲେ କେରୋଡ଼ିମଲ୍ ।

ଉପରମହଲାରେ ପହଞ୍ଚି କେରୋଡ଼ିମଲ ବିସ୍ମୟ ସାଗରରେ ବୁଡ଼ିଗଲେ । ଚାରିଆଡ଼େ ସୁନ୍ଦରୀ ଯୁବତୀର ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖ ଘରଟିକୁ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ

କରି ଦେଉଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ କଣ୍ଠର କ୍ଷୀଣାକ୍ଷୀଣ ସ୍ୱର ମନରେ ମହକ ଲଗାଇ ଦେଉଛନ୍ତି । ଏହି ସବୁ ଦେଖିସାରି, ଆନନ୍ଦରେ ଗଦଗଦ ହୋଇ ନିଜର ମୋଟା ଭୁଡ଼ିରେ କେଶରୀମଲ ବଡ଼ପାଟି କରି କହି ଉଠିଲେ, "ଜୟ ମୃଦୁଳା ମୋଉଠିନ୍‌କି ଜୟ ।"

କେଶରୀମଲଙ୍କ ଏହିପରି ଢଙ୍ଗ ଦେଖି ଚପଳ ଯୁବତୀ ଗୁଡ଼ିକ ଏକ ସଙ୍ଗରେ ଉଚ୍ଚସ୍ୱରରେ କରି କରି ହୋଇ ହସି ଉଠିଲେ । ଏଥିରେ କେଶରୀମଲ ଆହୁରି ବିଚଳିତ ହୋଇ ନାଥିକନ ଗୋଟିଏ ଛଅ ଗଦି-ଅଣ୍ଟା ସୋଫାରେ ବସି ପଡ଼ିଲେ । ପାଖରେ ବସିଲେ ମୃଦୁଳା ଦେବୀ ।

ସଙ୍ଗୀତ ଓ ନୃତ୍ୟ ଲୀଳାର ମଝିରେ ସୁପ୍ରୀତ କେଶରୀମଲଙ୍କ ଦେହରେ ଅତର ଢାଳି ଦେଇଗଲା । ନାକରେ ଟିକେ ଭଲ କରି ମାରି ଦେଲା ଅନ୍ତ କରି ବାହନାର ଅତର । କେଶରୀମଲ କିଛି ଖୋଲି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଅତରର ବାସନା ଅନୁଭବ କରୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ଦେଖିଲେ ତାଙ୍କର ଚେତା ହଜି ହଜି ଯାଉଛି । କିଛି ସମୟ ପରେ ସେ ସେଇ ସୋଫାରେ ଆଖିବୁଜି ଚେତା ହରାଇ ଦେଇ ଶୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ମୃଦୁଳା ଦେବୀଙ୍କ ଆଖିର ସଙ୍କେତରେ କିଛି ସମୟପରେ ନୃତ୍ୟ ଗୀତ ବନ୍ଦ ହେଲା । ଘରଟିକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଖାଲିକରି ଯୁବତୀଗୁଡ଼ିକ ସେଠାରୁ ଗୋଟି ଗୋଟି ହୋଇ ବାହାରିଗଲେ ।

ପ୍ରାୟ ଘଣ୍ଟାକ ପରେ କେଶରୀମଲଙ୍କ ଆଖି ଫିଟିଲା । ମୃଦୁଳା ଦେବୀଙ୍କ ସହିତ ତଳ ମହଲର ବୈଠକ ଖାନାରେ ପହଞ୍ଚି ସେ ଦେଖିଲେ ଟେବୁଲ ଉପରେ ଚେକ୍ ବହିଟା ସେମିତି ପଡ଼ିରହିଛି । ୬୯ ହଜାରର ମୋଟା ଗୋଟାଏ ଅଙ୍କ ଲେଖି ଦେଇ ସେ ମୃଦୁଳା ଦେବୀଙ୍କ କହିଲେ—

"ଆଜି ଏତିକି ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତୁ ମିସ୍ ସାହେବ !"

ସେହି ଚେକ୍‌ଟା ଯେ ଆସଲ ଚେକ୍ ନୁହେଁ ସେକଥା ଆଉ କେଶରୀଡ଼ିମଲ ଜାଣି ପାରିଲେନାହିଁ । ଚେକ୍‌ର ଦସ୍ତଖତଟା ଯେ ତାଙ୍କର ଖାଣ୍ଟି ଦସ୍ତଖତ୍ ନୁହେଁ ତାହା ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ଜଣା ପଡ଼ିଲା ନାହିଁ । ଆଗରୁ ସେ ଯେଉଁ ଚେକ୍‌ରେ ଦସ୍ତଖତ୍ କରିଥିଲେ ତାହା ଯେ ଏହା ଭିତରେ ୫୦ ହଜାର ଟଙ୍କାରେ ପୂରଣ ହୋଇ ବ୍ୟାଙ୍କରୁ ଟଙ୍କା ଅଣା ସରିଛି ତାହା ବି ସେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ନାହିଁ ।

ଚେକ୍‌ଟା ମୃଦୁଲା ଦେବୀଙ୍କ ହାତକୁ ବଢ଼ାଇ ଦେଇ କେଶରୀଡ଼ିମଲ ଘରକୁ ଯିବା ପାଇଁ ଚୌକିରୁ ଉଠୁ ଉଠୁ ହେଉଛନ୍ତି ଏହି ସମୟରେ ମୃଦୁଲା ଦେବୀ କହିଲେ—

"ଆପଣ ସେତେବେଳେ ଏମିତି ଶୋଇ ପଡ଼ିଲେ ! ଆପଣ କିଛି ଜାଣି ପାରିବେ କି ନାହିଁ ସେ କଥା ପରୀକ୍ଷା କରିବା ଲାଗି ମୁଁ ଆପଣଙ୍କ ହାତ ଘଡ଼ିଟା ଫିଟେଇ ରଖିଥିଲି ।... ଆଚ୍ଛା, ଆପଣ ଏତେ ବଡ଼ ଘଡ଼ିଟା ହାତରେ ବାନ୍ଧନ୍ତି କାହିଁକି ?"

କୁମାରୀ ଉତ୍ତରଫିଙ୍କ ଏହି କଥାରେ ଆଗେ ନିଜର ହାତକୁ ଅନେଇଲେ କେଶରୀଡ଼ିମଲ । ଦାମିକା ହାମିଲ୍‌ଟନ ଘଡ଼ିଟା ତାଙ୍କ ହାତରେ ନାହିଁ । ତାହାପରେ ନିଜର ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେବାର ଭାବକୁ ଗୋପନ କରି ସେ କହିଲେ,

"ଘଡ଼ିଟା ତ ସେମିତି ବଡ଼ ନୁହେଁ ମିସ୍ ସାହେବ ! ତେବେ, ବେଶି ଛୋଟ ଘଣ୍ଟା ମତେ ଭଲ ଲାଗେନା"

ଘଡ଼ିଟା କେମିତି ନିଜ ହାତରେ ଫେରି ପାଇବେ ସେଥିଲାଗି କେଶରୀଡ଼ିମଲ ଭିତରେ ଭିତରେ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ଉଠିଲେଣି । ସେତେବେଳକୁ ମୃଦୁଲା ଦେବୀ ଘଡ଼ିର ପଛ ପଟ ବୁଲାଇ ଦେଖିଲେଣି, ଖୋଳା ଅକ୍ଷରରେ ଲେଖା ଯାଇଛି 'ପାନ୍ନାଲାଲ କେଶରୀଡ଼ିମଲ' । ତାପରେ ଘଡ଼ିଟା

ଅକାଶତରେ ଫିଙ୍ଗାଇଲା ପରେ ସେ ଖୋଲି ଦେଲେ, ପଞ୍ଚ ପଠ କଭର ଭିତରେ ଗୋଟିଏ ପରମା ସୁନ୍ଦରୀ ଯୁବତୀର ଫଟୋ ଅତି ଯତ୍ନର ସହିତ ଛପା ହୋଇଛି । ମୁହଁରୁ ହଠାତ୍ ତାଙ୍କର ବାହାରି ପଡ଼ିଲା—"ମୋତି ବେଗମ୍ ।"

ଅତି ବିଚଳିତ ହୋଇ ନିଜର ଚୌକିରେ କେଶ୍ରୋଡ଼ିମଲ ବସି ପଡ଼ିଲେ । ଭିକାରି ପରି ହାତ ପତାଇ ସେ ମୃଦୁଲା ଦେବୀଙ୍କ କହିଲେ—

"ଅନୁଗ୍ରହ କରି ଘଡ଼ିଟା ମତେ ଫେରେଇ ଦିଅନ୍ତୁ ମିସ୍ ସାହେବ । ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ଗୋଟେ ଭଲ ଘଡ଼ି ଉପହାର ଦେବି ।"

କ୍ରୋଧରେ ଶତଖଣ୍ଡ ହୋଇ ଗର୍ଜି ଉଠିଲେ ମୃଦୁଲା ଦେବୀ ।

"ମିସ୍‌ସାହେବ କାହାର ଦୟା ଭିକାରି ନୁହେଁ ମିଷ୍ଟର୍ କେଶ୍ରୋଡ଼ିମଲ୍ ।"

ଟେବୁଲ ଉପରେ ପଡ଼ିଥିବା ୩୦ ହଜାର ଟଙ୍କାର ନେକ୍‌ଟାକୁ ଟିକି ଟିକି କରି ଚିରି ଦେଇ ସେ ପୁଣି କହିଲେ—

"କିଛି ଦାନ ଦେଇ ମୃଦୁଲା ଉତ୍ତରର୍ଫିଙ୍କୁ କିଣି ନେବା ଖୁବ୍ କଷ୍ଟ କେଶ୍ରୋଡ଼ିମଲ । ଗୋଟାଏ ଦେଶକୁ ତମେ ଲୁଟ୍ କରି ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ନାରୀ ପୁରୁଷଙ୍କୁ ଉଲଗ୍ନ କରିଛ—ସେମାନଙ୍କ ମୁହଁରୁ ଦାନା ଛଡ଼େଇ ନେଇଛ କେଶ୍ରୋଡ଼ିମଲ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଇଜ୍ଜତ ଲୁଟ୍ କରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିଛ ?"

ଏ କଥାରେ ଲକ୍ଷପତି କେଶ୍ରୋଡ଼ିମଲ ଅତି ଉତ୍ତେଜିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ନିଶରେ ହାତ ମାରି ମାରି ସେ କହିଲେ—

"ଦରଜା ଖୋଲି ରଖିଲେ ଲୁଟ୍ ନ କରିବ କିଏ ?"

କ୍ରୁଦ୍ଧ ଉଠି ଛିଡ଼ା ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ କୁମାରୀ ଉତ୍ତରଫି । ଟେବୁଲର ଡ୍ରୟର ଭିତରୁ ପିସ୍ତଲଟା ବାହାର କରି କୋରୋଡ଼ିମଲ୍‌ଙ୍କୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ସେ ଗର୍ଜି ଉଠି କହିଲେ—

"ତମର ଦରଜା ବର୍ତ୍ତମାନ ମୋ ପାଖରେ ଖୋଲା ହୋଇଛି କେଦ୍ରୋଡ଼ମଲ୍ । ସାଫ୍ ସାଫ୍ ବତାଅ, ମୋଦ୍ଧ ବେଗମ୍ ସାଙ୍ଗରେ ତମର ସମ୍ପର୍କ କଣ ? ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁଁ ତମକୁ ଲୁଟି କରିବି—କେଦ୍ରୋଡ଼ିମଲ ।"

କେଦ୍ରୋଡ଼ିମଲଙ୍କ ଆଖିରେ ଗୃହଦଗ ଅନ୍ଧାର ଦେଖା ଗଲା । ସେ ଆଜି କେଉଁଠି ଆସି ପଡ଼ିଛନ୍ତି କିଛି ଭାବି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଶେଷକୁ ଅନ୍ତ ଜନୁପାୟ ହୋଇ ତଳର ଗାଲିଚ୍ଚ ଉପରେ ଲମ୍ବ ହୋଇ ପଡ଼ିଯାଇ କରୁଣ କଣ୍ଠରେ କହିଲେ—

"ମତେ ଛାଡ଼ି ଦିଅନ୍ତୁ ମିସ୍ ସାହେବ । ମୋର ମୋଭଷ୍ଟୋନ୍ ଦରକାର ନାହିଁ, ଜୁଟ୍ ମିଲ୍ ଦରକାର ନାହିଁ, ମୋର ଜୀବନ ରକ୍ଷା କରନ୍ତୁ ମିସ୍ ସାହେବ, ମୁଁ ଆପଣଙ୍କର ବହୁତ ଉପକାର କରିବି ।"

"ମୋର ଉପକାର କରିବ ତମେ ! ପୁଣି ଦସ୍ୟୁର ଛଳନା ! କାଲିଠାରୁ ତମେ ହେବ ମୋର ପ୍ରଧାନ ଶତ୍ରୁ ।"

ଶେଷକୁ ହସି ଉଠି ମୃଦୁଳା ଦେବୀ କହିଲେ, "ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଶତ୍ରୁତା କରି ତମେ ତମର ଜୀବନ ବରବାଦ୍ କରନା କେଦ୍ରୋଡ଼ମଲ । ଆଜି ଉଷ୍‌ମାନ ଇମାମ୍‌ଙ୍କୁ ମୁଁ ଚିଠି ଲେଖି ସବୁ କଥା ଜଣାଇ ଦେବି ଜାଣିଥା ।"

ସେହିପରି ତଳେ ପଡ଼ି କେଦ୍ରୋଡ଼ମଲ କହିଲେ,

"ମୁଁ ନଗଦ ପାଞ୍ଚଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଆପଣଙ୍କୁ ଦେବି ମିସ୍ ସାହେବ । ମତେ ନଷ୍ଟ କରି ଆପଣ ଲକ୍ଷେ ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟ ପାଇ ପାରିବେ ନାହିଁ ମିସ୍ ସାହେବ ।"

ହୋ ହୋ ହୋଇ ହସି ଉଠିଲେ କୁମାରୀ । ହାତର ପିସ୍ତଲଟା ଦୂରକୁ ଫିଙ୍ଗି ଦେଇ କୋଦ୍ରୋଡ଼ମଲଙ୍କୁ ତଳୁ ଉଠାଇବାର ଚେଷ୍ଟା କଲେ । କେଦ୍ରୋଡ଼ମଲଙ୍କୁ ଉଠାଉ ଉଠାଉ ସେ କହିଲେ—

"ଜୀବନ ପ୍ରତି ଆପଣଙ୍କର ଏତେ ଭୟ ବୋଲି ମୁଁ ଜାଣି ନ ଥିଲି ଶେଠ ସାହେବ । ଉଠନ୍ତୁ ଉଠନ୍ତୁ, 'ମୃଦୁଲା ମୋହିଡ଼ୋନ' ର ଏଇଟା ପ୍ରଥମ ଅଭିନୟ । କିନ୍ତୁ ଆପଣଙ୍କୁ ଟଙ୍କା ଦେଇ ଦେବାକୁ ହେବ ଆଜି ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ।"

କେଶରୋଡ଼ିମଲ ଉଠି ଥରି ଥରି କହିଲେ—"ଘଣ୍ଟା ।"

ମୃଦୁଲା ଦେଖି ଖୁବ ତାନେ ହସି ଶେଷରେ କହିଲେ—

"ଅଭିନୟରେ ମୁଁ କେବେଁ ବୋକାର ପାର୍ଟ ନେବି ନାହିଁ ମିଷ୍ଟର କେଶରୋଲିମଲ ।"

୪

ସତକୁ ସତ, ଦୁଇଦିନ ପରେ କେଶରୋଡ଼ିମଲ କୁମାରୀ ଉତ୍ତରସିଂଙ୍କର ପ୍ରଧାନ ଶତ୍ରୁ ହୋଇ ଛିଡ଼ା ହେଲେ । ସେ ଦିନର ସନ୍ଧ୍ୟା ଗଡ଼ିଲା, ତାପରେ ଆଉ ଦୁଇଟି ସନ୍ଧ୍ୟା ମଧ୍ୟ ଗଡ଼ିଲା, କିନ୍ତୁ 'କୁମାରୀ ଭିଲ୍ଲା'ରେ କେଶରୋଡ଼ିମଲଙ୍କ ଦର୍ଶନ ଆଉ ମିଳିଲା ନ । ପାଞ୍ଚଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ତ ଦୂରର କଥା, ପାଞ୍ଚହଜାର କି ପାଞ୍ଚଶହ ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟ କେଶରୋଡ଼ିମଲ କୁମାରୀଉତ୍ତରସିଂଙ୍କ ପାଖକୁ ପଠାଇଲେ ନାହିଁ ।

ସେଦିନ ପ୍ରାୟ ଦିନ ବାରଟା ସମୟରେ କୁମାରୀ ଉତ୍ତରସିଂ ଦୋମହଲାର ଗୋଟିଏ ଗୁପ୍ତ କୋଠରୀରେ ବସି କାମିନୀ ସାଙ୍ଗରେ ରଙ୍ଗପୁର ରାଜବାଟୀର ନକ୍ସା ବିଷୟରେ ମସୁଧା ଚଲାଉଛନ୍ତି । ଆଜି ସନ୍ଧ୍ୟା ୭ଟା ବେଳେ ରଙ୍ଗପୁର ରାଣୀ କୁମାରୀ ଭିଲ୍ଲାକୁ ବୁଲି ଆସିବାର କଥା । କୁମାରୀ ଭିଲ୍ଲାର ନୃତ୍ୟଗୀତ ଦେଖି ଏହି ସଂସ୍କୃତି ପ୍ରଚାରର କେନ୍ଦ୍ରପାଇଁ ସେ କିଛି ଅର୍ଥ ସାହାଯ୍ୟ ଦେବାର କଥା ମଧ୍ୟ ସ୍ଥିର ହୋଇଛି । ଆଉ ମଧ୍ୟ ରାଜବାଟୀରେ ନିଜର କନ୍ୟାମାନଙ୍କୁ ସଙ୍ଗୀତ ଓ ନୃତ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ଦେବାପାଇଁ ଏଠାରୁ ଜଣେ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ ନେବାର କଥା ଠିକ୍ ହୋଇଛି । ଉପର ମହଲର ସଙ୍ଗୀତ ବିଭାଗର କୋଠରୀଟା ଆଜି ଅପୂର୍ବ ଆଡ଼ମ୍ବରପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ସାଜସଜ୍ଜା କରାଯାଇଛି । ନାନା ପ୍ରକାର ସୁବାସ ଅତରରେ ଘରଟା ଏତିକି ବେଳୁ ମଧ୍ୟ ମହକି ଉଠୁଛି । ସ୍ତ୍ରୀ ଆଡ଼େ ନୃତ୍ୟକୁଶଳା ସଙ୍ଗୀତନିପୁଣା ଯୁବତୀ-

ମାନଙ୍କର ଚଲା ଫେରାରେ ମହଲଟା ରଣଝଣ ହୋଇ ଉଠୁଛି । ନିଜେ ଉତ୍ତରସିଂ ରଙ୍ଗପୁର ରାଜବାଟୀ ପାଇଁ ସୁପ୍ରୀତକୁ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ ମନୋନୀତ କରିଛନ୍ତି ।

ରଙ୍ଗପୁର ରାଜବାଟୀ ବିଷୟରେ ଏହିପରି ବିଚାର ଚାଲିଥିବା ସମୟରେ ଷ୍ଟେସନ ବଜାର ଛକ ଉପରେ ଜ୍ୟୋତିଷ ବ୍ୟବସାୟ ଚଳାଉଥିବା ଲୋକଟିକୁ କୁମାରୀ ଭିଲ୍ଲାରେ ପଶିବାର ଦେଖାଗଲା । ବୟସ୍କ ଲୋକ । ନିଶ, ଦାଢ଼ୀ ଓ ବଡ଼ବଡ଼ ବାଳର ଆବରଣ ଭିତରେ ମୁହଁରେ ଜରାସକ୍ତି ଫୁଟି ଉଠିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଆଖିରେ ଗଭୀର ଚିନ୍ତା ଖେଳୁ ଥିବାର ଦେଖାଯାଉଛି । ମଇଳା ଲୁଗା ଉପରେ ତାଳିପକା ଖଣ୍ଡେ ମଇଳା କାମିଜ । କାମିଜ ଉପରେ ଖଣ୍ଡେ ମୋଟା ଚାଦର ଅସାବଧାନ ଭାବରେ ପଡ଼ିଛି । ହାତରେ ବିଡ଼ାଏ କାଗଜପତ୍ର । କାଗଜପତ୍ର ଭିତରେ ଖଡ଼ିରଙ୍ଗ ପଞ୍ଜିକା ଖଣ୍ଡେ ରହିଛି । ବାହାର ଓ ଭିତର ଫାଟକ ସେତେବେଳକୁ ବନ୍ଦ ଥିଲା । ହତାର ପାଚେରି ଉପରେ ଠିକ ଦକ୍ଷିଣ ପାଖକୁ ବଡ଼ ଗୋଟିଏ ମାଳତୀ ଲତାର କୁଞ୍ଜ ଛୋଟ ଅରମା ସୃଷ୍ଟି କରିଛି । ନିର୍ଜନ ଖରାବେଳେ ସେହି ବୟସ୍କ ଜ୍ୟୋତିଷଟି କୁଞ୍ଜ ଭିତରକୁ ପଶିଯାଇ ପାଚେରି ମୂଳରେ ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନକୁ ଗୋଡ଼ରେ ଜୋର ସହିତ ମାଡ଼ି ଦେବାକ୍ଷଣି ପାଚେରୀ ଭିତରେ ଛୋଟ ବାଟଟିଏ ଖୋଲିଗଲା । ତାହାପରେ ନିର୍ଭୀକ ଭାବରେ ସେହି ଲୋକଟି ଚାଲିଗଲା ମହଲ ଭିତରକୁ ।

ଲୋକଟି ମହଲ ଭିତରେ ପାଦ ଦେଲାକ୍ଷଣି ଚାରିଆଡେ଼ 'ଗୁରୁସାହେବ' 'ଗୁରୁସାହେବ' ବୋଲି ଚହଳ ପଡ଼ିଗଲା । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଯୁବତୀ ସେହି ଲୋକଟିର ଆବିର୍ଭାବରେ ସଂତ୍ରସ୍ତ ହୋଇ ଉଠିଲେ । କାହାକୁ କିଛି ନ କହି ଗୁରୁସାହେବ ସିଧା ସଳଖ ଉଠିଗଲେ ଉପର ମହଲାକୁ । ଉପର ମହଲାରେ ପହଞ୍ଚି ତାହାପରେ ସଳଖେ ସଳଖେ ଚାଲିଗଲେ ଗୁପ୍ତ ବୈଠକ ଘରକୁ । ସବୁଠାରେ ଯେପରି ଗୁରୁସାହେବଙ୍କର ଅବାରିତ ଗତି । ଯେପରି ସେ ଏହି କୁମାରୀ ଦଳ ଓ କୁମାରୀ ଭିଲ୍ଲାର ମାଲିକ । ଗୁରୁସାହେବଙ୍କର

ଆବର୍ଭାବରେ ହଠାତ୍ କୁମାରୀ ମୃଦୁଲା ଦେବୀ ଓ କାମିନୀ ନିଜ ନିଜର ଚୌକିରୁ ଉଠି ଛିଡ଼ା ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ ଓ ଗୁରୁସାହେବଙ୍କୁ ଭୂମିଷ୍ଠ ପ୍ରଣାମ କଲେ । ମୃଦୁଲା ଦେବୀଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ ହାତ ବୁଲାଇ ଦେଇ ତାଙ୍କୁ ଆଶୀର୍ବାଦ କଲେ ଗୁରୁସାହେବ । ଗୁରୁସାହେବ ସେଠାରେ ବସିପଡ଼ିବାକ୍ଷଣି କୌଣସି ଗୁରୁତର ମନ୍ତ୍ରଣାର ସଙ୍କେତ ପାଇ କାମିନୀ ସେଠାରୁ ବାହାରି ଗଲା । ଟେବୁଲ ଉପରେ ରଙ୍ଗପୁର ରାଜବାଟୀର ନକ୍ସାଟି ପଡ଼ିଥାଏ । ଗୁରୁସାହେବ ନକସାଟିକୁ ଥରେ ଅନେଇ ନେଇ ପାଖରେ ପଡ଼ିଥିବା ଗୋଟିଏ ନାଲି ନେଳି ପେନସିଲ ଧରି କେତେକ ଜାଗାରେ ଲାଲ୍ ଦାଗ ଦେଇ ଦେଲେ । କୁମାରୀ ଉତ୍ତରଫି ଖୁସି ହୋଇ କହି ଉଠିଲେ—

"ଆପଣ ମୋର ସନ୍ଦେହଟା ଭାଙ୍ଗିଦେଲେ ଗୁରୁସାହେବ । ନକ୍ସାର ସେହି ଜାଗାଟା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୋର ସିଦ୍ଧାନ୍ତର ବାହାରେ ପଡ଼ିରହିଥିଲା ।"

ଏତିକ କହି ଗୁରୁସାହେବଙ୍କ ମୁହଁକୁ ଅନେଇ ରହିଲେ ମୃଦୁଲା ଦେବୀ । ସେ ଜାଣନ୍ତି ଯେ ଗୁରୁସାହେବ ନକ୍ସାରେ ଏଇ ଲାଲ୍‌ଦାଗ ଦେବାଲାଗି ଆଜି ଏଠିକି ଆସି ନାହାନ୍ତି । ନିଶ୍ଚୟ ଗୁରୁତର କଥା କିଛି ରହିଛି । ହୁଏତ କୌଣସି ବିପଦର ଆଶଙ୍କା ମଧ୍ୟ ।

କୁମାରୀ ମୃଦୁଲା ଦେବୀଙ୍କର ମୁହଁକୁ ଚାହିଁ ଚାହିଁ ହସି ଉଠିଲେ ଗୁରୁସାହେବ । ତାହାପରେ ଧୀରେ ଧୀରେ ସେହିପରି ହସି ହସି କହିଲେ—

"କେରୋଡ଼ିମଲ ସାଙ୍ଗରେ ଲାଗି ତୁ କଣ ଭଲ କରିଚୁ କୁମାରୀ ?"

କୁମାରୀ ମୃଦୁଲା ଦେବୀ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ହସି ହସି କହିଲେ—

"ସେହି ମୋଟା ଲୋକଟା ସାଙ୍ଗରେ ଲାଗିବାକୁ ମୋର କାହିଁକି ଭାରି ଇଚ୍ଛା ହେଲା । ପ୍ରାୟ ବର୍ଷେ ଖଣ୍ଡେ ତାକୁ ଖେଳେଇଲିଣି । ମନହେଲା ଏଇଥର ତାକୁ ଟିକେ ଝିଙ୍କି ଦେବି ।"

ସେଇପରି ହସି ହସି ଗୁରୁସାହେବ କହିଲେ—

"ଟିଙ୍କାଟା ସମ୍ଭାଳି ନବୁ ତ ?"

ଏଥିରେ ମୃଦୁଳା ଦେବୀଙ୍କ ମୁହଁର ଚପଳତା ନିଭିଗଲା। କିନ୍ତୁ ନିର୍ଭୀକ ସ୍ୱରରେ ସେ କହିଲେ—

"ଆପଣ ଯାର ଗୁରୁ, ତା ପକ୍ଷରେ ଅସମ୍ଭବ କଣ ଅଛି !"

ଏ କଥାରେ ନିଜର ହାତ ବଢ଼ାଇ କୁମାରୀ ସାହେବଙ୍କର ମୁଣ୍ଡରେ ଆଉ ଥରେ ହାତ ବୁଲାଇ ଦେଲେ ଗୁରୁସାହେବ। ମୃଦୁଳା ଦେବୀଙ୍କ ଅନିନ୍ଦ୍ୟ ମୁଖମଣ୍ଡଳରେ ନିର୍ଭୀକତାର ଭାବ ଦୃଢ଼ ହୋଇ ଉଠିଲା।

ଘର ଆଡ଼େ ଥରେ ନିଜର ତୀକ୍ଷ୍ଣ ଦୃଷ୍ଟି ବୁଲେଇ ନେଇ ମୃଦୁଳା ଦେବୀଙ୍କର ଆଉ ଟିକେ ପାଖକୁ ଘୁଞ୍ଚି ଆସି ଗୁରୁସାହେବ ଧୀରେ ଧୀରେ କହିଲେ—

"ଆଜି ରାତି ନ'ଟାରେ ନୂଆ ଡାକବଙ୍ଗଳାରେ ଗୋଟାଏ ଉଦ୍ୟାନ ଭୋଜି ହେଉଛି। ଏଇ ଉଦ୍ୟାନ ଭୋଜିର ଆୟୋଜନ କରିଛି କେରୋଡ଼ିମଲ୍। ସେଠିକି ପୁଲିଶ ଆଉ ଗୋଇନ୍ଦା ବିଭାଗର ବଡ଼ ବଡ଼ ହାକିମ କେତେ ଜଣ ଯାଉଛନ୍ତି। କେତେ ଜଣ ହାକିମଙ୍କର ସ୍ତ୍ରୀ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଯିବେ। ତୋ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଠିଆ ହେବାର କୌଣସି ଉପାୟ ନପାଇ ପୁଲିସ ଆଉ ଗୋଇନ୍ଦା ହାକିମଙ୍କୁ ହାତ କରି ସାରା 'କୁମାରୀ ଭିଲ୍ଲା' ବିରୁଦ୍ଧରେ କେରୋଡ଼ିମଲ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର କରିବାକୁ ଏଇ ବାଟ ଧରିଛି ବର୍ତ୍ତମାନ। ଆଉ ଶୁଣ ତ, ପାଞ୍ଚ ପାଞ୍ଚ ହଜାର ଟଙ୍କାର ଯୋଡ଼ାଏ ହାର ପୁଲିଶ ସାହେବ ଓ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍‌ଙ୍କ ମେମ୍‌ସାହେବଙ୍କୁ ଉପହାର ଦେବାକୁ କେରୋଡ଼ିମଲ ଠିକ୍ କରିଛି। ଅନ୍ତତଃ, ଏଥିରୁ କୁମାରୀ ଭିଲ୍ଲାର କିଛି ଭାଗ ରହିବା ଉଚିତ। ତାପରେ ଭୋଜିଟାକୁ ଯେମିତି ପଣ୍ଡ କରାଯିବ ତାର ବିଚାର କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ।...ହଁ ରଙ୍ଗପୁର ରାଣୀ ମଧ୍ୟ ସେଠିକି ଯିବେ। ତମର ଏଠିକି ସେ କେତେବେଳେ ଆସୁଚନ୍ତି ?"

"ସାତଟା ।"

"କେତେ ସମୟ ରଖି ପାରିବ ଏଠି ?"

"ଅନ୍ତତଃ ଘଣ୍ଟାଏ ।"

"ଆଚ୍ଛା" । ଅଳ୍ପ ଚିନ୍ତା କରି ଗୁରୁ ସାହେବ କହିଲେ—

"ରାଣୀଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ସେଠି ଆମର କିଛି କାମ ନାହିଁ । ସାଢ଼େ ସାତଟା ଭିତରେ ତମେ ରାଣୀଙ୍କୁ ଏଠୁ ବିଦା କରିଦିଅ ; ପୁଲିଶ ସାହେବଙ୍କର ମଟର ନମ୍ବରଟା ରଖ । ମୁଁ ଠିକ୍ ଆଠଟାରେ ଆସି ତତେ ଭେଟିବି । ମୋର ପୋଷାକଟା ସଫା କରି ରଖିଥିବୁ, ଆଉ ତୁ ବି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଯାଇଥିବୁ ମା ।"

୫

ଠିକ୍ ସାଢ଼େ ଆଠଟାରେ ନଗର ଡାକ ବଙ୍ଗଳାରେ ପୁଲିଶ ସାହେବଙ୍କର ମଟର ପହଞ୍ଚିଲା । ସବୁ ଆୟୋଜନ ସେତେବେଳକୁ ପ୍ରାୟ ସରି ଯାଇଚି । ବଙ୍ଗଳା ଆଗରେ ଦୁପାଖରେ ଦୁଇଟା ପେଟ୍ରୋମାକ୍ସ ଝୁଲୁଛି କେରୋଡ଼ିମଲ ଅତିଥିମାନଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା କରି କେତେକ ବନ୍ଧୁଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ଆଳାପ କରୁଛନ୍ତି । ମଟର ଶବ୍ଦରେ ସମସ୍ତେ ଛିଡ଼ା ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ହୁଏତ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ନ ହେଲେ ପୁଲିଶସାହେବ । ସମ୍ମାନରେ ଉଭୟେ ବଡ଼ । ବସିଥିବା ଭଦ୍ରଲୋକମାନଙ୍କ ଠାରୁ ସମ୍ମାନ ପାଇବା ପାଇଁ ଉଭୟେ ହକ୍‌ଦାର ।

ମଟରରୁ ଓହ୍ଲାଇ ପଡ଼ି ହଠାତ୍ ପୁଲିଶ ସାହେବ ଇଂରେଜିରେ କହିଲେ—

"ମିଷ୍ଟର କେରୋଡ଼ିମଲ୍ କିଏ ?"

ସଲାମ୍ ଉପରେ ସଲାମ୍ ବଜେଇ ମିଷ୍ଟର୍ କେରୋଡ଼ିମଲ ତାଙ୍କ ଆଗରେ ଛିଡ଼ା ହେଲେ । କେରୋଡ଼ିମଲଙ୍କ ଅତିମାତ୍ରାଭାବ ଦେଖି ପୁଲିଶ ସାହେବ କହିଲେ—

"ମୁଁ ପୁଲିଶ୍ ସାହେବ। ପୁଲିଶ ଅଫିସରଙ୍କୁ ଭୋଜିକି ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରିବାକୁ ତମକୁ କିଏ କହିଲା ?"

ଯୋଡ଼ହାତ କରି କେରୋଡ଼ିମଲ କହିଲେ—

"ହଜୁର କସୁର ହୋ ଗୟା···"

"କସୁର ନେହି, କସୁର ନେହି, ମଗର ଫିର ଏସା ମତ୍ କର୍‌ନା। ଜାଣିଲ, ଆମେ ହେଲୁ ପୁଲିଶ ଅଫିସର। ସମସ୍ତଙ୍କୁ ବାନ୍ଧି ନବାର କ୍ଷମତା ଆମର। ଆମକୁ ତମେ ହାତରେ ରଖିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଚ ବୋଲି ଜଣାଗଲେ ତମ ଉପରେ ଗୁରୁତର ଦୋଷ ଆସିବ।"

ଅଳ୍ପ ସମୟ ପରେ ପୁଣି ପୁଲିଶ୍ ସାହେବ କହିଲେ—

"ଜାଣିଲେ ମିଷ୍ଟର୍ କେରୋଡ଼ିମଲ, ମଟରରେ ମେମ୍ ସାହେବ ଅଛନ୍ତି। ଖାଣ୍ଟିହିନ୍ଦୁ ଘରର ସ୍ତ୍ରୀ। ତମର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାହେବଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ଭଳି କୁଟ୍‌ମତା ମେମ୍ ନୁହନ୍ତି। ହଁ, ଆମ ପାଇଁ ଅଲଗା ଗୋଟାଏ ପାଖ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରିଦିଅ। ଏତେ ଲୋକଙ୍କ ଭିତରେ ସେ ବସାଉଠା କରିବା ମୁସ୍କିଲ। ହୁଁ— ବୁଝିଲ।"

ସଂକ୍ଷେପରେ କେରୋଡ଼ିମଲ କହିଲେ — "ହଜୁର"।

ଗୋଟିଏ ନିକାଞ୍ଚନ ପାଖରେ ବସିଲେ ପୁଲିଶ ସାହେବ ଓ କେରୋଡ଼ିମଲ। ନିକଟରେ ଗୋଟିଏ ଚୌକିରେ ପୁଲିଶ ସାହେବଙ୍କ ଓଡ଼ିଆଣୀ ମେମ୍ ଓଡ଼ଣାଟାଣି ବସିଛନ୍ତି। ଦୂରରେ ଜଳୁଥିବା ଲଣ୍ଠନର ଆଲୁଅ ସମସ୍ତଙ୍କ ଦେହରେ ଆସି ପଡ଼ୁଚି। କାଠଯୋଡ଼ିର ଥଣ୍ଡା ପବନ ଘର ଭିତରେ ନାନା ପ୍ରକାର ଖେଳ ଖେଳି ଲୁଚକାଳି କରି ଚାଲି-ଯାଉଚି।

ପାଟିରେ ଗୋଟିଏ ଚୁରୁଟ୍ ପୁରେଇ ପୁଲିଶ ସାହେବ କହିଲେ—

"ମୋର ଖବ୍ ଜରୁରି କାମ ଅଛି ମିଷ୍ଟର କେରୋଡ଼ିମଲ, ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାହେବ ଆସିବା ଯାଏ ମୁଁ ଅପେକ୍ଷା କରି ପାରିବି ନି।

ଖୁବ୍ ଜରୁରୀ କାମ, କଲିକତାରୁ କାଲି ରାତିରେ ମୋତିବେଗମ୍ ବୋଲି କିଏ ଗୋଟାଏ ବଡ଼ ଲୋକର ମାଇକିନା କଟକ ପଳେଇ ଆସିଛି । ତାର ସନ୍ଧାନ ନେବା ପାଇଁ କଲିକତାର ପୁଲିଶ କମିଶନର ଲେଖିଛି । ତାର ପତା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କିଛି ମିଳିଲା ନା ।···ହୁଁ··· ଆଚ୍ଛା ମିଷ୍ଟର କେଦାରୋଡ଼ିମଲ୍, କଟକରେ ଦୋସରା ଲକ୍ଷପତି—କେଦାରୋଡ଼ିମଲ କେହି ଅଛି ?

"ହଜୁର ନାହିଁ ତ ।"

"ଆଇ ସି ! ମୁଁ ଆଉ ଦ କଲପ୍ରିଟ୍ ! ତମେ କେଦାରୋଡ଼ିମଲ, ତମେ ପୁଣି ମତେ ଭୋଜି ଖାଇବାକୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରୁଚ । ତମକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୋର ଆରେଷ୍ଟ କରିବାର କଥା ।"

"ହଜୁର—"କେଦାରୋଡ଼ିମଲ୍‌ଙ୍କ ଆଖିରେ ଅଶ୍ରୁର ଧାରା ।—"ଆପଣ ମା ବାପ ହଜୁର, ମୁଁ ବେକସୁର ହଜୁର ।"

ଝାଉବସା ଦୁଇଟି ଦାମିକା ହାର ଟେବୁଲ ଉପରେ ଧୀରେ ଧୀରେ ପକେଟରୁ ବାହାର କରି ଥୋଇଲେ· କେଦାରୋଡ଼ିମଲ୍ । ପୁଲିଶ ସାହେବ ଦୁଇଟିଯାକୁ ମେମ୍ ସାହେବଙ୍କ ହାତକୁ ବଢ଼େଇ ଦେଲେ । ତାହାପରେ ବାହାର ବରଣ୍ଡାକୁ କେଦାରୋଡ଼ିମଲ୍‌ଙ୍କୁ ଧରି ପୁଲିଶ ସାହେବ ଉଠିଗଲେ । ଗମ୍ଭୀର କଣ୍ଠରେ ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ପୁଲିଶ ସାହେବ କହିଲେ—

"କେତେ ସଙ୍ଗିନ୍ କେଶରେ ତମେ ବର୍ତ୍ତମାନ ପଡ଼ିଚ ଜାଣ କେଦାରୋଡ଼ିମଲ୍ ?"

"ହଜୁର ମା ବାପ୍ !"

"ସେ ସବୁ କଥା ଛାଡ଼, ସାଫ୍ ସାଫ୍ କରି କୁହ ।"

"ହଜୁର ଯା କହିବେ ।"

"ଶୀଘ୍ର କୁହ କେଦାରୋଡ଼ିମଲ୍, ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଆସିଯିବେ, ଏଠି ମୋର ରହିବା ଅନୁଚିତ ହେବ । ମୋ ଗୃହିଣୀର ଯିବ ଶେଷରେ କେଦାରୋଡ଼ିମଲ୍ ।"

"ହଜୁର ଲାଖ୍ ରୁପେୟା ।"

"ମତେ କଣ କରି ପାଇଲ କେରୋଡ଼ିମଲ ! ଏଇଟା ଶେୟାର-ମାର୍କେଟ ନୁହେଁ । ମୁଁ ଚାଲିଲ କେରୋଡ଼ିମଲ୍ ?"

"ହଜୁର ପାଞ୍ଚ ଲକ୍ଷ"

"ସଚ୍ ?"

"ସଚ୍ ହଜୁର !"

"ଅଚ୍ଛା ଚାଲ ଆମ ମଟରରେ !"

ହଠାତ୍ ଆକାଶରୁ ପଡ଼ି ଯାଇଛନ୍ତି କେରୋଡ଼ିମଲ । ପୁଲିଶ-ସାହେବଙ୍କଠାରୁ ମୋତିବେଗମ୍‌ର ଘଟଣା ଶୁଣିବା କ୍ଷଣି ତାଙ୍କର ଧାରଣା ହୋଇଗଲା ଯେ, ସେହି ମିସ୍ ସାହେବର ଚକ୍ରାନ୍ତରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏତେ ଗଣ୍ଡଗୋଳ ଘଟିବାକୁ ବସିଛି । ପାଞ୍ଚଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ସେଦିନ ମିସ୍ ସାହେବଙ୍କୁ ଦେଇ ଦେଇଥିଲେ ଆଜି ଆଉ ଏ କେଲେଙ୍କାରି ଘଟି ନ ଥାନ୍ତା । ମୋତି ବେଗମ୍‌ର ଏହି ଜଘନ୍ୟ ଘଟଣା ଯେନ ଆଜି କଲିକତାଠାରୁ କଟକ ହୁଲସ୍ଥୁଲ ହେବାକୁ ବସିଲାଣି । ନିଜର ଏହି କଳଙ୍କ ଅନ୍ୟମାନେ ଯେପରି ନ ଜାଣି ପାରିବେ ସେଥିପାଇଁ କାହାକୁ କିଛି ନ କହି ତରବରରେ ଶେଠ୍ କେରୋଡ଼ିମଲ ଯାଇ ପୁଲିଶସାହେବଙ୍କ ମଟରରେ ବସିଲେ । ମଟର ଛାଡ଼ିବା ପୂର୍ବରୁ ନିଜର ମୁନିବ୍‌କୁ ଡାକି ସେ ଖାଲି କହିଦେଇ ଗଲେ —

"ସାହେବଙ୍କର ବାରଙ୍ଗରେ ଜରୋର କାମ ଅଛି । ତାଙ୍କୁ ସେଠାରେ ଛାଡ଼ିଦେଇ ମୁଁ ଅଧଘଣ୍ଟା ଭିତରେ ଆସି ପହଞ୍ଚୁଛି । ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାହେବ ଆସିଗଲେ ତାଙ୍କର ସବୁ ସୁବିଧା କରିଥିବ । ମୁଁ ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ଆସି ପହଞ୍ଚିବ ।"

ନ'ଟା ବାଜିବାର ଦଶମିନିଟ୍ ପରେ ଆଗପଛ ହୋଇ ଦୁଇଖଣ୍ଡ ମଟର ନରାଜ ଡାକବଙ୍ଗଳା ସାମନାରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ଖଣ୍ଡିଏ ମଟରରୁ ପୁଲିଶ ସାହେବ ଓ ତାଙ୍କର ସ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଖଣ୍ଡିଏ ମଟରରୁ ସସ୍ତ୍ରୀକ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାହେବ ଓହ୍ଲାଇଲେ । ଜଣେ ସାହେବଙ୍କୁ ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଥିବା

ସମୟରେ ଦୁଇଜଣ ସାହେବଙ୍କୁ ଦେଖି କେରୋଡ଼ିମଲଙ୍କର ମୁନିବ୍ ଅତି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଗଲେ ମଧ୍ୟ ମାନ୍ୟାସ୍ପଦ ଅତିଥି ଦୁଇଜଣଙ୍କୁ ଯୋଡ଼ହସ୍ତରେ ବିନମ୍ର ନମସ୍କାର କରି ବଙ୍ଗଳା ଭିତରକୁ ପାଛୋଟି ନେଇ ଆସିଲେ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଭଦ୍ରଲୋକ କେତେଜଣ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଓ ପୁଲିଶସାହେବଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ ଜଣାଇ ନମସ୍କାର କରି ଛିଡ଼ା ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ ।

ନିଜର ଆସନ ଗ୍ରହଣ କରିବାର କିଛି ସମୟ ପରେ ଗୋଟାଏ ସିଗରେଟ୍ ଟାଣି ଟାଣି ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ସାହେବ କେରୋଡ଼ିମଲଙ୍କୁ ଖୋଜିଲେ । ଆଜି ଶନିବାର ରାତି । କାଲି ରବିବାର ଅଫିସ ବନ୍ଦ । ସେଥିପାଇଁ ବାହାରେ ଆସିଲାବେଳେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଓ ପୁଲିଶସାହେବ ଉଭୟେ ଠିକ୍ କରିଥିଲେ ଯେ, ସେମାନେ ସସ୍ତ୍ରୀକ ଆଜି ରାତିରେ ଚନ୍ଦକା ଜଙ୍ଗଲରେ ଶିକାର କରି ପାହାନ୍ତାରେ କଟକ ଫେରିବେ । ସୁତରାଂ ଭୋଜି ଶେଷ କରି କଟକ ଫେରି ଯାଇ ଘରେ ଶୋଇବାର ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ନଥିବାରୁ କାହାର ମନରେ ଉଦ୍‌ବେଗ ନ ଥାଏ । ବିଶେଷ କଥା, ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ସାହେବ ଓ ପୁଲିଶସାହେବଙ୍କର ସ୍ତ୍ରୀ ବିଶେଷ ଆଧୁନିକା, ପୁଣି, ସେ ଉଭୟଙ୍କ ଭିତରେ ପ୍ରଗାଢ଼ ବନ୍ଧୁତା ମଧ୍ୟ ରହିଛି । ଆଜି କେରୋଡ଼ିମଲଙ୍କ ଉଦ୍ୟାନଭୋଜି ଯୋଗୁ ସେମାନେ ଏକାଠି ହୋଇଥିବାରୁ, ଆଉ ମଧ୍ୟ ଆଜି ଏଠିକି ରଙ୍ଗପୁର ରାଣୀ ଆସିବାର ଥିବାରୁ ସେମାନେ ଖୁବ୍ ଉତ୍ସାହ ସହ ବସି ଖୁସିଗପ ଆରମ୍ଭ କରି ଦେଇଛନ୍ତି । ତାହାପରେ ରଙ୍ଗପୁରର ରାଣୀ ଖୁବ୍ ଶିକାରୀ । ଆଜି ରାତିରେ ଶିକାରର ବରାଦ ଥିବାରୁ ଏବଂ ବହୁଦିନର ଆକାଂକ୍ଷା ଶିକାର ଦେଖିବା ଚରିତାର୍ଥ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଥିବାରୁ ଆଜିର ନରାଜ ଡ଼ାକବଙ୍ଗଳାର ଏହି ରାତିଟା ସେମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଖୁବ୍ ସୁଖକର ହୋଇ ଉଠିଛି ।

ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କୁ ଉତ୍ତର ଦେଇ କେରୋଡ଼ିମଲଙ୍କ ମୁନିବ୍ କହିଲେ—

"ହଜୁର, ପ୍ରାୟ ଅଧଘଣ୍ଟାକ ତଳେ ପୁଲିସ ସାହେବ ଓ ତାଙ୍କର ସ୍ତ୍ରୀ ଆସିଥିଲେ । କଣ ଜରୋର କାମ ଥିବାରୁ ସେ ବାରଙ୍ଗ ଯାଇଛନ୍ତି ।

ଶେଠଜୀ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଯାଇଛନ୍ତି । ହୁଏତ ଏଇକ୍ଷଣି ଆସି ପହଞ୍ଚିଯିବେ ।”

ମୁନ୍ନବର୍‌ର ଏ କଥାରେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ପୁଲିସ ସାହେବଙ୍କର ମୁହଁକୁ ଅନେଇଲେ । ପୁଲିସସାହେବଙ୍କର ମୁହଁକୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଗ୍ରାସ କରିଯାଇଛି । ଜୋରରେ ଥରେ ସିଗାରେଟ୍ ଶୋଷିନେଇ ସେ ଟେବୁଲରେ ହାତ ବାଡ଼େଇ କର୍କଶ ଉଠି କହିଲେ—

“ବ୍ଲଡ଼ି, ଫୁଲ୍, ଅଧଘଣ୍ଟା ତଳେ ମୁଁ ଆସିଥିଲି ଏଠିକି ? ହେଇ ମୋର ସ୍ତ୍ରୀ; ସିଏ ଆସିଥିଲେ ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ? ହେଇ ମୋର ମଟର, ସେ ମଟର ଆସିଥିଲା ଏଠିକି ? କଣ କହୁଚ ତୁମେ ?”

ପୁଲିଶ ସାହେବଙ୍କର ଏ କଥାରେ ସମସ୍ତେ ଚମକି ଉଠିଲେ । ତାହେଲେ ଆସିଥିଲା କିଏ ? ଆଉ·କଣ ଏବେ ଦୁ’ ଜଣ ପୁଲିସସାହେବ ଅଛନ୍ତି କଟକରେ !

ପୁଲିସ ସାହେବଙ୍କର ଗର୍ଜନରେ ଥରି ଥରି ମୁନବ ବିଚରା କହିଲା—

“ଆଜ୍ଞା ଏ ସାହାବସୁବାଙ୍କ ମାମଲା ମୁଁ କିଛି ବୁଝି ପାରୁନାହିଁ । ଠିକ୍ ଆପଣଙ୍କଭଳି ଜଣେ ସାହେବ, ଆଉ ରକମର ଜଣେ ମେମ୍ ସାହେବ ଧରି ଠିକ ଏଇଭଳି ଗୋଟିଏ ମଟରରେ ଆସିଥିଲେ ପୁଲିଶ ସାହେବ । ସେହି ପଟ ଟେବୁଲ ପାଖରେ ବସିଥିଲେ ପୁଲିସ ସାହେବ । ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଆଉ ପୁଲିସ ସାହେବଙ୍କର ମେମ୍ ସାହେବଙ୍କୁ ଦବାକୁ କଲିକତାରୁ ୧୦ ହଜାର ଟଙ୍କା ଦେଇ ଦୁଇଟି ହୀରାବସା ହାର ଆଣିଥିଲେ ଶେଠଜୀ । ପୁଲିସ ସାହେବଙ୍କୁ ସେହି ହାରକୁ ଶେଠଜୀ ବସି ଦେଖାଉଥିଲେ । ତାହା·ପରେ ସେମାନେ ସାଙ୍ଗ ହୋଇ ବୁଲି ଗଲେ ବାରଙ୍ଗ—ମୁଁ କିଛି ଭୁଲ କହୁନାହିଁ ଆଜ୍ଞା—”

ଜୁଦା ମାରି ଆଗକୁ ଚମକି ଆସି ଅଣ୍ଟାରୁ ପିସ୍ତଲଟା କାଢି ପୁଲିସ·ସାହେବ ଭୀଷଣସ୍ୱରରେ ଗର୍ଜି ଉଠି କହିଲେ—

"ସଟ୍‌ଅପ୍ ପାଜି ଡ୍ରାଇଭର, ପୁଲିସ ସାହେବ ଆଉ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କୁ ଘୁଷ ଦେବାକୁ ଡାକଛ ଏଠିକି । ଆହୁରି ଚୋରା ବଜାର କରିବାର ଫିକର । ମିଷ୍ଟର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ, ଏମାନଙ୍କର ଚାଲବାଜି ବୁଝି ପାରୁଛନ୍ତି ଆପଣ ! ଆମେମାନେ ଘୁଷ ନେଉ ବୋଲି ଏଇ ଭଦ୍ରଲୋକମାନଙ୍କ ସାମନାରେ ଏମାନେ ପ୍ରମାଣ କରିବାକୁ ବସିଚନ୍ତି । ଆପଣ ଆଦେଶ ଦେଲେ ମୁଁ ଏହି ବଦ୍‌ମାସ୍‌ଟାକୁ ଆରେଷ୍ଟ କରି ନେବି ବର୍ତ୍ତମାନ । ସେଇ କେଶରୀଡ଼ମଲ୍‌କୁ ମଧ୍ୟ ଦେଖି ନେବି ।"

ଏତକ କହି ବିଶେଷ ରାଗ ହେତୁ ପୁଲିସ ସାହେବଙ୍କର କଥା ବନ୍ଦ ହୋଇ ଆସିଲା । ଚୌକିରେ ବସି ପଡ଼ି ସେ ମୁଣ୍ଡରୁ ଝାଳ ପୋଛିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ମଧ୍ୟ ଲାଲ୍ ଆଖିରେ ଅନେଇ ରହିଛନ୍ତି ସେହି ଲୋକଟି ଆଡ଼କୁ । ମେମ୍ ସାହେବ ଦୁଇ ଜଣଙ୍କର ଆଲାପର ସୁଖ ଭାଙ୍ଗି ଚୁରମାର୍ ହୋଇ ଯାଇଛି । କଣ କହିବେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ସେ କିଛି ଭାବି ପାରୁ ନ ଥାନ୍ତି । ଶେଷକୁ ସେ ପଦେ ମାତ୍ର କଥା କହି ଉଠି ପଡ଼ିଲେ ଚୌକିରୁ—"ଅସଲ ଲୋକଟାକୁ ମୁଁ ଚାହେଁ ମିଷ୍ଟର ଏସ୍. ପି. ।"

ବାରଣ୍ଡାରେ ପାଗଳ ଭଳି ବସିଥିବା ଗୋଟାଏ ଲୋକ ହଠାତ୍ ଭିତରକୁ ପଶି ଆସି କହିଗଲା—

ଚୋରା ବଜାର ଆଉ ଘୁଷ, ଏଇଥିରେ ଏଇକ୍ଷଣି ଦେଶ ଚାଲିଚି । ପୁଲିଶ ସାହେବଙ୍କ ଲାଗି କେଶରୀଡ଼ମଲ ଘୁଷ ଆଣିଥିଲେ, ତାଙ୍କୁ ଏବେ ଇନ୍‌ସିପେକ୍‌ଟର ଆସି ନେଇଗଲେ, ଏଥିରେ ରାଗିବାର କ'ଣ ଅଛି ସାହେବ୍ ? ଅପଣମାନେ କେଶରୀଡ଼ମଲର ଭୋଜି ଖାଇବେ ଦୋଷ ହେଲନି, ଆଉ ସିଏ ମାଲ ନେଲେ ହବ ଦୋଷ—ହା—ହା—ହା—

କହି କହି ଲୋକଟା ବାହାରକୁ ବାହାରି ଗଲା । ତାପରେ ଦୂରକୁ ଯାଇ ଅନ୍ଧାରରେ ମିଶିଗଲା କୁଆଡେ ।

ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଆଉ ପୁଲିଶ ସାହେବଙ୍କ ମୁହଁରେ ଯେପରି ଚୂନ କାଳି କିଏ ବୋଳି ଦେଲା। ଧଡ଼ାଧଡ଼ି ଉଠି ସେମାନେ ନିଜ ନିଜ ମଟରରେ ଯାଇ ବସିଲେ। କିଣ ଭାବି ପୁଲିଶସାହେବ ମଟରରୁ ବାହାରି ଆସି ନିମନ୍ତ୍ରିତ ଭଦ୍ରଲୋକମାନଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲେ। ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ପରିଚୟ ପଚାରି ବୁଝିଲେ ଘଟଣାଟା ଖବର କାଗଜରେ ଛପିବାଭଳି ଏମାନଙ୍କ ଭିତରେ ସାମ୍ବାଦିକ ଲୋକ କେହି ଅଛି କି ନାହିଁ। ଏହି ସମୟରେ ଜଣେ ଭଦ୍ରଲୋକ ପୁଲିଶସାହେବଙ୍କୁ ଧରି ଇଂରେଜୀରେ ଦୁଇ ପଦ କହିଲେ—

"ମୁଁ ଭାବେ, ମିଷ୍ଟର କେରୋଡ଼ିମଲ ଆଜି ଖୁବ୍ ବିପଦରେ ପଡ଼ି ଯାଇଛି।"

"ଆଇ କ୍ୟାଣ୍ଟ ହେଲ୍ପ, ମୁଁ କିଛି କରି ପାରିବି ନି, ହୁଏତ ତାକୁ ଠିକ୍ ଅକଲ ଦିନେ ଦେଇ ଦେବ" କହି କହି ପୁଲିଶ ସାହେବ ମଟର ଭିତରେ ଯାଇ ବସିଲେ। ଦୁଇଟି ମଟର କଟକ ଅଭିମୁଖରେ ଫେରିଲା।

୭

ନରାଜ ଡାକବଙ୍ଗଳାରୁ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଆଉ ପୁଲିସସାହେବଙ୍କର ମଟର ଫେରି ଯାଉଥିବା ବେଳେ ଏଣେ ଡାକବଙ୍ଗଳା ତଳ ଆନିକଟ ଉପରେ ଗୋଟିଏ ମଟର ଲଞ୍ଚ୍ ଆସି ଲାଗିଲା। ଲଞ୍ଚ୍‌ରେ ଆସିଛନ୍ତି ରଙ୍ଗପୁରର ରାଣୀସାହେବ, ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ କୁମାରୀ ଭିଲ୍ଲାର ବିଚକ୍ଷଣା ଗୋଇନ୍ଦା ଓ ନୃତ୍ୟକୁଶଳା କାମିନୀ। ନୃତ୍ୟ ଓ ସଙ୍ଗୀତ ଛଡ଼ା ରାଣୀସାହେବ କାମିନୀର ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବିଦ୍ୟାରେ ବାହାଦୁରି ଅଛି ବୋଲି ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ। କୁମାରୀ ଭିଲ୍ଲାର ନୃତ୍ୟ-ଗୀତରେ ରଙ୍ଗପୁରର ରାଣୀସାହେବ ଏତେଦୂର ମୁଗ୍ଧ ହୋଇଯିବେ ବୋଲି କୁମାରୀ ଉର୍ବଶୀ ଆଦୌ ଆଶା କରି ନଥିଲେ। ରାଜବାଟୀର ନୃତ୍ୟ-ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ ରୂପେ ସୁପ୍ରୀତ ମନୋନୀତ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ରାଣୀସାହେବଙ୍କ ଅନୁରୋଧରେ ଆଜି ରାତିରେ ଦୁଇଘଣ୍ଟା ପାଇଁ କାମିନୀକୁ କୁମାରୀ ଉର୍ବଶୀ ଛାଡ଼ି ଦେଇଛନ୍ତି। ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଓ ପୁଲିଶସାହେବ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ଆଜି ଗୋଟିଏ ଆନନ୍ଦ-

ମୁଖର ରୁଚି କଟିବାର କାମନା କରି ସେହି ମଜଲିସରେ ନୃତ୍ୟ ଗୀତର ସଂଯୋଗ କରିବା ପାଇଁ ରାଣୀସାହେବ କାମିନୀକୁ ଆଣିବାର ବରାଦ କରିଛନ୍ତି । ସଙ୍ଗରେ ବାଦ୍ୟଯନ୍ତ୍ର ଆସିଛି, ନିଜ ଯୋଗାଡ଼ରେ ରାଣୀସାହେବ ଦୁଇଜଣ ବାଦକ ମଧ୍ୟ ଆଣିଛନ୍ତି ।

ବଙ୍ଗଳାରେ ପହଞ୍ଚି ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଓ ପୁଲିଶ ସାହେବ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ମେମ୍ ସାହେବଙ୍କର ଦେଖା ନପାଇ ରାଣୀସାହେବ ବଡ ନିରାଶ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ତାହାପରେ ସେଠାରୁ ଗତ ଅଧଘଣ୍ଟା ଭିତରର ଘଟଣା ଶୁଣି ସେଠାରେ ସଙ୍ଗୀତ ଆସର ଜମାଇବା ପାଇଁ ରାଣୀ ସାହେବଙ୍କର ଆଉ ଇଚ୍ଛା ହେଲା ନାହିଁ । ପ୍ରାୟ ୫ ମିନିଟ ଅପେକ୍ଷା କରି ଶେଠ କେରୋଡ଼ିମଲଙ୍କ ଫେରିବାରେ ଡେରି ହେବାର ଦେଖି ରାଣୀ ସାହେବ ଲଞ୍ଚକୁ ଫେରିଗଲେ । ସେତେବେଳକୁ କୃଷ୍ଣ ପକ୍ଷର ପଞ୍ଚମୀ ଜହ୍ନ ଉଠି ସାରିଛି । ଜହ୍ନ ଆଲୁଅ-ଢ଼ଳା ମହାନଦୀର ତରଙ୍ଗ ଉପରେ ସଙ୍ଗୀତର ମହକ ଛୁଟାଇ ଛୁଟାଇ ମଟର ଲଞ୍ଚଟି ମହାନଦୀକୂଳର 'ରଙ୍ଗପୁର ହାଉସ' ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କଟକ ଫେରିଚାଲିଲା ।

ପ୍ରାୟ ଦଶଟାବେଳେ ଶେଠ କେରୋଡ଼ିମଲ ଫେରିଲେ । ମନ ତାଙ୍କର ଖୁବ୍ ହାଲ୍କା ହୋଇଯାଇଛି, ଯେମିତି ପାଞ୍ଚିଲକ୍ଷଟଙ୍କା କିଛି ନୁହେଁ । ଗୋଟେ ମସ୍ତବଡ଼ ବିପଦରୁ ସେ ଆଜି ଉଦ୍ଧାର ପାଇଚନ୍ତି । ଧନ୍ୟ ପୁଲିସ ସାହେବଙ୍କର ଦୟା । କେଉଁ ସୁଯୋଗକୁ ସେ ହିନା କହି ପକେଇଲେ ବୋଲି । ନ ହେଲେ ପଛେ ଆଉ ଉଦ୍ଧାର ପାଇବାର ଉପାୟ ମିଳି ନ ଆନ୍ତା । ଏଥର ଆଉ ସେ ମିସ୍ ସାହେବ କଣ କରିବ ତାର । ରଖିଥାଉ ସେ ଘଡ଼ିକ! ହଁ, ଏତେ ଡେରି ଦେଖି ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ସାହେବ କଣ ମନେ କରୁଥିବେ ।

ଏହିପରି ଭାବି ମଟରରୁ ଓହ୍ଲାଇଲେ କେରୋଡ଼ିମଲ । ଡାକ ବଙ୍ଗଳାର ବାରଣ୍ଡାରେ ଗୋଡ଼ ଦେଉଁ ଦେଉଁ ସମସ୍ତେ ଘଟଣାର କିଛି କିଛି କହିବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକଲେ । ମୁନିବ୍ ଚିତ୍କାର କରି କହି ଉଠିଲା—

"ସାହେବ ଲୋକଙ୍କ ଆଡ୍ଡାରେ ପଡ଼ିବାକୁ ତମକୁ କଏ କହିଲା ଶେଠଜୀ । ବଡ ବଡ ଜଣ ସାହେବ, ବଡ ବଡ ଜଣ ମେମ୍ ଆସିଥିଲେ ଶେଠଜୀ । ରାଣୀ ସାହେବ ବି ଆସିଥିଲେ । ସମସ୍ତେ ଗାଳିକରି ଚାଲିଗଲେ ।"

ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ କେରୋଡ଼ିମଲ କହିଲେ—

"ରାଣୀ ସାହେବ ଆସିଥିଲେ ?"

ମୁନବ୍ ଉତ୍ତେଜିତ ହୋଇ କହିଲା—

"ରାନୀ ସାହେବ କ୍ୟା । ଜିସ୍‌କା ହାତମେ ପାଓ୍ୟାର ହେ ଓହିତୋ ଚଲେଗେ, ଔର ରାନୀ ସାହେବ କ୍ୟା ! ମେଜେଷ୍ଟ୍ରେଟ ଚଲେ ଗେ, ପୁଲିଶ ଚଲେ ଗେ—ବାବା ମୁଝେ ମାରନେକୋ ପିସ୍ତଲ ଛୁଟା ଥା ଥା···ବାବା ·····ତୁମ କାହାଁ ଚଲେ ଗେ ଶେଠ ସାହେବ···କୋନ୍ ପୁଲିଶ ସାହେବ୍‌କା ସାଥ ତୁମ ଗୟେଥେ ?"

କେରୋଡ଼ିମଲ୍ ରାଗି ଉଠି କହିଲେ—

"କ୍ୟା ବକ୍ ବକ୍ କର ରହେହୋ ବେକୁବ୍ । ପୁଲିଶ ସାହେବ ଫିର୍ କାହାଁ ଆଏଗା । ଅଭି ତୋ ପୁଲିଶ ସାହେବକୋ ଗ୍ରେଫ୍ତାର୍‌କେ ଆୟା ଉନ୍‌କା କୋଠିମେ ?"

ହୋ ହୋ ହୋଇ ହସି ଉଠିଲା ମୁନବ୍—"ପୁଲିଶ ସାହେବ, ପୁଲିଶ ସାହେବ; ଅବ ମତେ ପିସ୍ତଲ ଉଠେଇଥିଲା ମାରିବାକୁ ଏଠି, ଆଉ ତମେ ତାକୁ କଣ୍ଟକରେ ଗୁଡ଼ି ଆଇଲ ତା କୋଠିରେ । ହୋ—ହୋ—ହୋ ।"

ସମସ୍ତେ ମୁନବ୍‌ର କଥାକୁ ସମର୍ଥନ କରିବାରୁ କେରୋଡ଼ିମଲ୍ ଚୁପ୍ ରହିଲେ । କିନ୍ତୁ ଚୁପ୍ ରହିବାର ଅଳ୍ପ ସମୟ ପରେ ଯେତେବେଳେ ଜଣେ ଭଦ୍ରଲୋକଙ୍କଠାରୁ ଭଲ ଖବରେ ସବୁକଥା ଶୁଣିବାକୁ ପାଇଲେ, ସେତେବେଳେ ଚିତ୍କାର କରି କେରୋଡ଼ିମଲ୍ କହିଲେ—

"ଯିଏ ମତେ ଅସଲ୍ ପୁଲିଶ ସାହେବ କିଏ ବତେଇ ଦେବ, ମୁଁ ତାକୁ ପାଞ୍ଚ ହଜାର ଟଙ୍କା ଇନାମ୍ ଦେବି ।—ମେରା ପାଞ୍ଚଲାଖ

ରୁପେୟା ବରବାଦ୍ ହୋଗୟା—ମେଁ ଡାକୁକା ପାଲ୍ଲେମେ ଗିର୍ ଚୁକା ହୁଁ......

ହୋ ହୋ ହୋଇ ହସି ଉଠିଲା ମୁନବ୍—"ପୁଲସ ସାହେବ ମତେ ପିସ୍ତଲ୍ ଉଠେଇ ଥେଲା ମାରିବାକୁ ଶେଠଜି ··"

ଏଥିରେ ଉତ୍ତେଜିତ ହୋଇ କେରୋଡ଼ିମଲ୍ କହିଲେ—

"କ୍ୟା, ପିସ୍ତଲ; ଡ଼ାକୁ ଲୋକ୍ ପିସ୍ତଲ ରଖ୍ତେଁ ହେ । ପଚ୍ଛର ସେଇ ପୁଲିଶ ସାହେବ ଡାକୁ, ମୁଁ ଅସଲ ପୁଲିଶ ସାହେବ ସାଙ୍ଗରେ ଯାଇଥିଲି । ପୁଲିସ ନେହିଁ । ଡ଼ାକୁଲୋକ ସବ୍ ପିସ୍ତଲ ରଖତେଁ ହେ । ପୁଲିସ ରଖ୍ତେଁ ହେ ବନ୍ଧୁକ୍ !"

ଏତିକବେଳେ ପୂର୍ବର ସେହି ପାଗଲ ଲୋକଟା ଅନ୍ଧାର ଭିତରୁ ଆଗକୁ ବାହାରି ଆସି ତାଚ୍ଛଲ୍ୟର ହସ ହସି କହିଲା—

"ଆମେ ମାଗିଲେ ତମେ ପାଞ୍ଚଟା ଟଙ୍କା ଦବ ନେଇଁ ଶେଠ । ଅଥଚ ତମେ ପାଞ୍ଚଲାଖ ଟଙ୍କା ତଣ୍ଡ ଦେଇ ଆଇଚ ।···ତମେ ଠିକ୍ ଯାଇଥିଲ ଶେଠ୍, ଆଗାଡ଼ି ପୁଲିସ ସାହେବ ଆୟାଥା ମୋତି ବେଗମ୍‌କେ ଲିଏ । ଆର୍ ପିଛୁ କା ପୁଲିସ ସାହେବ ଆୟାଥା ଶ୍ୱେତ ବଜାର ଔର୍ କଳା-ପୋତା କ ଲିଏ·····କିଂତୁ ଅବସ୍ଥା ଖରାପ ହୋଇ ଯାଉଚ ଶେଠ୍ ଜୀ···"

କେରୋଡ଼ିମଲଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ ଚେତା ପଶିଲା । ଆଖିରୁ ନିଆଁ ଗୁଣ୍ଡା ଛୁଟାଇ ସିଏ କହିଲେ—"ତୁମ୍ ହୋ ଅସଲ ଡାକୁ !"

"ମୁଁ ?"

"ହିଁ—ତୁ !"

"ହା—ହା—ହା—ଆଉ ତମେ ହଉଚ ସାଧୁ, ସାଧୁ ମହାରାଜ କେରୋଡ଼ିମଲ, ଶ୍ୱେତବଜାରର ରାଜା ।"

"ମୁନବ୍, ମୁନବ୍, ପକଡ଼ୋ ଉନ୍‌କୁ, ଓଇ ହେ ଡ଼ାକୁ, ଓଇ ହେ ଅଗାଡ଼ି ପୁଲିସ ସାହେବ, ମୁଝେ ବରବାଦ କର୍ ଦିଆ, ପାଞ୍ଚଲାଖ ରୁପେୟା ଲେଗୟା ମୁଝ୍ ସେ । ପକଡ଼ୋ, ଧର ସେଇ ଲୋକକୁ ମୁନବ ।"

କେରୋଡ଼ିମଲଙ୍କ ଚିତ୍କାରରେ ମୁନବ ଏବଂ ଆଉ କେତେ ଜଣ ଲୋକ ଆଗେଇ ଗଲେ ସେଇ ପାଗଲଟା ପାଖକୁ । ପାଗଲଟାର ଅଦ୍ଭୁତ ସାହସ, ଠୋ ଠୋ ହସି ଉଠି ନିଜ ଦେହର ଛିଣ୍ଡା ଜାମା ଭିତରୁ ଗୋଟାଏ ରିଭଲ୍‌ଭଲ ବାହାର କରି ଆକାଶକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଦିଟା ଫାଙ୍କା ଆବାଜ କଲା । ତାହାପରେ ଧୀରେ ଧୀରେ ଚାଲିଗଲା ଅନ୍ଧାର ଭିତରକୁ । ସମସ୍ତେ ତଟସ୍ଥ ହୋଇ ଅନେଇ ରହିଲେ ସେହି ପାଗଲଟାକୁ ।

"ଡ଼ାକୁ !" "ଡାକୁ !" କ୍ଷୀଣ ଚିତ୍କାର କରି କେରୋଡ଼ିମଲ ମୂର୍ଚ୍ଛିତ ହୋଇ ଡାକବଙ୍ଗଳାର ସିମେଣ୍ଟ ଚଟାଣ ଉପରେ ପଡ଼ିଗଲେ । କେରୋଡ଼ିମଲଙ୍କ ଉଦ୍ୟାନଭୋଜି ଦକ୍ଷଯଜ୍ଞରେ ପରିଣତ ହେଲା ।

୭

ଶେଠ କେରୋଡ଼ିମଲ୍‌ଙ୍କଠାରୁ ପାଞ୍ଚଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଠକି ନେଲା କିଏ ? ଏହି କଥା ସାରା ସହରଟାରେ ବଡ଼ ଆଲୋଚନାର ବିଷୟ ହୋଇଛି । କଥାଟା ପ୍ରଘଟ ନ ହେବା ପାଇଁ କେରୋଡ଼ି ଯେତେ ଯତ୍ନ କଲେ ତାହା ଆଉ ଲୁଚି ପାରିଲା ନାହିଁ । ଏତେଗୁଡ଼ିଏ ଲୋକଙ୍କ ସାମନାରେ ନଗ୍ରାଜ ଡାକ ବଙ୍ଗଳାଠାରେ ସେଦିନ ସେହି ପାଗଳଟା ସବୁ ଗୁମର କଥା ପ୍ରକାଶ କରି ଦେଇଛି । ମୋତି ବେଗମ୍ ପୁଣି କିଏ ? କେରୋଡ଼ିମଲ ସାଙ୍ଗରେ ତାର ସଂପର୍କ କଣ ? ଏହି ସବୁ କଥା ବର୍ତ୍ତମାନ ସହରରେ ଭୀଷଣ ଭାବରେ ଆଲୋଚନା ହେବାରେ ଲାଗିଛି । ଲକ୍ଷପତି କେରୋଡ଼ିମଲ ସେଥିଲାଗି ବଡ଼ ବିଷଣ୍ଣ ହୋଇ ପଡ଼ିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଷଡ଼ ସକାଶେ ଲୋକଙ୍କର ଏତେ ମୁଣ୍ଡ ବଥାଉଛି କାହିଁକି ? ମୋତି ବେଗମ୍ କଥାରେ ସେମାନଙ୍କର ଫାଇଦା କଣ ? ଏସବୁ କଥା ଛଡ଼ା ମଧ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନ

କେଦରେଣ୍ଡମଲଙ୍କର ବରାବର ଧାରଣା ହୋଇଛି ଯେ, ସେ ଡାକୁ ଦଳଙ୍କ ଭିତରେ ପଡ଼ି ଦିନ କାଟୁଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଆଗରେ ଆଉ ପଛରେ ଡାକୁମାନେ ଘୂରି ବୁଲୁଛନ୍ତି । ଯୋଗୀ, ଭିକାରୀଟିଏ ଭେଟିଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ଡାକୁ ମନେ କରି "ଭଇଗୋ, "ଭଇଗୋ" ବୋଲି ଚିତ୍କାର କରୁଛନ୍ତି । ମଟରରେ ବସି ମାଲଗୋଦାମକୁ ଗଲେ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ବସିଥିବା ବିଶ୍ୱାସୀ ମୁନିବକୁ ବାରବାର କରି ଅନଉଛନ୍ତି । ମଟରରୁ ଓହ୍ଲାଇ ଅକସ୍ମାତ ଛୁଡ଼ା ହୋଇ ପଡ଼ି ବଲ୍ ବଲ୍ କରି ନିଜର ଡ୍ରାଇଭର୍‌କୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି—ଏମାନେ ସେହି ଡାକୁ ଦଳର ଲୋକ ନୁହନ୍ତି ତ ? ଏମାନଙ୍କ ପାଖରେ ପିସ୍ତଲ ନାହିଁ ତ ? କେଉଁଠି ଠିକ୍ କରି ଶବ୍ଦ ହେଲେ ସେ ଚମକି ପଡ଼ୁଛନ୍ତି, ହୁଏତ ତାଙ୍କ ପଛରେ ପିସ୍ତଲ ଫୁଟେଇଲା କିଏ ?

ଆଗରେ ଜଣେ ପୁଲିଶ ଅଫିସର ସାଇକେଲ ଚଢ଼ି ଚାଲିଗଲା । କେଦରେଣ୍ଡମଲ୍‌ଙ୍କର ମନେ ହେଲା ଏଇ ପୁଲିଶ ଅଫିସରକୁ ସେ ଅଟକେଇ ଦେଇ କୁହନ୍ତେ, ସେ ପୁଲିଶ ସାହେବଙ୍କୁ ଜଣେଇ ଦିଅନ୍ତେ କେଦରେଣ୍ଡମଲ ବେକସୁର; ସେଦିନ ଡାକୁମାନେ ତାଙ୍କୁ ଧରି ହଇରାଣ କରିଦେଲେ । ଜାଣି ଶୁଣି ସେ ସାହେବଙ୍କୁ କିଛି ଅପମାନ ଦେଇ ନାହିଁ । ସାହେବଙ୍କୁ ସେ ଘୁଷ୍ ଦେବାକୁ ଡାକି ନ ଥିଲା ସେଠିକି, ଉପହାର ଦେବା ପାଇଁ; ନା ନା, ଭୁଲ୍‌ରେ ତାର ମୁନିବ ସେଇ ହୀରାମାଳ କଥା କହି ଦେଇଚି···

ପୁଲିଶ ଅଫିସରର ସାଇକେଲକୁ ଟପି ମଟର ଆଗକୁ ଚାଲିଗଲା । ହଠାତ୍ ମୁନିବକୁ ଡାକି ଉଠିଲେ କେଦରେଣ୍ଡମଲ । ମୁନିବ କେଦରେଣ୍ଡମଲଙ୍କ ଅନେଇଲା । କେଦରେଣ୍ଡମଲ ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ପଚାରିଲେ—

"ତମକୁ ପିସ୍ତଲ ଦେଖେଇଲା ପୁଲିଶ ସାହେବ ?"

"ହଜୁର, ଭାରି ଜୋର୍‌ରେ ରାଗି ଗଲେ ଏକା···"

"ଆମକୁତ କେହି କଲାପୋଡା ଦବାକୁ କହିଲେ ଆମେ ରାଗକରୁନା ମୁନବ । ବରଂ କଲାପୋଡା ନ ଦେଲେ ଆମେ ରାଗୁ ।···ତା ହେଲେ ପୁଲିଶ ସାହେବ ଘରେ କଣ ଆମଠାରୁ ବେଶି ଟଙ୍କା ଅଛି ?"

"ନା ସରକାର୍ ।"

"ତେବେ ? ତା ହେଲେ ଆମର ଗୋଟାଏ ପୁଲିଶ ସାହେବ ରଖି, ଏଥର ଆମେ ତା'ଉପରେ ରାଗିବା । କଣ କହୁଚ ମୁନବ ?"

"ଆଜ୍ଞା, ଏ ପୁଲିଶ ସାହେବର ଆପଣଙ୍କୁ ବାନ୍ଧି ନେବାର କ୍ଷମତା ଅଛି···"

କେଶରୋଡ଼ିମଲ୍ କିଛି ନ ଭାବି ପୂର୍ବପର କହିଲେ—

"ଆମେଁ ଆମ ପୁଲିଶ ସାହେବକୁ ବାନ୍ଧିବା ··"

"ଆଜ୍ଞା, ତା ଆଗରୁ ସରକାରି ପୁଲିଶ ସାହେବ ଆପଣଙ୍କୁ ବାନ୍ଧି ନେଇ ଯାଇଥିବେ ଯେ···"

କେଶରୋଡ଼ିମଲ୍ ଅତି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପଚାରିଲେ—

"ତମେ ସତ କହୁଚ ମୁନବ୍ ?"

"ଜି ସରକାର୍ ।"

ମଟର ବନ୍ଦ କରିବାକୁ ହଠାତ୍ ଡ୍ରାଇଭରକୁ ଡାକ ଦେଲେ କେଶରୋଡ଼ିମଲ୍ । ମଟର ବନ୍ଦ ହେଲାରୁ ସେ ମୁନବକୁ କହିଲେ—

"ତମେ ଏଇଠୁ ଓହ୍ଲାଇ ଯା ମୁନବ୍, ମୁଁ ଆଜି ମାଲଗୋଦାମକୁ ଯିବନି । ଡ୍ରାଇଭର, ମଟର ଚଲାଓ, ରଙ୍ଗପୁର ହାଉସ୍, ମହାନଦୀ କନାରି ।"

ମୁନବ ଚାଲିଗଲା । କିଛି ସମୟ ପରେ ରଙ୍ଗପୁର ହାଉସ ପାଖରେ କେଶରୋଡ଼ିମଲଙ୍କ ମଟର ପହଞ୍ଚିଲା । ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାଣ୍ଡ ତିନମହଲା ଘର ।

ଆଗର ଶଙ୍ଖମଲମଲ ପଥର ବସ୍ତ୍ର ବାରଣ୍ଡାରେ ରାଣୀ ସାହେବ ନଜେ ବୁଲୁଥାଆନ୍ତି, ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ବୁଲି ବୁଲି ଗପ କରୁଥାଆନ୍ତି ମିସ୍ ମୃଦୁଲା ଉତ୍ତରଫି । ତାହାଙ୍କର ଚେହେରା ଅତି ସୁନ୍ଦର । ସାଧାସିଧା ହେଲେ ମଧ୍ୟ ପୋଷାକର ଦାମିକା କପଡ଼ାରୁ ରୁଚ ଓ ଖାନଦାନ ଫୁଟି ପଡ଼ୁଛି । ମିସ୍ ଉତ୍ତରଫି ଅପେକ୍ଷା ରାଣୀ ସାହେବଙ୍କର ବୟସ ଦଶ ପନ୍ଦର ବର୍ଷ ଅଧିକ ହୋଇ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ପୂର୍ବର ରୂପ ଧୋଇ ଯାଇ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯାହା ରହିଛି ସେଥିରେ ଅନେକ ଦିନ କାମ ଚଳିବ । ଉଭୟଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ଅନେକ ଆଗରୁ ଶେଠ କେଦାରୋତ୍ତମଲଙ୍କ ଉପରେ ପଡ଼ିଚ, କିନ୍ତୁ କେଦାରୋତ୍ତମଲ କୁମାରୀ ଉତ୍ତରଫିଙ୍କୁ ଦେଖିପାରି ନ ଥାନ୍ତି ।

କେଦାରୋତ୍ତମଲ ପାହାଚରେ ଉଠୁ ଉଠୁ ମୃଦୁଲା ଦେବୀ ବଡ଼ ପାଟିରେ ଡାକଦେଲେ—"ହ୍ୟାଲୋ, ହ୍ୟାଲୋ ମିଷ୍ଟର୍ କେଦାରୋତ୍ତମଲ୍ଲ, ଆପଣଙ୍କର ଆଉ ଜମା ଦେଖା ନାହିଁ ଯେ……"

ଏ ଶବ୍ଦରେ କେଦାରୋତ୍ତମଲ ମୁଣ୍ଡ ଟେକି ଦେଖିଲେ ଆଗରେ ସେହି ମାୟାବିନୀ ମିସସାହେବ । ଏ ଦୃଶ୍ୟରେ କେଦାରୋତ୍ତମଲଙ୍କର ଗୋଡ଼ ଅଚଳ ଅବସ୍ଥାରେ ରହିଲା । ଏକଥା ଜାଣିପାରି ମୃଦୁଲା ଦେବୀ ଝଟ ଚାଲିଆସି କେଦାରୋତ୍ତମଲଙ୍କର ହାତ ଧରି ଆଗକୁ ବାଟ କଢ଼ାଇ ନେଲେ । ଦୃଶ୍ୟଟା ଏତିକି ବେଳେ ଭଲ ମାନୁଥାଏ । କେଦାରୋତ୍ତ ମଲ ମୃଦୁଲା ଦେବୀଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ବୟସରେ ପ୍ରାୟ ଦଶବର୍ଷ ବଡ଼ ହେବେ । ତାଙ୍କୁ ତିରିଶ ବର୍ଷ-ହେଲେ ମୃଦୁଲା ଦେବୀଙ୍କୁ ହେବ କୋଡ଼ିଏ ବର୍ଷ । ଏହି ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖି ରାଣୀସାହେବ ମୁରୁକି ମୁରୁକି ହସୁଥାନ୍ତି ।

କେତେ କଥା ଭାବି କେଦାରୋତ୍ତମଲ ଆଜି ରାଣୀସାହେବଙ୍କ ପାଖକୁ ଆସିଥିଲେ । ସେ ଭାବି ଥିଲେ ଯେ, ଭଲ କରିବାକୁ ଯାଇ ଯେଉଁ ମନ୍ଦ ଘଟି ଯାଇଛି ଆଉ ଯାହା ଯୋଗୁ ଯେ କୌଣସି ଲୋକଙ୍କୁ ବାନ୍ଧି ପାରିବାର କ୍ଷମତା ରହିଥିବା ପୁଲିସ ସାହେବ ତାଙ୍କ ଉପରେ ବିଗିଡ଼ି ଯାଇଛନ୍ତି

ରାଣୀସାହେବଙ୍କୁ ଧରି ତାର ଗୋଟାଏ ସମାଧାନ କରିବାର ଚେଷ୍ଟା କରିବେ । ସେହିଭଳି ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାହେବ ମଧ୍ୟ ଯେମିତି ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେବେ ତାର ବାଟ ବି କରିବାକୁ ହେବ । କିନ୍ତୁ ରାଣୀସାହେବଙ୍କ ପାଖରେ କୁମାରୀ ଇନ୍ଦିରସିଙ୍କୁ ଦେଖି କେରୋଡ଼ିମଲଙ୍କ ମନ ଏକବାର ଦବି ଯାଇଚି । ଆଉମଧ୍ୟ ସେଦିନ ଏହି ମିସ୍ ସାହେବଙ୍କୁ ପାଞ୍ଚଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଦେବାର ଜବାବ ଦେଇ ତାହା ସେ ଫାଙ୍କି ଦେଇଚନ୍ତି । ପୁଣି ଏହା ଭିତରେ ଆଉ ପାଞ୍ଚଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ତାଙ୍କୁ କିଏ ଠକି ନେଇ ଯାଇଚି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏକଥା ମଧ୍ୟ ମିସ୍ ସାହେବ ଜାଣି ସାରିଥିବେ । ଆହୁରି, ରାଣୀସାହେବ ଯେ, ସେଦିନ ନଗ୍ରାଜ ଡାକ ବଙ୍ଗଲାର ଉଦ୍ୟାନ ବୈଠକକୁ ଯାଇ ବିନା ଅଭ୍ୟର୍ଥନାରେ ଫେରି ଆସିଚନ୍ତି ସେ କଥା ରାଣୀସାହେବଙ୍କ ଠାରୁ ମିସ୍ ସାହେବ ଜାଣିଥିବା ଅସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ଦଣ୍ଡକ ଭିତରେ ସବୁକଥା ମନେ ପଡ଼ିଯିବାରୁ ଶେଠ୍ କେରୋଡ଼ିମଲ୍ଙ୍କ ମନର ଜୋର୍ ଖିଚ୍ ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ିବାକୁ ଲଗିଲା । ଏଣେ ତାଙ୍କର ହାତ ଧରି ତାଙ୍କୁ ପାଛୋଟି ନେଉଛନ୍ତି ପରମା ସୁନ୍ଦରୀ ମିସ୍ସାହେବ । ସେଦିନ କୁମାରୀ ଭିଲ୍ଲାରେ ସେ ପହିଲୁ କରି ଏହି ସୁନ୍ଦରୀ ଓ ଶିକ୍ଷିତା ଯୁବତୀ ହାତରେ ମଣିଷ ହତ୍ୟାର ଯନ୍ତ୍ର ପିସ୍ତଲ ଦେଖିଥିଲେ । ଏହିସବୁ ଭାବି ସେ ହଠାତ୍ ଥରେ ମିସ୍ ସାହେବଙ୍କ ମୁହଁ ଉପରେ ନଜର ଦୃଷ୍ଟି ପକାଇଲେ । ଅତି ସୁନ୍ଦର ମୁହଁଟିଏ ! କେରୋଡ଼ିମଲ ମନେ ମନେ ଭାବି ନେଲେ । ସେଦିନ ସେ ବୋଧହୁଏ ତାଙ୍କୁ ଥଟ୍ଟାକରି ପିସ୍ତଲ ଦେଖାଇ ଥିଲେ । ନ ହେଲେ ସେହି ପାଞ୍ଚଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ସକାଶ ତ ଆଜିମାଏ ମିସ୍ ସାହେବ କୌଣସି ତାଗଦା କରି ନାହାନ୍ତି ?

ଏହି ଶେଷ ଭାବନାରେ କେରୋଡ଼ିମଲଙ୍କ ମନର ଟିକେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଲା । ତାଙ୍କ ହାତରେ ଲଗିଥିବା ସୁନ୍ଦରୀ ଯୁବତୀର ସ୍ପର୍ଶ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ମନକୁ କଅଁଳ କରିବାରେ ଲଗିଛି । କେରୋଡ଼ିମଲ ପୂର୍ବର ଅବସ୍ଥା ଭୁଲି ହଠାତ୍ ମିସ୍ ସାହେବଙ୍କୁ ପଚାରିଲେ—

"ଆପଣଙ୍କର ଏଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ହାତ, ଏ ହାତରେ ଆପଣ ସେଦିନ ପିସ୍ତଲ ଧରିଲେ କାହିଁକି ମିସ୍ ସାହେବ ? ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ କେତେ ଭଲ

ଯାଉ ନ ଥିଲି, କିନ୍ତୁ ସେହିଦିନଠାରୁ ମୁଁ କୁମାରୀ ଭଲ୍ଲାକୁ ଖୁବ୍ ଡରି ଯାଇଛି । ମୋଭିଷ୍ଟୋନ ବାବଦରେ ଆପଣଙ୍କର ସେହି ପାଞ୍ଚଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଦେବାପାଇଁ ମଧ୍ୟ ମୁଁ ଯାଇ ପାରିନ ।"

କେରୋଡ଼ିମଲଙ୍କର ଏ କଥାରେ କୁମାରୀ ମୃଦୁଳା ଦେବୀଙ୍କର ଉଚ୍ଚ ହାସ୍ୟ କରିବାର ଇଚ୍ଛା ହେଉଥାଏ । କିନ୍ତୁ ହସ ବନ୍ଦ କରି ସେ ଧୀରେ ଧୀରେ କହିଲେ—

"ଆପଣ ଭୁଲ୍ ବୁଝିଲେ ଶେଠ୍ ସାହେବ । ପିଲାଙ୍କୁ ସିନେମାର ଅଭିନୟ ଶିଖେଇବାଲାଗି ଗୋଟାଏ ଖେଳନା ପିସ୍ତଲ ଆଣି ରଖିଥିଲି । ସେଥିରେ ଜଣା ପିମ୍ପୁଡ଼ିଟାଏ ମରିବା ମଧ୍ୟ କଷ୍ଟ, ଆପଣଙ୍କୁ ପରିହାସ କରି ଯେ ପିସ୍ତଲଟା ମୁଁ ଦେଖେଇଥିଲି । ଆପଣ ଏମିତି ଡରିଗଲେ—ସତେ ! କାଂରୁ ଖବର ଦେଇଥିଲେ ତ ମୁଁ ନିଜେ ଯାଇ ଆପଣଙ୍କ ପାଖରୁ ଟଙ୍କା ନେଇ ଆସିଥାନ୍ତି । ଏତେ ଅସୁବିଧାରେ ଆପଣ ପକେଇ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ, ସେଥିଲାଗି ମୋଭିଷ୍ଟୋନର ଘର ନେବା ସକାଶେ ମୁଁ ରାଣୀ ସାହେବଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରିଛି ।"

ରାଣୀ ସାହେବ ସେମାନଙ୍କ ପାଖ ହୋଇ ଆସିଲେଣି । ଶେଠ କେରୋଡ଼ିମଲ ଓ କୁମାରୀ ମୃଦୁଳା ଉଡରଫି ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ କଥାଭାଷାର ଆଦାନ ପ୍ରଦାନ ଭିତରେ ଉଭୟେ ନିଜ ନିଜର ସ୍ୱାର୍ଥ-ଲାଗି ଖୁବ୍ ଆଗେଇ ଯାଇଛନ୍ତି । ସେଥିପାଇଁ ନିଜେ ନିଜର ସ୍ୱାର୍ଥ ରକ୍ଷା ଦୃଷ୍ଟିରୁ କଥା ଭାଷା ବନ୍ଦ କରି ରାଣୀସାହେବଙ୍କ ନିକଟକୁ ଉଭୟେ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲମନରେ ଚାଲିଆସିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ରାଣୀସାହେବଙ୍କର ଅଳ୍ପ ନିକଟରେ କୁମାରୀ ସାହେବ କେରୋଡ଼ିମଲଙ୍କ ଠଉଁ ନିଜ ହାତ ଛଡ଼ାଇ ନେଲେ । ଏଥିରେ ରାଣୀସାହେବ ପରିହାସ କରି କହି ଉଠିଲେ—

"ମୁଁ ପୁରୁଷଲୋକ ହୋଇଥିଲେ ମିସ୍ ଉଡରଫିଙ୍କର ଏହି ଅଯାଚିତ ସ୍ପର୍ଶ ସକାଶେ ମୁଁ ମୋର ରାଜ୍ୟରୁ ଅଧେ ଦାନ କରିଦେଇଥାନ୍ତି, ଆଉ ଏଥିଲାଗି ଆପଣ କଣ ଦେବେ ମିଷ୍ଟର କେରୋଡ଼ିମଲ ?"

ରାଣୀ ସାହେବଙ୍କ ଠାରୁ ପଦେ କଥା ଶୁଣିବା ସହଜକେ ସୌଭାଗ୍ୟର କଥା । ତା ଉପରେ ଏପରି ରସରସିଆ କଥା ଶୁଣି କେରୋଡ଼ିମଲଙ୍କ ମନ ଆନନ୍ଦରେ ମତୁଆଲା ହୋଇ ଉଠିଲା । ସେ ହସ ହସ ହୋଇ କହିଲେ—

"କିନ୍ତୁ ଆପଣ ଏଇ ମିସ୍ ମୃଦୁଲା ଉତ୍ତରସିଂଙ୍କୁ ଜାଣି ନାହାନ୍ତି ରାଣୀ ସାହେବ । ବଡ଼ ଅଭିମାନିନୀ ସେ । କାହାଠାରୁ କୌଣସି ଦାନ ନେବା ଲାଗି ସେ ମୋଟେ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି ନା । ଦିନେ ତାଙ୍କର ଅନୁଷ୍ଠାନ ଲାଗି ଗରିବ ଭାବରେ ମୁଁ ୩୦ ହଜାର ଟଙ୍କାର ଚେକ୍ ଖଣ୍ଡେ ଲେଖିଦେଲି । ମାତ୍ର ମିସ୍ ସାହେବ ତାହାକୁ ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ କରି ଚିରି ଦେଲେ । ଆଉ ମଧ୍ୟ ମୋ ପକ୍ଷରୁ ସେ ଗୋଟିଏ ମୋଭିଟୋନ୍ କମ୍ପାନୀ ଆରମ୍ଭ କରିଛନ୍ତି—ତାର କେତେକ ଖର୍ଚ୍ଚ ସକାଶେ ପାଞ୍ଚଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଦେବା ପାଇଁ ମୁଁ ଜବାବ ଦେଇଥିଲି । ସେତକ ଯାଇ ମଧ୍ୟ ସେ ମୋ ପାଖରୁ ଆଣିଲେ ନାହିଁ କି ମତେ ଆସି ତାଙ୍କ ପାଖରେ ଦେଇ ଯିବାକୁ ସୁବିଧା ଦେଲେ ନା । ସିନେମାର ଅଭିନୟ ଶିଖେଇବା ଲାଗି ଖରିଦ କରିଥିବା ଗୋଟାଏ ପିସ୍ତଲ ଧରି ମତେ ସେ ଏମିତି ଡରେଇଲେ ଯେ, ସେଇଦିନ ଠଉଁ ମୁଁ କି ଆଉ କୁମାରୀ ଭିଲ୍ଲା ମାଡ଼େ ।… ସତ ମଣିବେ ହର୍ ହାଇନେସ୍, ସେଇଠା ଅସଲ କି ନକଲ ହେଉ ମଣିଷମରା ଯନ୍ତ୍ର ଦେଖିଲେ ମତେ ଭରି ଡର ଲାଗେ ।"

ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ କଥା କେରୋଡ଼ିମଲ କହିଗଲେ । କୁମାରୀ ଉତ୍ତରସିଂ ମଧ୍ୟ ଭାବି ପାରି ନ ଥିଲେ କେରୋଡ଼ିମଲଙ୍କୁ ନାକେର୍ ହାଲ୍ କରିବା ପରେ ବି ସେ ତାଙ୍କର ସଦ୍‌ଗୁଣ ବଢ଼ାଇ ଏତେ ଗୁଡ଼ିଏ କଞ୍ଚା ମିଛ କଥା କହି ଦେଇ ପାରିବ । କେରୋଡ଼ିମଲଙ୍କ ଏହି କଥାରେ କୁମାରୀ ମୃଦୁଲା ଦେଖି ଦେଖିଲେ ରାଣୀସାହେବଙ୍କ ପାଖରେ ତାଙ୍କର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଢେର ବଢ଼ିଯାଇଛି । କେରୋଡ଼ିମଲଙ୍କ କଥାରେ ରାଣୀସାହେବ ଖୁବ୍

ଖୁସି ହୋଇ ମୃଦୁଳା ଦେବୀଙ୍କର ହାତକୁ ଜୋରରେ ହଲାଇ ଦେଇ କହିଲେ—

"ଆପଣଙ୍କ ଚେହେରା ଦେଖିଲେ ଆପଣ ମହତ ବୋଲି ମନେ ହୁଏ । ଆପଣ ବାସ୍ତବିକ ଖୁବ୍ ମହତ । ··· ଆପଣ କେଶ୍ରୋଡ଼ିମଲଙ୍କର ପାଞ୍ଚଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଗ୍ରହଣ କଲେ ନାହିଁ ? ···"

ଏଇଠାରେ ରାଣୀ ସାହେବ କଣ ଠିକେ ଭାବି ହଠାତ୍ କହି ପକେଇଲେ—

"ଆଚ୍ଛା ମିଷ୍ଟର କେଶ୍ରୋଡ଼ିମଲ, ସେଦିନ ରାତିରେ ଆପଣଙ୍କର ଏମିତି ବିପଦ ଘଟିଲା କଣ ?··· ଏଇ କଟକ ସହରରେ ଆପଣ ଏମିତି କୋଉ ଡକାଏତ ହାତରେ ପଡ଼ିଲେ ମ ·· ଆପଣଙ୍କ ଠାରୁ କିଏ କାଲି ପାଞ୍ଚଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଠକି ନେଇ ଗଲା··ସତ ?"

ଖୁବ୍ ଚେଷ୍ଟା କରି କେଶ୍ରୋଡ଼ିମଲ ଖୁବ୍ ଉଚ୍ଚ ପାଟିରେ ହସି ଉଠିଲେ—

"ଭୁଲ, ଭୁଲ, ଆଜ୍ଞା ମୋ ଠାରୁଁ ଡକାଏତ ନେବ ଟଙ୍କା— ମାସକୁ ଦଶଥର ମୁଁ ବମ୍ବେ କଲିକତା ବୁଲୁଚି, ଆଉ ଏଇ କଟକ ସହରରେ ମୁଁ ଡାକୁ ହାତରେ ପଡ଼ିବି ? ଜାଣିଲେନା ହର ହାଇନେସ୍, ସେ ଦିନ ପ୍ରାୟ ଦଶପନ୍ଦର ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ହିସାବ ମତେ ଠିକ୍ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । କ୍ୟାସ୍ ବି ମିଳେଇବାକୁ ହେଉଥିଲା, ପହିଲି ନମ୍ବର ବାକ୍ସର ଟଙ୍କା ଦୁଇ ନମ୍ବର ବାକ୍ସରେ ରଖି ଦେଇ ମୁଁ ତ ମୁଣ୍ଡ ବିଗାଡ଼ି ବସିଚି·· ଏଇ ହେଲା କଥା, ଟଙ୍କା ମୋର କିଚ୍ଛି ବରବାଦ ହୋଇନି । ମୋ ଟଙ୍କା ହବ ଚୋରି··ମୁଁ ଡାକୁ ହାତରେ ପଡ଼ିବି ....ହା—ହା—ହା— —"

ରାଣୀ ସାହେବ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ କହିଲେ—

"ସତେ, ତେବେ ଖେଳଟା ସେଦିନ ଭଣ୍ଡୁର କରିଦେଲେ କାହିଁକି···?"

ଯୋଡହାତ କରି କହି ଉଠିଲେ କେରୋଡ଼ିମଲ—

"ବଡ଼ କସୁର ହୋଇ ଯାଇଛି ହର୍ ହାଇନେସ୍, ପୁଲିସ ସାହେବ ଆଉ କଲେକ୍ଟର ବି ମୋ ଉପରେ ବଡ଼ ଘୋଷା ହୋଇ ଯାଇଛନ୍ତି। କଣ କରନ୍ତ ମୁଣ୍ଡ ତ ବିଗିଡି ଗଲା ସେଇଥିରେ—ତାପରେ ମୋର ବେକୁବ୍ ମୁନିବଟା ସବୁ ମାଟି କରି ଦେଲା···। ଆଚ୍ଛା, ସେ କଥା ତ ଗଲାଣି, ଆଉ ଥରେ ଗୋଟାଏ ବରାଦ କରିଦେଲେ ହବ···କିନ୍ତୁ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଆଉ ପୁଲିସ ସାହେବଙ୍କୁ କେମିତି ଖୁସ୍ କରାଯିବ ତାର ଗୋଟାଏ ବାଟ ବତେଇ ଦବାକୁ ହବ ଆପଣଙ୍କୁ···।"

ରାଣୀ ସାହେବ ନିଜର ଗୋଲାପ ଫୁଲପରି ଓଠରେ ଚମ୍ପାକଢ଼ି ପରି ହାତ ଆଙ୍ଗୁଠି ମାରି କହିଲେ—

"ଆଇ ସି,··· ମୋର ମନେ ପଡୁଛି ବର୍ତ୍ତମାନ···ହିଁ—ହିଁ, ଆପଣ କୁଆଡ଼େ ସେଦିନ ଦିଜଣ ପୁଲିସ ସାହେବଙ୍କୁ ଭେଟିଲେ ....?"

ଚଡ଼ି ଉଠି କେରୋଡ଼ମଲ କହିବାକୁ ଲାଗିଲେ—

"ଝୁଟ୍, ଝୁଠ୍, କଞ୍ଚା ମିଛ କଥା, ସବୁ କଥା ମୋର ଶତ୍ରୁମାନେ ଲଗେଇଛନ୍ତି। ଏଁ, ପୁଲିସ ସାହେବ ଦିଜଣ··ଦିଟା ଚନ୍ଦ୍ର, ଦିଟା ସୂର୍ଯ୍ୟ କେହି ଦେଖିଛି ହଜୁର? ଝୁଟ୍, ଝୁଟ୍ ସବୁ ମୋର ଶତ୍ରୁଙ୍କର କାଣ୍ଡ। ···କାହିଁକି କେରୋଡ଼ମଲର ଭୋଜିକି ରାଣୀସାହେବ ଆସୁଛନ୍ତି, ସାହେବ ସୁବା, ଲାଟ ମନ୍ତ୍ରୀ ଆସୁଛନ୍ତି, ଏଇ ହେଲା ସେମାନଙ୍କର ଈର୍ଷାର କାରଣ।"

ଆଉ କିଛି ପଚାରିବା ପାଇଁ ରାଣୀସାହେବ ଉଚିତ ମନେ କଲେ ନାହିଁ। କେରୋଡ଼ମଲଙ୍କ କଥାରୁ ଜାଣିଲେ ସବୁ କଥା ସେ ଭୁଲ

ଶୁଣିଛନ୍ତି । ସେତେବେଳକୁ କୁମାରୀ ମୃଦୁଳା ଦେବୀଙ୍କ ମୁହଁରେ ଅଖଣ୍ଡ ଗାମ୍ଭୀର୍ଯ୍ୟ ଖେଳା କରୁଛି । ହୃଦ ଭିତରର ଅସୀମ ଆନନ୍ଦକୁ ସେ ମୁହଁର କଠିନତାର ଅଭଙ୍ଗା ଆବରଣରେ ବିଲକୁଲ ଘୋଡ଼େଇ ରଖି ଦେଇଛନ୍ତି, ଆଉ ମନେ ମନେ ଭାବୁଛନ୍ତି, ଆମର କଳ୍ପନାଶକ୍ତି ଅପେକ୍ଷା କେରୋଡ଼ିମଲର କଳ୍ପନା ଶକ୍ତି ନିଶ୍ଚୟ ବଡ଼, ତା ନ ହେଲେ ସେ ଲକ୍ଷପତି ଆଉ ଗ୍ରେଗବଜାରର ରାଜା ହୋଇ ପାରି ନ ଥାନ୍ତା ।

୮

ଅଦ୍ଭୁତ କଥା ଘଟିଲା । ଶେଷକୁ କେରୋଡ଼ିମଲଙ୍କ କଥାବାର୍ତ୍ତା ସରିବାପରେ କୁମାରୀ ମୃଦୁଳା ଢଉରସିଂ କେରୋଡ଼ିମଲଙ୍କ ମଟରରେ କୁମାରୀ ଭିଲ୍ଲା ଫେରିଲେ ।

ପଛ ସିଟ୍‌ରେ ବସିଥାନ୍ତି କୁମାରୀ ମୃଦୁଳା ଦେବୀ ଓ କେରୋଡ଼ିମଲ । ଆଗରେ ବସିଥାଏ ଡ୍ରାଇଭର । ମଟର ଝାଙ୍କୁଣିର ସୁବିଧା ନେଇ କେରୋଡ଼ିମଲ କୁମାରୀ ଢଉରସିଂ ପାଖକୁ ଲାଗିବସିବାର ଚେଷ୍ଟା କରୁଥାନ୍ତି । ପାଇଜାମା ଆଉ ପଞ୍ଜାବୀ ପିନ୍ଧି ଉପରେ ଆଶମାନି ରଙ୍ଗର ଖଣ୍ଡେ ଦୋପଟ୍ଟା ପକେଇଥାନ୍ତି ମୃଦୁଳା ଦେବୀ । ପବନର ହିଲ୍ଲୋଳରେ ଅଧ ସରୁ ଦୋପଟ୍ଟାର କାନ କେରୋଡ଼ିମଲଙ୍କ ଦେହରେ ପିଟିହୋଇ ଯାଉଥାଏ । ଆଖିର କଳା ଚଷମା ଭିତରେ ମୃଦୁଳା ଦେବୀ ଥରେ ଥରେ କେରୋଡ଼ି-ମଲଙ୍କୁ ଚାହିଁ ନେଉଥାନ୍ତି । ରଙ୍ଗବୋଳା ନାଲି ଓଠରେ ବେଳେ-ବେଳେ ସ୍ନେହ ହସର ବୁଦ୍‌ବୁଦ ଉକୁକି ଉଠୁଥାଏ । ମୃଦୁଳା ଦେବୀ ଦେଖୁଥାନ୍ତି ଏଥିରେ ଶେଠ କେରୋଡ଼ିମଲ ବେଶ୍ ସୁଖ ଅନୁଭବ କରୁଛନ୍ତି । ଏହା ଦେଖି କୁମାରୀ ମୃଦୁଳା ଦେବୀ ଟିକେ ଘୁଞ୍ଚି ବସିଲେ ପଛକୁ । ସେଇ ଘୁଞ୍ଚି ବସିବା ଭିତରେ ସାଧା ସାଟିନ୍ କପଡାରେ ଢାଙ୍କି ହୋଇଥିବା ମୃଦୁଳା ଦେବୀଙ୍କ କଅଁଳ ଜଙ୍ଘଟା କେରୋଡ଼ିମଲଙ୍କ ଦେହରେ ଘଷିହୋଇଗଲା । ମୃଦୁଳାଦେବୀ ଭାବିଲେ, ନିଶ୍ଚୟ କେରୋଡ଼ିମଲ ଏଥିରେ ଅଧିକ ସୁଖ ଅନୁଭବ କରିଥିବେ ।

ମୃଦୁଲା ଦେବୀଙ୍କର ଏହି ଭାବନା ନ ସରୁଣୁ ସେ ଚମକି ଉଠି ଦେଖିଲେ କେଶରୀଲାଲ ନିଜର ହାତମୁଠା ଭିତରେ ଗୋଟିଏ କୁମାରୀ ହାତର ସ୍ପର୍ଶ ଅନୁଭବ କରୁଛନ୍ତି । ହଠାତ୍ ଉଭୟଙ୍କର ଆଖି ଏକ ହୋଇଗଲା । କିନ୍ତୁ ମୃଦୁଲା ଦେବୀଙ୍କର ଆଖିର ଭାଷା ତାଙ୍କ କଳାଚଷମା ଭିତରେ ଅଟକି ରହିଲା—ତାହାର କୌଣସି କଥା କେଶରୀଲାଲ ଜାଣି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ମୁହଁରେ ହସ ଟାଣି ମୃଦୁଲା ଦେବୀ ଅତି କଅଁଳ ଭାଷାରେ କହିଲେ—

"ଶେଠ୍ ସାହେବ···"

ଏ କଥାରେ ମୃଦୁଲା ଦେବୀଙ୍କ ମାଉଁସିଆ ହାତ କେଶରୀଲାଲଙ୍କ ହାତ ମୁଠା ଭିତରେ ଆଉ ଟିକେ ଚପି ହୋଇଗଲା । କେଶରୀଲାଲଙ୍କ କାନରେ ଆଜି ଅନେକ ଦିନ ତଳର ସେହି ପରିଚିତ ମଧୁର ଶବ୍ଦ ପଡ଼ୁଛି । ସେ ଆଉ ଟିକେ ଘୁଞ୍ଚି ବସିଲେ । ମୃଦୁଲା ଦେବୀ ଫିକ୍ କରି ଟିକେ ହସି ଦେଇ କହିଲେ—

"ଆଉ କିଛି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନାହିଁ ତ ?"

ମୃଦୁଲା ଦେବୀଙ୍କ ଦୁଇ ହାତକୁ ନିଜ ହାତରେ ଧରି କେଶରୀଲାଲ କରୁଣ ଭାବରେ କହିଲେ—

"ଆପଣ ମୋ ଉପରେ ଏତେ ବିଗିଡ଼ି ଯାଇଛନ୍ତି କାହିଁକି ମିସ୍ ସାହେବ ?"

"ନାହିଁ ତ !"

"କିନ୍ତୁ ମୋତି ବେଗମ୍ କଥାଟା ସହରରେ ପ୍ରଘଟ କଲା କିଏ ? ମୋର ଇଜ୍ଜତ ଆଜି ନଷ୍ଟ ହୋଇଯିବାକୁ ବସିଚି । ଟଙ୍କା ସଜିଲ କରିସାରି ମୁଁ ନିଶ୍ଚେ ଆପଣଙ୍କ ପାଖକୁ ଯାଇଥାନ୍ତି—କିନ୍ତୁ ତା ଆଗରୁ ଆପଣ ସେ କଥାଟା ପ୍ରଘଟ କରିଦେବାଟା କଣ ଭଲ ହେଲା ମିସ୍ ସାହେବ ?"

କୌଣସି ପ୍ରକାର ଅସହଣୀ ନ ହୋଇ ମୃଦୁଲା ଦେବୀ ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ କହିଲେ—

"ମୁଁ ପ୍ରଘଟ୍ଟ କରିଚି ବୋଲି ଆପଣ ପ୍ରମାଣ ଦେଇ ପାରିବେ ?"

"ନା, ନା, ଆପଣ କଣ ଭୁଲି ଭୁଲି ନାଗରୀ ପିଟିଚନ୍ତି ବୋଲି ମୁଁ କହୁଚି । ମୁଁ ମନେ କରୁଚି ଆପଣ କଥାଛଳରେ କୋଉଠି କିଛି ଗପି ଦେଇଛନ୍ତି, ଫଳରେ ଡାକୁମାନେ ସେ କଥା ଜାଣିବାକୁ ପାଇଛନ୍ତି । ଡାକୁମାନେ ମତେ ଆଜି ଜବତ୍ କରିବା ଉପରେ । ସେମାନେ ଏହା ଭିତରେ ମୋର ପାଞ୍ଚଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବରବାଦ କରି ଦେଇଛନ୍ତି···।'

କେରୋଡ଼ିମଲଙ୍କ ଆଜିର ମିଳାମିଶାର ଅର୍ଥ ଏତେବେଳକେ ମୃଦୁଳା ଦେଶୀ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ । ମୁହଁରେ ଯଥେଷ୍ଟ ବିସ୍ମୟ ପ୍ରକାଶ କରି ସେ କହିଲେ—

"ତା ହେଲେ ସେଇ ଡକାଏତି କଥାଟା ସତ ? ଆଉ ଆପଣ ଗ୍ରୀଣ ସାହେବଙ୍କ ଆଗରେ ଡ଼ୁଚ୍ଛା ମିଛ କଥା ବୋଲି କହିଲେ କାହିଁକି ?"

କିଛି ସମୟ ତୁନି ରହି କେରୋଡ଼ିମଲ କହିଲେ—

"ଆଉ କଣ କରନ୍ତି ! ଏଇ କଠିକ ସହରରେ ମୁଁ ଡାକୁ ହାତୁଡ଼ିରେ ପଡ଼ିଚି ବୋଲି ସମସ୍ତେ ଜାଣିଲେ ମୋର କଣ ଗୌରବ ବଢ଼ିବ ମିସ୍ ସାହେବ ! ମୋର ଟଙ୍କା ତ ଆଉ ଫେରିବ ନାହିଁ—ତା ଛଡ଼ା ବଜାରରେ ମୁଁ ଓଲୁ ବୋଲି ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଯିବି । ସେଥିରେ ମୋର ଆହୁରି ନୋକସାନ—ଆପଣ ଭାବି ଦେଖନ୍ତୁ ମିସ୍ ସାହେବ !"

ଏଇଟା ମାଡ଼ୁଆଡ଼ିମାନଙ୍କର ବ୍ୟବସାୟ ନୀତି ବୋଲି କୁମାରୀ ଭଉରଙ୍ଗି ଜାଣି ନେଲେ ବି ମୁହଁରେ ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶ କରି କହିଲେ—

"ତା ବୋଲି···"

"ମୁଁ ଠିକ କରିଛି । ଦୁନିଆରେ ହାରି ଜିତିର ବ୍ୟବସାୟ ଲାଗିଚି ମିସ୍ ସାହେବ ।"

କୁମାରୀ ଭିଲାର ବାହାର ଫାଟକ ପାଖରେ କେଦାରେନ୍ଦ୍ରମଲଙ୍କ ମଟର ଆସି ଲଗିଲା । ଡ୍ରାଇଭରକୁ ସେ ଭିତରକୁ ମଟର ଚଲାଇବା ଲାଗି ହୁକୁମ ଦେଲେ । ଭିତର ଫାଟକ ଆଗରେ ମଟର ବନ୍ଦ ହେଲା ।

ବୈଠକଖାନାରେ ମୃଦୁଲା ଉତ୍ତରସିଂ ଓ ପାନ୍ନାଲାଲ କେଦାରେନ୍ଦ୍ରମଲ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଚେୟାର ଦଖଲ କରି ବସିଲେ । କିଛି ସମୟ ପରେ ପରିଚାରିକା ସୁନା ଥାଳିଆରେ ସୁନେଲି ତବକ ଦିଆ ପାନ ଓ ସିଗାରେଟ ଥୋଇ ଦେଇ ଚାଲିଗଲା । ଗୋଟାଏ ସିଗାରେଟ୍ ଧରିଲେ କେଦାରେନ୍ଦ୍ରମଲ ।

କିଛି ସମୟ ବିଶ୍ରାମ ନେଲା ପରେ କେଦାରେନ୍ଦ୍ରମଲ ହସି ହସି କହିଲେ—

"ସେଦିନ ଆପଣ ମତେ ଏଇଠି ପିସ୍ତଲ ଦେଖେଇଥିଲେ ମିସ୍ ସାହେବ..."

ହସି ଉଠି ମୃଦୁଲା ଉତ୍ତରସିଂ କହିଲେ—

"ସେଇଟା ସେଇ ଖେଳନା ଶେଠ ସାହେବ, ପିସ୍ତଲ ନୁହେଁ—"

ଖୁବ୍ ଚାଲାଖ ଲୋକ ପରି ଝଟ୍ ପଚାରିଲେ କେଦାରେନ୍ଦ୍ରମଲ—

"ସେଇଟା ଅଛି ବର୍ତ୍ତମାନ ଆପଣଙ୍କ ପାଖରେ ?"

ହସି ହସି କୁମାରୀ ଉତ୍ତରସିଂ କହିଲେ—

"ମୋ ପାଖରେ ତ ଆଉ ରହିବାର କଥା ନୁହେଁ—ସେ ଦିନ ମୁଁ ତାକୁ ମୋତିବେଗମଙ୍କ ପାଇଁ ଧରିଥିଲି—ସାରା ନାରୀଜାତିର ଇଜ୍ଜତ ରକ୍ଷା ପାଇଁ ?"

କୁମାରୀ ଉତ୍ତର ସିଙ୍ଗ ଏହି କଥାକୁ ବିଶେଷ ଭଲ ଭାବରେ କେଦାରେନ୍ଦ୍ରମଲ୍ ଗ୍ରହଣ କରି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଟିକେ ଗମ୍ଭୀର ହୋଇ ସେ କହିଲେ—

"ସେ ଦିନ ରାତିରେ ନବାବ ଡାକ୍ତର ବଙ୍ଗଳାରେ କୌଣସି ପାଗଲ ମଧ୍ୟ ପିସ୍ତଲ ଧରିଥିଲା । ସେ କଣ ଆପଣଙ୍କର ନାସ୍ତି ଜାତି ଆଉ କଲି-କତାର ମୋତି ବେଗମର ଇଜ୍ଜତ ରକ୍ଷା ପାଇଁ ପିସ୍ତଲ ଧରିଥିଲା ?"

"ନିଶ୍ଚୟ—" କହି ଆସି ହଠାତ୍ ନିଜର ଭୁଲ୍ ସଂଶୋଧନ କରି ମୃଦୁଲା ଦେବୀ କହିଲେ—

"ସେହି ମୋତି ବେଗମ୍ ସକାଶେ ଆପଣ ବଡ଼ ବିଚଳିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଚନ୍ତି ଶେଠ ସାହେବ—କିନ୍ତୁ ବାହାର ଲୋକ କେମିତି ଜାଣିଲେ ଏସବୁ କଥା ମୁଁ ଭାବି ପାରୁ ନା ।"

ଏହା କହି ଟେବୁଲର ଡ୍ରୟରରୁ ସେ ଦିନର ସେଇ ପକେଟ ଘଡ଼ିଟା ବାହାର କରି କେଶରୀଡ଼ମଲଙ୍କୁ ଦେଇ ସେ କହିଲେ—

"ମୋତି ବେଗମ୍ ଏଥର ନିଜକୁ ନିଜେ ରକ୍ଷା କରୁ । ତା କଥା ଏଥର ମୋପାଖରୁ ନିକାଶ ପାଉ । ଆପଣ ମତେ ବୃଥାରେ ସନ୍ଦେହ କରିଚନ୍ତି ସେଥିଲାଗି ।"

କେଶରୀଡ଼ମଲ ମନର ଭାବ ଚାପି ଖୁସି ମନରେ କହିବାକୁ ଲାଗିଲେ—

"ମୁଁ ସେଥିଲାଗି ହୁଏତ ଆପଣଙ୍କୁ ସନ୍ଦେହ କରୁ ନା । କିନ୍ତୁ ମୋର ସନ୍ଦେହ ହେଉଚି—ମୌତି ବେଗମଙ୍କୁ ଆପଣ ଜାଣିଲେ କେମିତି ।"

ମୃଦୁଲା ଦେବୀ ହସ ହସ ହୋଇ କହିଲେ—

"ମୋର ଅନେକ ଦିନର ଚିହ୍ନା, ମୋର ଭଉଣୀ ପରି, କଲିକତାରେ ସେ ମୋ ସଙ୍ଗରେ କଲେଜରେ ପଢ଼ୁଥିଲେ ।"

ମୃଦୁଲା ଦେବୀଙ୍କ କଥାଟା ଶୁଣୁଥିଲା ସମୟରେ ଘଣ୍ଟାଟାକୁ ଭଲ କରି ଦେଖି ନେଇ ତାକୁ ଖୁବ ଖୁସି ମନରେ ହାତରେ ବାନ୍ଧିଲେ

କେଗ୍ରେଡ୍ଡିମଲ । ଏଇ ଘଣ୍ଟା ଲଗି ସେ ଆଜି ପାଞ୍ଚ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଦଣ୍ଡରେ ପଡ଼ିଛନ୍ତି । ଏଇ ଘଣ୍ଟା ଭିତରେ ଅଛି ପ୍ରେୟସୀ ମୋତିବେଗମ୍ । ଅନେକ ଦିନ ପରେ ଘଣ୍ଟାଟା ହାତକୁ ଆସିଥିବାରୁ କେଗ୍ରେଡ୍ଡିମଲ ବାସ୍ତବିକ ଖୁସି ହେଲେ ।

କୁମାରୀ ମୃଦୁଲା ଦେବୀ ଘର ଭିତରକୁ ଯାଇ ଅଳ୍ପ ସମୟ ପରେ ଫେରି ଆସି କେଗ୍ରେଡ୍ଡିମଲଙ୍କୁ କହିଲେ—

"ଆପଣଙ୍କର ଏଇ ମୁଦିଟା ମଧ୍ୟ ନିଅନ୍ତୁ । ସେ ଦିନ ଆପଣ ଏଇଟିକୁ ଏଠି କେମିତି ଖସେଇ ପକେଇ ଯାଇଥିଲେ ।"

"ନା, ନା, ନା, ଏ ମୁଦିଟାକୁ ତ ମୁଁ ସୁପ୍ରୀତି ଦେବୀଙ୍କି ଦେଇଥିଲି ।"

କେଗ୍ରେଡ୍ଡିମଲଙ୍କର ଏହି କଥା ଶୁଣି ମୃଦୁଲା ଦେବୀ ଖୁବ୍ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ସେ ମନେ ମନେ ଭାବିଲେ, ସେ ଦିନ ସୁପ୍ରୀତିର ସେଇ ଅଭିନୟ କଣ ଶୁଧୁ ମିଛ । ଖୁବ୍ ଚେଷ୍ଟା କରି ମନର ଉତ୍ତେଜନାକୁ ଆୟତ୍ତରେ ଆଣି ଏକ ନିଃଶ୍ୱାସରେ ସେ କହିଲେ—

"ଏହି ପ୍ରକାର ଦାନର ମୁଁ କେଡ଼େ ବିରୋଧୀ ଆପଣ ତାହା ଜାଣନ୍ତି ଶେଠସାହେବ ! ତା ପରେ ମୋର ଅଜାଣତରେ କୁମାରୀ ଭଉଣୀର ଗୋଟିଏ ବାଳିକାକୁ ଏପରି ଗୋଟିଏ ମୂଲ୍ୟବାନ୍ ଉପହାର ଦେବା ଆପଣଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଅନୁଚିତ ହୋଇଛି ।"

ଏତିକ କହିସାରି କୁମାରୀ ଉତ୍ତରସିଂ ନିଃଶ୍ୱାସ ମାରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ସେ ମନେକଲେ, ଭାରତର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲୋକ ପାଖରେ ଏହି ମାଡୁଆଡ଼ି ପୁଞ୍ଜିପତି ହୁଏତ ଦୋଷୀ; କିନ୍ତୁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବରେ ସୁପ୍ରୀତି ଯେତେ ଅନ୍ୟାୟ କରିଛି କେଗ୍ରେଡ୍ଡିମଲ ତ ସେପରି କିଛି କରି ନାହିଁ । ମନରେ ତାଙ୍କର ସନ୍ଦେହ ଉଠିଲା । ସେ ଭାବିଲେ, ଏହି କୁମାରୀ ଭଉଣୀର କିଛି ରହସ୍ୟ ଭେଦ କରିବା ପାଇଁ କେଗ୍ରେଡ୍ଡିମଲ ଚେଷ୍ଟା କରି ସୁପ୍ରୀତିକି ଏହି

ସାଗ୍ରମ୍ବଦଟା ନଷ୍ଟସ୍ତ ଦେଇଥିଲ । ସୁପ୍ରୀତ ଆଜ ଯାଇ ଦୂର ରଙ୍ଗପୁର ରାଜବାଟୀରେ । ପାଖରେ କେଗ୍ରେଡ଼ମଲ ଏକା । କୁମାରୀ କେଗ୍ରେଡ଼ମଲଙ୍କୁ ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ—

"ସୁପ୍ରୀତକୁ ଏପରି ଗୋଟିଏ ଦାମିକା ମଦ ଉପହାର ଦେବାର କାରଣ କଣ ?"

କଥାଟାକୁ ହାଲ୍କା କରିଦେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କେଗ୍ରେଡ଼ମଲ ଖୁସି ମିଜାସରେ କହିଲେ—

"ସେମିତି ଗୁରୁତର କାରଣ କିଛି ନାହିଁ । ଏହି କୁମାରୀ ଭିଲ୍ଲାକୁ ମୁଁ ମୋର ସର୍ବସ୍ୱ ଦେଇ ଦେବାକୁ ବେଳେ ବେଳେ ଭାବେ । ଏଠାକାର ନୃତ୍ୟ, ଏଠାକାର ସଙ୍ଗୀତ, ଏଠାର ଯୁବତୀମାନଙ୍କର ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ରୂପର ତରଙ୍ଗ ମତେ ଖୁବ୍ ମୋହିତ କରି ରଖିଛି । ମୁଁ ଭାବିଥିଲି ମୃଦୁଲା ମୋଭିଷ୍ଟୋନ୍‌ର ସୁପ୍ରୀତ ଦେଖି ଦିନେ ହେବେ ଜଣେ ପ୍ରଧାନ ନାୟିକା । ସେଥିଲାଗି ତାଙ୍କୁ ମୁଁ ଗୋଟାଏ ଆଗାମୀ ଉପହାର ଦେଇଥିଲି । କିଛି ଭୁଲ ହୋଇଥିଲେ ମତେ ଆପଣ କ୍ଷମା ଦେବେ ମିସ୍ ସାହେବ !"

କୁମାରୀ ମୃଦୁଲା ଦେଖି ଦେଖିଲେ, କେଗ୍ରେଡ଼ମଲ ଏହା ଭିତରେ ଖୁବ୍ ଗୁଲ୍ଲଖରେ କଥାଭାଷା କରିବା ଆରମ୍ଭ କରି ଦେଇଛନ୍ତି । କେଗ୍ରେଡ଼-ମଲଙ୍କ କଥାରେ ମୃଦୁଲା ଦେଖି ଖୁବ୍ ଖୁସି ହୋଇଥିବାର ଭାବ ପ୍ରକାଶ କରି ନରମ ସ୍ୱରରେ କହିଲେ—

"କୁମାରୀ ଭିଲ୍ଲାକୁ ଆପଣ ଏତେ ଭଲ ପାଉଥିବା ହେଲେ ସେହିଦିନୁ ଅପଣ ଏଆଡ଼େ ଟିକେ ପାଦ ପକାଉ ନଥିଲେ କାହିଁକି ଶେଠ ସାହେବ ?"

ହସି ଉଠି କେଗ୍ରୋଡ଼ିମଲ କହିଲେ—

"ଆଉ ପଚାରୁଛନ୍ତି ସେ କଥା—ଆପଣଙ୍କର ସେଇ ପିସ୍ତଲ ଆଉ ମୋର ସେଇ ପାଞ୍ଚଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଦେବାର ଜବାବ—ଦୁଇଟି ଯାକରୁ ଗୋଟିଏ

ହେଲେ ମୋର ମାତୃଆଡ଼ି ରକ୍ତରେ ସହଲା ନାହିଁ । କେତେ କଷ୍ଟରେ ଆମେ ଟଙ୍କା ରୋଜଗାର କରୁ ଆପଣ ସେ କଥା ବୁଝି ପାରିବେ ନାହିଁ ମିସ ସାହେବ ।”

“ବଡ଼ କଷ୍ଟ···ହା—ହା—ହା—”

ଉଚ୍ଚ ହାସ୍ୟରେ ଘରଟା କମ୍ପି ଉଠିଲା ହଠାତ । ଟେବୁଲ ଉପରୁ ମୁହଁ ଟେକିଲେ ମୃଦୁଳାଦେବୀ, ଚମକି ଉଠି କେଶରୀଚନ୍ଦ୍ରମଲ୍ ଅନେଇଲେ ପଛକୁ । ତାଙ୍କ ପଛରେ ଜଣେ ପୁଲିସ ଇନସପେକ୍ଟର, ତାଙ୍କର ଆହୁରି ପଛକୁ ଦୁଇଜଣ କନେଷ୍ଟବଲ । କାହା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏମାନେ ?

୯

ଜଣେ ପୁଲିସ ଇନସପେକ୍ଟର ଗୋଟିଏ ଚୌକିରେ ବସି ପଡ଼ି ମୃଦୁଳା ଦେବୀଙ୍କୁ ପଚାରିଲେ—“ଆପଣଙ୍କର କଥାଭାଷା ଶେଷ ହେଲାଣି ମିସ ଉତ୍ତର ସିଂ ।”

“ଆମ ସାଙ୍ଗରେ କିଛି କାମ ଅଛି ?” ମୃଦୁଳା ଦେବୀ ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ ।

ଟିକେ ଗମ୍ଭୀର ହୋଇ ଇନସପେକ୍ଟର କହିଲେ—

“ଗୋଟାଏ ଏକଷ୍ଟ୍ରାଡ଼ିସନାଲ ଓ୍ୟାରଣ୍ଟ, ମାନେ ଅଧିକନ୍ତୁ ଗିରଫଦାରୀ ପରଓ୍ୟାନା ଅଛି ।” କେଶରୀଚନ୍ଦ୍ରମଲ ବଡ ପାଟିରେ କହିଉଠିଲେ—

“ଓ୍ୟାରଣ୍ଟ, ଏଥିରେ ନାରୀ ଜାତିର ଇଜ୍ଜତ ରକ୍ଷା କରିବେ ଆପଣ ମିସ ସାହେବ ? ସେଇ ପିସ୍ତଲଟା ଆପଣଙ୍କୁ ନିଶ୍ଚୟ ଅଡ଼ୁଆରେ ପକେଇ ଦେଇଛି ?”

ଏତିକି କହି କେଶରୀଚନ୍ଦ୍ରମଲ ଉଠିଯାଇ ପଙ୍ଖାଟାର ବେଗ ବଢ଼ାଇ ଦେଇ ଠିଆ ହେଲେ । ତାହାପରେ ରହି ରହି ମୃଦୁଳା ଦେବୀଙ୍କୁ ପଚାରିଲେ—

“ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଆଉ କାମ ଅଛି କଣ ମିସ୍ ସାହେବ ?’

“ଅନ୍ତତଃ ଜାମିନ ଦରକାର ହୋଇପାରେ—”

ମୃଦୁଳା ଦେବୀଙ୍କ ପାଟିରୁ କଥା ଶେଷ ନ ହେଉଣୁ କେଦାରେଣ୍ଡ-ମଲଙ୍କୁ ଧରି ପକେଇ ପୁଲିସ ଇନସ୍‌ପେକ୍‌ଟର କହିଲେ—

"ତମେ ଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ କେଦାରେଣ୍ଡମଲ । ତମ ନାଁରେ ଏକଜାମ୍ପାଉଣ୍ଡନାଷ୍ଟ ଓ୍ୟାରଣ୍ଟ । ମୁଁ ତମକୁ ଆରେଷ୍ଟ କଲି ବର୍ତ୍ତମାନ ।"

"ମତେ ! !" କେଦାରେଣ୍ଡମଲ ଆଉ କିଛି କହି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଧୀରେ ଚୌକିରେ ବସି ପଡ଼ି କିଛିକ୍ଷଣ ପରେ ସାହସର ସହିତ କହିଲେ—

"ଖାଲି ମତେ ଜବତ କରିବାକୁ ପୁଲିସ ରହିଚ । କାହିଁ, ସେ ଧନ ମୋର ପାଞ୍ଚଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଡକାଏତି ହୋଇଗଲା, ତାର ତ ପୁଲିଶ ଆଉ କିଛି କଲାନି,— ଆଉ କେଦାରେଣ୍ଡମଲ କୋଉଠି କଣ କରୁଚି ସେଇଟିକି ଅନେଇ ବସିଚି ପୁଲିଶ···"

"ରାତି ଅଧରେ ତମର କଣ ଘଟିଲା ସେ କଥା ପୁଲିଶ କେମିତି ଜାଣିବ ? ତାର କିଛି ପ୍ରମାଣ ମଧ୍ୟ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ତମର ଯେ ଧନ-ଧପହରେ ଡକାଏତି । ତମର ଭୂଇଁତଳ ଗୋଦାମରୁ ୫୦ ଗାଣ୍ଠି ଲୁଗା ଜବତ ହୋଇଛି । ଏହା ଆଗରୁ ତମକୁ ଅନେକଥର ଛୁଡ଼ି ଦିଆହୋଇଛି, ତମେ ମଧ୍ୟ ଅନେକଥର ଆମକୁ ଠକିଛ । ଏଥର ଆଉ ଛୁଡ଼ନାହିଁ । ବିଚ୍ ରାସ୍ତାରେ ହାତକଡ଼ିପକେଇ ନେବାକୁ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କର ଅର୍ଡରଅଛି ।"

ଏହା କହି ଓ୍ୟାରଣ୍ଟଟା କେଦାରେଣ୍ଡମଲଙ୍କୁ ଦେଖାଇଲା ପୁଲିଶ । କୁମାରୀ ଉତ୍ତରଫି ମଧ୍ୟ ପରଓ୍ୟାନା ପଢ଼ିଲେ । ପଢ଼ିସାରି ସେ କହିଲେ—

"ଜାମିନ ମିଳିବ ତ ?"

ଏତିକି କହି ପୁଲିଶ ଇନସ୍‌ପେକ୍‌ଟର ଚୁପ୍ ହୋଇ ରହିଲେ । ତାଙ୍କର ହାତକୁ ଧରି ପକେଇ କେଦାରେଣ୍ଡମଲ କହିବାକୁ ଲାଗିଲେ—

"ଦେଖନ୍ତୁ ସାହେବ, ସେଇ ମାଟିତଳ ଗୋଦାମଟା ଶଙ୍କରଆର । ଆପଣଙ୍କ ତଦାରଖ ଭୁଲ୍ ହେଇଛି । ଯା ହେଉ, ଆପଣଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ତାର ତ ଆଉ କଥା ନାହିଁ । ଏଇଟି ମିସ୍ ସାହେବ ଅଛନ୍ତି, ୧୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ମାଲିକ ସିଏ, ଏଇ କୁମାଙ୍କୀ ଭଲ୍ଲାଟା ତାଙ୍କର ଖାସ ନଜର । ତାଙ୍କୁ ଧରି କିଛି ଗୋଟାଏ ଠିକ କରି ଦିଅନ୍ତୁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାହେବ ଆଉ ପୁଲିଶସାହେବ ମୋ ଉପରେ ଖୁବ ବିଗିଡ଼ି ଯାଇଛନ୍ତି, ସେଥିଯୋଗୁ ସେ ଏମିତି କଡ଼ା ଅର୍ଡ଼ର ଦେଇଛନ୍ତି··କିନ୍ତୁ ଆପଣ ଇଚ୍ଛାକଲେ ସବୁ ହେଇ ପାରିବ ଇନ୍ସିପେକଟର ବାବୁ··"

କେଦ୍ରୋତ୍ତମଲଙ୍କ ହାତ ଛାଡ଼ିଦେଇ ଖୁବ୍ ରାଗି ଯାଇ ଇନ୍ସି-ପେକ୍ଟର କହିଲେ—

"ଓଡ଼ିଶାରେ ତମର ୫ଟା ଗୋଦାମ ଅଛି କେଦ୍ରୋତ୍ତମଲ, ଗୋଟାଏ ଗୋଦାମରୁ ଯଦି ୫୦ ଗାଣ୍ଠି ଲୁଗା ଜବତ ହୁଏ ତାହେଲେ ତମେ କେତେ ଚୋରା ଲୁଗା ଜମେଇ ରଖିଛ ଭାବି ପାରୁଛ ? ଗୋଟାଏ ଜିଲ୍ଲାର ଲୋକଙ୍କୁ ତମେ ଲଙ୍ଗଳା କରି ରଖିଛ । ତମର ବିଚାର କରି ରାସ୍ତାରେ ତମକୁ ଗୁଳି କରିବା ଉଚିତ ।"

କଣ କରିବେ କିଛି ଭାବି ନ ପାରି କେଦ୍ରୋତ୍ତମଲ ମୃଦୁଲା ଦେବୀଙ୍କୁ କିଛି ଗୋଟାଏ ନିଷ୍ପତ୍ତି କରିଦେବା ଲାଗି ଅନୁରୋଧ କଲେ । ମୃଦୁଲାଦେବୀ ଭାବି ଚିନ୍ତି ଦେଖିଲେ କେଦ୍ରୋତ୍ତମଲ ଗିରଫ ହେବେ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ କଣ ଅଛି, କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ଦେହରେ ଯେମିତି ହାତକଡ଼ା ନ ଲାଗେ ଆଉ ପୁଲିସ ହାଜତକୁ ମଟରରେ ବସାଇ ନିଆଯାଏ ସେଥିଲାଗି ଚେଷ୍ଟା କରିବାକୁ ହେବ । ଦୂରରେ ପଡ଼ିଥିବା ଆଉ ଗୋଟିଏ ଟେବୁଲ ପାଖକୁ ପୁଲିସ ଇନ୍ସିପେକଟରଙ୍କୁ ଡାକିନେଇ ମୃଦୁଲାଦେବୀ ତାଙ୍କ ସହିତ ପରାମର୍ଶ କଲେ । ସେଠୁ ଫେରିଆସି କେଦ୍ରୋତ୍ତମଲଙ୍କୁ ଦୂରକୁ ଡ଼ାକି ନେଇ କହିଲେ—

"ମୁଁ ପାରିବିନି ଶେଠ ସାହେବ, ପୁଲିସ ଅସମ୍ଭବ ରକମର ଦାବୀ କରୁଛି ।"

"କେତେ ?" ଅତି ଉଦ୍‌ବେଗର ସହ ପଚାରିଲେ କେଶୋଡ଼ିମଲ ।

"ସିଏ କହୁଛି, ଅଢେଇଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଲୁଗା ସିଜ ହେଉଛି—"

"ତା ହେଲେ ସେମାନେ ମୋର ୫୨ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ନୁକସାନ କରିଦେଉଛନ୍ତି, ଆଉ କଣ, ମୋର ଆଉ କଣ କ୍ଷତି କରିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି ସେମାନେ ?"

ଏ କଥାରେ ମୃଦୁଲାଦେବୀ ଚଞ୍ଚଳ ଉଠି କହିଲେ—

"ତା ହେଲେ ଆପଣ ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରନ୍ତୁ । ମୋର ଦରକାର ନାହିଁ ସେଠି ।"

"ନା ନା, ଆପଣ ବୁଝାଇ ଦିଅନ୍ତୁ ମିସ ସାହେବ—ଓଃ ଗ୍ରେଷ୍ଟ ବଜାର କି ଭୟଙ୍କର, କଣ ୫୦ ରୁ କମରେ ଛାଡ଼ିବ ବର୍ତ୍ତମାନ ?"

"ସେ କହୁଛି ପୂରା ।"

ଚମକି ଉଠି କେଶୋଡ଼ିମଲ କହିଲେ—"ଲକ୍ଷେ, ଅସମ୍ଭବ ମିସ ସାହେବ, ଅସମ୍ଭବ । ଆମେ କି କଷ୍ଟରେ ଟଙ୍କା ରୋଜଗାର କରୁ ତମେ ଭାବି ପାରିବ ନାହିଁ । ନିକଟରେ ପାଞ୍ଚଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବରବାଦ ହୋଇଯାଇଛି, ପୁଣି ୨ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ମାଲ ଜବତ ହେଲା । ମୁଁ ପାରିବ ନାହିଁ ମିସ ସାହେବ ।"

ଏତିକି କହି ବିଚଳିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ କେଶୋଡ଼ିମଲ । ତାହା ପରେ ପୁଲିଶ ଇନସପେକ୍ଟର ସାମନାରେ ମୃଦୁଲାଦେବୀଙ୍କର ଦୁଇହାତକୁ ଧରି ସେ ଗଦଗଦ ହୋଇ କହିଲେ—

"ଆପଣଙ୍କର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଭଲ ପଡ଼େ, ଆପଣ ଏହାର ଗୋଟାଏ କିଛି ସୁବିଧା କରି ଦିଅନ୍ତେ ନାହିଁ ମିସ ସାହେବ ? ମୋ ଭଳି ଲୋକ, ମତେ ହାତକଡ଼ା ପକେଇ ଏମାନେ ରାସ୍ତାରେ ଦୌଡ଼େଇବେ ।"

ମୃଦୁଲା ଦେବୀ କେଦାରମଲଙ୍କୁ ସାହସ ଦେଇ କହିଲେ—

"ନିଶ୍ଚୟ କରିବି—ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ଖଲାସ କରିଦେବି ଶେଠସାହେବ, କିନ୍ତୁ ଆପଣ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହି ଓ୍ୟାରେଣ୍ଟ ପାଖରୁ ଉଦ୍ଧାର ହୋଇ ଯାଆନ୍ତୁ ।

ମୃଦୁଲା ଦେବୀଙ୍କର ଜବାବ ପାଇ ଟେବୁଲ ପାଖରେ ବସି ପଡ଼ି କେଦାରମଲ ଫୋନ ଧରି ମୁନବଙ୍କୁ ଡାକିଲେ ।

କୁମାରୀ ମୃଦୁଲା ଦେବୀଙ୍କ ଜାମିନରେ ଶେଠ କେଦାରମଲଙ୍କୁ ପୁଲିସ ଛାଡ଼ିଦେଇ ଯିବା ପରେ ଗୋଟାଏ ସ୍ୱସ୍ତିର ଦୀର୍ଘ ନିଃଶ୍ୱାସ ମାରି ମୃଦୁଲା ଦେବୀଙ୍କୁ କେଦାରମଲ କହିଲେ—

"ଆପଣ ଆଜି ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଯେମିତି ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କୁ ଦେଖାକରନ୍ତୁ । ଆଉ ଡେରି କଲେ ଚଳିବ ନି । ସେମାନେ ମୋ ଉପରେ ରାଗି ଯାଇଛନ୍ତି, ତା ଉପରେ ଏଇ କାଣ୍ଡ ଘଟିଛି..."

ମୃଦୁଲା ଦେବୀ ଗମ୍ଭୀର ଭାବରେ କହିଲେ—

"ଏ କାଣ୍ଡ ତ ଆଉ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ କରିନାହାନ୍ତି । ନିଜର ଦୋଷ, ଆପଣ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ଉପରେ ରୁଷିଲେ କଣ କିଛି ଲାଭ ପାଇବେ ? ମୋର କଥା ରଖିବେ ମିଷ୍ଟର କେଦାରମଲ, ଆପଣ ଏଇ ସ୍ୱେରବଜାର ଛାଡ଼ି ଦିଅନ୍ତୁ । ଆପଣ ଅନେକ ଟଙ୍କା ରଖିଚନ୍ତି । ସେଥିରେ କିଛି ଦେହ ଖଟାଇବାର କାମ କରି ଆପଣ ଖୁସିରେ ଚଳିଯାଇ ପାରିବେ । ତା' ନ କଲେ ସ୍ୱେରବଜାର ଧରି ଥିବାଯାଏ ପୁଲିସ ଆଉ ତାଙ୍କୁ ଆପଣଙ୍କ ପିଛୁ ଧରି ରହିଥିବେ ।"

ମୃଦୁଲା ଦେବୀଙ୍କର କଥାରେ କେଦାରମଲ ହସି ଉଠିଲେ, ଘରକୁ ଫେରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଜାମାପଟା ସଜାଡ଼ି ନେଇ ନେଇ କହିଲେ—

"ଗ୍ରେସ୍ ବଜାର ଗ୍ରୁଣ୍ଡ ହେବ ନାଇଁ ମିସ୍ ସାହେବ । ମାଛ ତେଲ୍‌ରେ ମାଛ ଭଜା ହେଉଛି, ଏଥିରେ କ୍ଷତି ମୋର କଣ, କେବଳ ଏଇ ଯା ହରିଗଣେଶ । ତାହା ବି ଆସ୍ତେଆସ୍ତେ ଧଡ଼ସୁଡ଼ା ହେଇ ଯାଉଚି— ଜାଣିଲେ ମିସ୍ ସାହେବ, ଶହେ ଯୋଡ଼ା ସୁପର ଫାଇନ ଧୋତି ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କୁ ଦେବେ ବୋଲି କହିବେ ।"

ମିସ ଉଅଇର୍ଫି କପାଳକୁ ଆଖି ଉଠେଇ ବଙ୍କ ପାଟିରେ କହିଲେ—

"ପଚିଶ ଗାଣ୍ଠି ଲୁଗା ସିଜ ହେବା ପରେ ବି—"

ହା ହା ହା ହୋଇ ହସି ଉଠି କେରୋଡ଼ିମଲ୍ ମଟରରେ ଯାଇ ବସିଲେ ।

ଉତ୍ତେଜିତ କଣ୍ଠରେ ନିଜେ ନିଜେ କହି ହେଲେ କୁମାରୀ ମୃଦୁଲା ଦେବୀ "ମୋପରେ ମଧ୍ୟ ତମର ଶତ୍ରୁ କେହି ରହିବ—ତମର ଶେଷ ଶତ୍ରୁ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜନ୍ମ ହେଇନି—କେରୋଡ଼ିମଲ୍ ।"

ସେତେବେଳକୁ କେରୋଡ଼ିମଲଙ୍କର ମଟର ହତା ପାର ହୋଇ ଯାଉଛି । ଟେବୁଲର ତଳ ଡରଜା ଭିତରୁ ପିସ୍ତଲ କାଢ଼ି ସେହି ମଟରକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଅଭିନୟର ଭଙ୍ଗୀରେ ଛିଡ଼ା ହୋଇ ମୃଦୁଲା ଦେବୀ କହିଲେ—

"ତମର ସବୁ ଧନ ମୁଁ କାଢ଼ିନେବି କେରୋଡ଼ିମଲ୍ । ଦେଶର ଶହ ଶହ ଭୋକିଲା ପାଟି ମୋ ହାତକୁ ଅନେଇଚି—ତମେ ଯେଉଁ-ମାନଙ୍କୁ ଲଙ୍ଗଳା କରିଚ, ତମେ ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ଉପାସ ରଖିଚ, ତମର ଧନ ନେଇ ମୁଁ ସେଇମାନଙ୍କର ମୁହଁରେ ପକେଇବି କେରୋଡ଼ିମଲ୍ ।"

୧୦

ମୁନିବ୍ ମାଲଗୋଦାମରୁ ଟଙ୍କା ଦେଇ ଆସିଲା କୁମାରୀ ଭିଲ୍ଲାକୁ । ମୁନିବ ମାଲଗୋଦାମରେ ଥାଇ ଜାଣିଥିଲା ଯେ, ସହରରେ ଥିବା କେରୋଡ଼ିମଲଙ୍କ ଭୂଇଁ ତଳ ଗୋଦାମରୁ ପୁଲିସ ୫୦ ଗାଣ୍ଠି ଲୁଗା ଜବତ କରିଛି । ସେତିକବେଳୁ ସେ ଆତଙ୍କରେ ଶିହରି ଶିହରି ରହିଥିଲା ।

ପ୍ରାୟ ୧୧ଟା ବେଳେ କେଦ୍ରେଡ଼ମଲଙ୍କଠାରୁ ଫୋନ ପାଇ ଦେହରେ ତାର ଟିକେ ସାହସ ପଶିଥିଲା । ଫୋନ୍ ପାଇ ସେ ମନେକଲା ତାର ଶେଠ ସାହେବ ପୁଲିଶ ହାତରୁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାହାରେ ରହିଛନ୍ତି । ତାହାପରେ ମାଲିକଙ୍କଠାରୁ ଏତେଗୁଡ଼ାଏ ଟଙ୍କା ଶୁଣିବା ଶୁଣି ସେ ବିଲକୁଲ କାଠ ହୋଇଯାଇଥିଲା । କୁମାଖି ଭିଲ୍ଲାରେ ପୁଲିଶକୁ ଦେଖି ସେ ଘଟଣାଟି ଅନୁମାନ କରିନେବା ପରେ ସେଠାରୁ ସେ ଆଶ୍ୱସ୍ତ ହୋଇ ନୟାସଡ଼କର ଗଦିକୁ ଫେରିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଗଦିରେ ପହଞ୍ଚି ମୁନିବର ମୁଣ୍ଡ ବିଗିଡ଼ି ଯାଇଛି । ଶେଠଙ୍କ ଘରେ ଆତଙ୍କର କାଳିମା ଛୁଇଁ ଯାଇଛି । କିନ୍ତୁ ବଜାର ଲୋକଙ୍କର ଆନନ୍ଦଧ୍ୱନିରେ ଫାଟି ପଡ଼ୁଛି । ଚାରିଆଡ଼େ ପୁଲିଶ । ଗଦି ଭିତରେ ପୁଲିଶ ଅଫିସର କେତେଜଣ ଶେଠଙ୍କ ଅପେକ୍ଷାରେ ବସିଛନ୍ତି । ଦୋକାନ ଆଗରେ ପୁଲିଶର ଗୋଟାଏ ଜିପ୍ ଗାଡ଼ି ଥୁଆ ହୋଇଛି ।

ଗଦିରେ ମୁନିବ ପହଞ୍ଚିବା କ୍ଷଣି ପୁଲିଶର ଜେରାରେ ତାକୁ ଅନେକ କଥା କହିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଶେଠ କେଉଁଠାରେ ଅଛନ୍ତି ତାହା ସେ କଦାପି ପ୍ରକାଶ କରି ନଥିଲା । ସେ ଖାଲି ମନେ ମନେ ଭାବୁଥାଏ, କୁମାଖି ଭିଲ୍ଲାରେ ତ ପୁଲିଶ ଲକ୍ଷେ ଟଙ୍କାର ବସ୍ତାଏ ନୋଟ ଗଣିନେଲା । ଏ ପୁଣି କେଉଁ ପୁଲିଶ ? ସେଦିନ ରାତିର ଘଟଣା ଆଖିରେ ତାର ନାଚିଗଲା । ସେ କାକ୍‌ଶନ୍ୟ ହୋଇ ଶେଠଙ୍କ ମଟରକୁ ଅପେକ୍ଷା କରି ଗଦିରେ ବସିରହିଲା ।

ପ୍ରାୟ ଅଧଘଣ୍ଟାକ ପରେ ଲୋକାରଣ୍ୟ ଭେଦ କରି ଶେଠ କେଦ୍ରେଡ଼ମଲଙ୍କ ମଟର ପହଞ୍ଚିଲା ନୟାସଡ଼କରେ । କେଦ୍ରେଡ଼ମଲଙ୍କ ମଟର ଦେଖି ଲୋକମାନେ ଆନନ୍ଦରେ ନାଚି ଉଠିଲେ । କିଏ କେତେ ରକମର ଟିପଣୀ କାଟିଲା କେଦ୍ରେଡ଼ିମଲଙ୍କୁ ଦେଖି । ଏ ଦୃଶ୍ୟରେ କେଦ୍ରେଡ଼ମଲ ଅତି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଉଠିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ନୀରବରେ ଯାଇ ଗଦିରେ ଜାଗା ମାଡ଼ି ବସିଲେ ।

ପୁଲିଶ ହାତରୁ ଓ୍ୱାରଣ୍ଟ ପାଇ କେଦ୍ରେଶ୍ୱରମଲ କମ୍ପି ଉଠିଲେ ଗଦ୍ଧରେ—

"ଆଜି ଧନସାଗ୍ ମୁଁ ଆରେଷ୍ଟ ହେଉଥିବି ନା କଣ ? ତୁମେମାନେ ଭୁଲ ନା ଡାକୁ ? ମତେ ଏଇକ୍ଷଣି ବାହାରେ ଜାମନ୍‌ରେ ଛାଡ଼ି ଦେଇ ପୁଣି ଆସିତ ଓ୍ୱାରଣ୍ଟ ପରଓ୍ୱାନା ଧର ।"

ଉତ୍ତେଜିତ ହୋଇ ଜଣେ ପୁଲିଶ ଅଫିସର କହିଲେ—

"ବକାବକ ବନ୍ଦ କର କେଦ୍ରେଶ୍ୱରମଲ । ଭଲ ଗଣ୍ଡି ଅଛୁ ତୁ ଚୁପ ହୋଇ ସେହି ଜିପ୍ ଗାଡ଼ିରେ ବସ । ନହେଲେ ହାତକଡ଼ି ଲଗିବ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ।"

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଲକ୍ଷପତି ବ୍ୟବସାୟୀମାନେ ଜମା ହୋଇଛନ୍ତି । ସମସ୍ତେ ଏକ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଅନେଇଛନ୍ତି କେଦ୍ରେଶ୍ୱରମଲଙ୍କ ମୁହଁକୁ । କେଦ୍ରେଶ୍ୱରମଲଙ୍କ ମୁହଁରେ ସାରା ଦୁନିଆର ବିସ୍ମୟ ଓ ଲଜ୍ଜା ଆସି ଠୁଳ ହୋଇଛି । ପୁଲିଶର ଉତ୍ତର ଶୁଣି ସେ ବେପରୁଆ ଭାବରେ କହିଲେ—

"ମୁଁ ବି ସେଇଆ ଚାହେଁ । ନ ହେଲେ ମୁଁ ତମକୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରି ପାରିବି ନି ପୁଲିଶ ବାବୁମାନେ । ଚାଲ, ତମେମାନେ ମତେ କେଉଁଠିକି ନେଉଛ ନିଅ । ମତେ ଆଉ ଜୋକପରି ଶୋଷିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରନା ।"

କାହାରି କଥା, କାହାରି ବାରଣ ନ ମାନି କେଦ୍ରେଶ୍ୱରମଲ ଯାଇ ପୁଲିଶର ଜିପ୍ ଗାଡ଼ିରେ ବସିଲେ । ଯେମିତି ସୁଧୁ ଗୋଟିଏ ନୂଆ ମଣିଷ ସେ ପାଲଟି ଯାଇଛନ୍ତି । ମଟର ଛାଡ଼ିଲା ପରେ ତାଙ୍କର ମନେ ପଡ଼ିଲା କୁମାରୀ ଭଲ୍ଲୀର ମିଷ୍ଟର ଉତ୍ତରସିଂଙ୍କ କଥା—ଆପଣ ଷ୍ଟେଗ୍‌ବଜାର ଛାଡ଼ି ଦିଅନ୍ତୁ ଶେଠ ସାହେବ—ଆପଣ ଯେତେଦିନ ଯାଏ ଷ୍ଟେଗ୍‌ବଜାର ଧରିଥିବେ ପୁଲିଶ ଆଉ ଡାକୁ ଆପଣଙ୍କର ପଛରେ ବରାବର ଲାଗି ରହିଥିବେ ।

ଟାଉନ ଥାନାରେ ପହଞ୍ଚି କେସରୀଚନ୍ଦମଲ ନିର୍ଭୁଲ ଖବରରେ ଜାଣି ପାରିଲେ ଯେ, ସେ ପ୍ରକୃତରେ ଗିରଫ ହୋଇଛନ୍ତି । ହାଜତକୁ ଯିବାକ୍ଷଣି ସେ ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିଲେ—"କୁମାରୀ ଭଲ୍ଲାର ସେଇ ପୁଲିଶ ତାହେଲେ କିଏ ?"

କେସରୀଚନ୍ଦମଲ ଆଉ କିଛି ଭାବି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ତାଙ୍କର ଖାଇବା ବେଳ ମଧ୍ୟ ସେତେବେଳକୁ ଢେର ଗଡ଼ି ଯାଇଛି । ମୁଣ୍ଡଟା ତାଙ୍କର ଘୁରିଗଲା । ହାଜତରେ ଲୁହା ରେଲିଂ ଧରି ସେ ତଳେ ବସି ପଡ଼ିଲେ ।

କିଛି ସମୟ ପରେ କେସରୀଚନ୍ଦମଲଙ୍କ ଚେତା ଫେରି ଆସିଲା । ସେ ଦେଖିଲେ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ଅନନ୍ୟା ସୁନ୍ଦରୀ କୁମାରୀ ମୃଦୁଳା ଭଉରସିଂ ବସି ତାଙ୍କ ଦେହରେ ହାତ ବୁଲାଇ ଦେଉଛନ୍ତି, ପାଖରେ ମୁନିବ ଖାନା ଧରି ଠିଆ ହୋଇଛି । ବାରଣ୍ଡାରେ ପରିଚିତ ଧନକୁବେରମାନେ ତାଙ୍କୁ ଜାମିନରେ ମୁକୁଳାଇ ନେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବସି ରହିଛନ୍ତି । ଗୋଟିଏ ସରବତ ଗ୍ଲାସ କେସରୀଚନ୍ଦମଲଙ୍କ ମୁହଁ ପାଖରେ ଧରି ମୃଦୁଳାଦେବୀ କହିଲେ—

"ବ୍ୟସ୍ତ ହୁଅନ୍ତୁନି, ଆଗେ ଖାଇ ନିଅନ୍ତୁ ଶେଠ ସାହେବ । ···ମୁଁ ସବୁ ସୁବିଧା କରି ଦେଇଛି । ଆପଣଙ୍କ ୱାରେଣ୍ଟରେ ଜାମିନ ଦେବାପାଇଁ ଆଦେଶ ନ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ମୁଁ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କଠାରୁ ତାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରି ଆଣିଛି ।"

ସହରର ମାରୁଆଡ଼ି ମହଲରେ କୁମାରୀ ଭଉରସିଂଙ୍କର ଖୁବ ଖାତିର ରହିଛି । କୁମାରୀ ଭଲ୍ଲାରେ କେତେ ସଂସ୍କୃତି ସମ୍ମିଳନୀ ବସିଯାଇଛି । ସେଥି ସକାଶେ ଏହି ଧନକୁବେରମାନେ ମୃଦୁଳା ଦେବୀଙ୍କର ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖକୁ ଅନାଇ ଅର୍ଥର ନିହାର କଣା ଅକାତରରେ ବାଣ୍ଟି ଦେଇଛନ୍ତି । ତା ଛଡ଼ା ମୃଦୁଳା ଦେବୀଙ୍କୁ ସେମାନେ ବିଶାଳ ସମ୍ପତ୍ତିର ଉତ୍ତରାଧିକାରିଣୀ ବୋଲି

ଥାବନ୍ତି । ଆଜିର ଏହି ବିପଦ ସମୟରେ ସହରର ଜଣେ ଉଚ୍ଚ ଖ୍ୟାତି-ସମ୍ପନ୍ନା ସୁନ୍ଦରୀ ଯୁବତୀଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ଭିତରେ ଦେଖି ମାଡ଼ୁଆଡ଼ି ଧନପତିମାନେ କୃତ୍ୟ କୃତ୍ୟ ହୋଇ ଉଠିଛନ୍ତି । କୁମାରୀ ସାହେବଙ୍କର ଉପସ୍ଥିତି ସେମାନଙ୍କ ମନରେ ଉତ୍ସାହ ଓ ସାହସ ଭରି ଦେଇଛି ।

ମୃଦୁଲା ଦେବୀଙ୍କ କଥା ଶୁଣି କେରୋଡ଼ିମଲଙ୍କର ଦୁଃଖ କୁଆଡ଼େ ହଜି ଗଲା ଯେମିତି । ମୃଦୁଲା ଦେବୀଙ୍କ ହାତରୁ ସରବତ ଗ୍ଲାସ ନେଇ ନେଇ ସେ କହିଲେ—

"ତା ହେଲେ ମତେ ଜାମିନ ମିଳିବ ମିସ ସାହେବ ?"

ଟିକେ ଉତ୍ତେଜିତ ହୋଇ ସେ କହିଲେ—

"ଜାଣନ୍ତି ମିସ ସାହେବ, ଥରେ ମୋର ପୁରୁବା ଧାପନଲାଲ ଗୋଟାଏ ମଡ଼ର କେଶରେ ପଡ଼ିଥିଲା । କେଶଟାକୁ ତ ବିଲକୁଲ ଉଡ଼େଇ ଦେଲି, ତା ବାଦ ଧାପନଲାଲ ଯେମିତି ହାତକଡ଼ା ନ ପିନ୍ଧିବ ସେଥିଲାଗି ୨ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କଲି । ଏସ. ଡି. ଓ. ସେଥିରେ ଏକାକା ୮୦ ହଜାର ଟଙ୍କା ନେଇଥିଲେ । ସେତେବେଳକୁ ଏବର ଏଇ ମହଙ୍ଗା କି ଗ୍ରେଗ ବଜାର ଗୁଲି ନ ଥାଏ । ସେତେବେଳେ ହଜାର ଉପରେ ସବୁ କାରବାର ଗୁଲିଥାଏ । ଆଉ—ଆପଣ ଆଜି ବିନା ସଲମିରେ ଜାମିନ ଅର୍ଡ଼ର କରି ଆଣିଲେ ?"

ଗ୍ଲାସଟା ତଳେ ଥୋଇ କୁମାରୀ ସାହେବଙ୍କ ହାତ ଧରି ପକେଇଲେ କେରୋଡ଼ିମଲ । ଆଖି ତାଙ୍କର ଛଳ ଛଳ ହୋଇ ଉଠିଛି, ସେହି ଆଖି ମିଳିଛି ମୃଦୁଲା ଦେବୀଙ୍କ ଆଖିରେ । ଆଖିରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଫୁଟିଛି—କିଏ ତମେ ଦେବୀ, ମୋର ଏ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନରେ ଆସି ଉଦ୍ଧାର କଲ ମତେ । ନହେଲେ ଲକ୍ଷପତି କେରୋଡ଼ିମଲ ଆଜି ଏଇ ହାଜତରେ ପଡ଼ି ରହିଥାନ୍ତି ।

କୁମାର ଉତ୍ତରସିଂଙ୍କ ଅକ୍ଷି ମଧ୍ୟ କେରୋଡ଼ିମଲଙ୍କ ଆଖିରେ ମିଶିଛି । ଆଖିର ପ୍ରଶ୍ନକୁ ସେ ମୁହଁରେ ପ୍ରକାଶ କରି କହିଲେ—

"ମାଛ ତେଲରେ ଆପଣ କେତେ ମାଛ ଭାଜି ପାରିବେ ଶେଠ ସାହେବ ?" ଗଳାର ସ୍ୱର କମାଇ ଦେଇ କେରୋଡ଼ିମଲ କହି ବସିଲେ—

"ଗତବର୍ଷ ମୁନାଫା ହୋଇଥିଲା ୫୦ଲକ୍ଷ ମିସ ସାହେବ । ପୁଲିସକୁ ଘୋଷ ଦେବାରେ ୫ଲକ୍ଷ ଯାଇଥିଲା ଆଉ ୪୫ଲକ୍ଷ ଅସିଥିଲା ମୋର ତହବିଲକୁ । ଏବର୍ଷ ହିସାବ ହୋଇନ, ହୁଏତ ଷଣ୍ଢଠା ୧୦ ଲକ୍ଷ ଯାଏ ଯିବ । ଏବର୍ଷ କିନ୍ତୁ କାରବାର ହୋଇଛି ଖୁବ....। ଯଦି ଆପଣ ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ରୁହନ୍ତେ ମିସ ସାହେବ ! ବଡ଼ ବଡ଼ ହାକିମ ଯିମିତି ଆପଣଙ୍କ ବୋଲରେ ଅଛନ୍ତି....ଦେଶଟାକୁ ମୁଁ ଲୁଟକରି ନିଅନ୍ତି ମିସ ସାହେବ....।"

ମୃଦୁଲା ଦେବୀଙ୍କର ଭାବିବାର ଶକ୍ତି ଲୋପ ପାଇଲା । କେବଳ ପିସ୍ତଲ ଗୁଳିରେ ଏ ଲୋକଟାକୁ ଶାସ୍ତି ଦେବା ଛଡ଼ା ଆଉ କିଛି ଉପାୟ ନାହିଁ ବୋଲି ମନେ କଲେ । ପରମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ସେ ହସି ଦେଇ କହିଲେ—

"ସରବତଟା ପିଇ ନିଅନ୍ତୁ ଆଗେ । ଚାଲନ୍ତୁ ଘରେ ଖାନା ଖାଇବେ, ଆପଣଙ୍କ ବାଈ ଅପେକ୍ଷା କରି ବସି ଛନ୍ତି....."

ସରବତ ଗ୍ଲାସକୁ ଶେଷ କରି କେରୋଡ଼ିମଲ ଦରଦୀ ଭାବରେ କହିଲେ—

"ଆପଣ ଆସି ଚେଷ୍ଟା କରି ନ ଥିଲେ, କିଏ ଘରକୁ ଫେରିଆନ୍ତା, ବାଈଜୀ ସାଙ୍ଗରେ ଖାନା ଖାଇଆନ୍ତା ଆଜି କିଏ ?"

କେରୋଡ଼ିମଲଙ୍କ ଏଇ ଦରଦମିଶା କଥାରେ ମୃଦୁଲା ଦେବୀ ମନେ ମନ ତାଙ୍କର ରସିକତାକୁ ତାରିଫ କରି ଅଫିସ ଘରକୁ ଉଠି ଆସିଲେ ।

ଶୁଖିଲା ପୁଲିସ ଥାନାଟା ମୃଦୁଲା ଦେବୀଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ଖୁବ୍ ସତେଜ ହୋଇ ଉଠିଛି । କେରୋଡ଼ିମଲଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଦେଖିବା ପାଇଁ ଯେତେ ଲୋକ ଜମିଥିଲେ ସେମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ମିସ ଉଈରସିଂଙ୍କ ରୂପରେ ନଜର ଆସିବାକୁ ସାର୍ଥକ କରି ନେଉଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଅନନ୍ୟ ରୂପ ଯୋଗୁ ମଧ୍ୟ ଅନେକ ନୂତନ ଦର୍ଶକ ଜମିବାରେ ଲାଗିଛନ୍ତି । କେତେକ ସମୟ ପରେ ଲୋକମାନଙ୍କର ଭିଡ଼ ଠେଲି ସୁନ୍ଦରୀ ମୃଦୁଲା ଦେବୀ ଓ ଧନକୁବେର କେରୋଡ଼ିମଲ ଥାନାର ବାରଣ୍ଡାରେ ଆସି ଛିଡ଼ା ହେଲେ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଧନପତିମାନେ ମୃଦୁଲା ଦେବୀଙ୍କୁ କେନ୍ଦ୍ର କରି ବାହାରେ ନିଜ ନିଜର ସତ୍ତା ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ସେମାନେ ଦେଖାଇବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି, 'ଯେମିତି ସାରା ବଣିକଜାତି ଉପରେ ପୁଲିସର ଗୁରୁକ ବାଜୁଛି, ଆଉ, ତାର ପ୍ରତିରୋଧ ପାଇଁ ସେମାନେ ଏକଜୁଟ ହୋଇ ଉଠିଛନ୍ତି ଆଜି ।

ମଟରରେ କେରୋଡ଼ିମଲ ଘରକୁ ଫେରିଲେ । ସେହି ମଟରରେ ମୃଦୁଲା ଦେବୀ ମଧ୍ୟ ଆସିଲେ । କେରୋଡ଼ିମଲ ଭାବୁଥାନ୍ତି ଆଜି ଦିନଟା ଭିତରେ ଅନେକ ଝଡଝଞ୍ଜା ଗଲା । ମୃଦୁଲା ଦେବୀ ପାଖରେ ରହିଥିବା ଯୋଗୁ ଆଜି ଅନେକ ସୁଖ ମଧ୍ୟ ମିଳୁଛି । ମୃଦୁଲା ଦେବୀ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେମିତି ତାଙ୍କର ଅତି ନିକଟର ଲୋକ ହୋଇ ଯାଇଚନ୍ତି । ସେ ଧୀରେ ଧୀରେ ମୃଦୁଲା ଦେବୀଙ୍କୁ କହିଲେ—

"ସକାଳେ ସେଇ ଲୋକଗୁଡ଼ା କିଏ ଆମକୁ ଏମିତି ଠକିଲେ ?"

ସହାନୁଭୂତି ମିଶା ଭାଷାରେ ମୃଦୁଲା ଦେବୀ କହିଲେ—

"ମୁଁ ତ ସେଇଆ ଭାବୁଚି । ମୋର ମନେ ହେଉଚି, ଏଇ ପୁଲିଶ-ମାନେ ସେମିତି କରିଚନ୍ତି । ଓ୍ୱାରଣ୍ଟ ବାହାରିବା କ୍ଷଣି ଆଗରୁ ଦଳେ ଗୋଟାଏ ଜାଲ୍ ଓ୍ୱାରଣ୍ଟ ଧରି ବାହାରି ଯାଇ ପଇସା ଖାଇବାରେ ଲାଗି ଯାଇଛନ୍ତି ।···ଏମାନଙ୍କୁ ଚହ୍ନିବା ମୁସ୍କିଲ । ମୁଁ ଶୁଣେ, କଲିକତାର ଅଧିକାଂଶ ଡ଼କାଏତି ପୁଲିସମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରାଇ ହୁଏ ।"

କେରୋଡ଼ିମଲଙ୍କର କଲିକତାରେ ମଧ୍ୟ କାରବାର ଅଛି । ସେଠି ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କର ଭୂଇଁତଳ ଗୋଦାମ ରହିଛି । ମୃଦୁଲା ଦେବୀ କହିବା ମତେ କଲିକତାର ହାଲହକିକତ ତାଙ୍କୁ ଅଜଣା ନାହିଁ । ସେ କୁମାସ୍ୱାମି ସାହେବଙ୍କ କଥାକୁ ସମର୍ଥନ କରି ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇ କହିଲେ—

"ସବୁ ଏଇ ପୁଲିଶଙ୍କର କାଣ୍ଡ,···ଅସଲ ଟ୍ରେଶବଜାର ଯେମିତି ବିନା·ମାରୁଆଡ଼ିରେ ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ, ସେମିତି ଏଇ ଧପ୍ପାବାଜି ପୁଲିଶ ବିନା ହେବା ଅସମ୍ଭବ ।"

ଏଥିରେ ମୃଦୁଲା ଦେବୀ କ୍ଷତ୍ ପରେ ନାନ୍ତି ଆଶ୍ୱସ୍ତ ହେଲେ । ଏହି ସମୟରେ ତାଙ୍କର ହାତ ଧରି ପକାଇ କେରୋଡ଼ିମଲ ଖୁବ ଖୁସି ମନରେ କହିଲେ—

"ମୋର ଟୋନ ନଷ୍ଟ ହୁଏ ଗ୍ଲୁ ହେବ ମିସ୍ ସାହେବ । ସେଥିଲାଗି ଆପଣ ବୋଧହୁଏ ମୋ ଉପରେ ଭାରି ଦୋଷା ହୋଇଛନ୍ତି···ଆଉ, ଆପଣଙ୍କୁ ଜବାବ ଦେଇ ସେଇ ଟଙ୍କାଟା ମୁଁ ଆଜି ଯାଏ ଦେଇନି...."

ରହସ୍ୟ କରି ମୃଦୁଲା ଦେବୀ କହିଲେ—

"ଆପଣଙ୍କର ଟଙ୍କା ପଇସାର ଯେମିତି ଅଭାବ—ହୁଏତ ଆଜିଯାଏ ଯୋଗାଡ଼ ହୋଇ ପାରି ନ ଥିବ । କିନ୍ତୁ ପୁଲିଶକୁ ଦେଲା ବେଳକୁ ତ—"

ହଠାତ ମୃଦୁଲା ଦେବୀଙ୍କ କଥାରେ ବାଧା ଦେଇ କେରୋଡ଼ିମଲ ତାଙ୍କର ହାତ ଧରି ପକାଇ କହିଲେ—

"ଆଉ ଅପମାନ ଦିଅନ୍ତୁ ନ ମିସସାହେବ । ଆପଣ ମୋର ଜାନ ରକ୍ଷା କରିଛନ୍ତି । ଆଜି ଆପଣ ସେଇ ଟଙ୍କାଟା ପାଇବେ । ଆଜି ଆପଣ ମୋର ଗେଷ୍ଟ ହେବେ । ବାଇଜୀ ମଧ୍ୟ ଅନେକଥର ଆପଣଙ୍କ କଥା କହିଲେଣି···"

କେରୋଡ଼ିମଲଙ୍କ ଗାଡ଼ି ଆଗରେ ମଟର ଆସି ଲାଗିଲା ।

୧୧

ସେଦିନ କୁମାଷ୍ଟ ଭିଲ୍ଲାରେ ଗୁରୁସାହେବଙ୍କର ପାଦ ପଡ଼ିଥାଏ । ଓଡ଼ିଶାର କୌଣସି ସୁଦୂର ଅଞ୍ଚଳରେ କୁମାଷ୍ଟ ଉତ୍ତରସିଂଙ୍କ କଳ୍ପନା ଅନୁସାରେ ଯେଉଁ 'ଗୁରୁସାହେବ ପଲ୍ଲୀ' ସ୍ଥାପନ କରାଯାଉଛି ସେ ବିଷୟରେ କେତେକ ଗୁରୁତର ପରାମର୍ଶ କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନେଇ ଗୁରୁସାହେବ ଆସିଥାନ୍ତି । ପ୍ରାୟ ଦଶ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଭିତରେ ସେହି ପଲ୍ଲୀ ଗଢ଼ିବା ପାଇଁ କୁମାଷ୍ଟ ଉତ୍ତରସିଂହଙ୍କର ଇଚ୍ଛା ଥିଲା । ସେଠି ଲୋକମାନଙ୍କୁ ସୁଖ ଶାନ୍ତିରେ ରହି ଜୀବନ କଟାଇବାର ସୁଯୋଗ ଦେବା ସେମାନଙ୍କର ଇଚ୍ଛା ନୁହେଁ । ଶିକ୍ଷିତ ଓ ସୁସଭ୍ୟ ନାଗରିକ ଗଢ଼ିବାର କଳ୍ପନା ସେମାନେ ମୋଟେ କରି ନାହାନ୍ତି । ଦୁର୍ନୀତି ଓ ଅନ୍ୟାୟ ଦୂର କରିବା ପାଇଁ ଯେପରି ଖୁବ ଟାଣୁଆ ଲୋକ-ବାହିନୀ ଗଢ଼ାଯାଇ ପାରିବ ସେଥିପାଇଁ ସେମାନେ ଚରମ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖିଛନ୍ତି । ଅସଭ୍ୟତା ଦୂର କରିବା ଦ୍ୱାରା ସଭ୍ୟତାର ଜନ୍ମ ହେବ, ସେହିପରି ଅଶିକ୍ଷାର ବିନାଶରେ ଶିକ୍ଷାର ଜାଗରଣ ହେବ ବୋଲି ସେମାନେ ବିଶ୍ୱାସ ପୋଷିଛନ୍ତି । ସେମାନେ ଭାବିଛନ୍ତି, ଜଙ୍ଗଲ କାଟି ପଦା ଜମି ତିଆରି କରିବା ପରେ ଆପଣାଛୁଏଁ ଉଦ୍ୟାନ ଆଉ ଶସ୍ୟ କେଦାର ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଯିବ କିମ୍ବା ତାହା ତିଆରି କରିବା ଲାଗି ନୂଆ ଲୋକ ଆସି ଜୁଟିବେ । କେବଳ ଜଙ୍ଗଲ କାଟିବା ସେମାନଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ।

ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପୂରଣ କରିବା ଲାଗି ଯେଉଁ ପ୍ରଚୁର ଧନ ଦରକାର ହେବ ସେଥିପାଇଁ ଭିକ ମାଗିବାର ବାଟ ସେମାନେ ଖୋଜି ଦେଇଛନ୍ତି । ଦେଶରେ ଅନେକ ଭିକ ମଗା ହେଉଛି, ଅନେକ ଚାନ୍ଦା ମଧ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଉଛି । କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କର ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ତାଙ୍କ ଥାଳରେ ଚାନ୍ଦା ପକାଇବ କିଏ । ସମସ୍ତେ ମୁହଁରେ କହିଲେ ମଧ୍ୟ ଦୁର୍ନୀତି ଲୋପ ପାଇଁ କେହି କିଛି କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଦୁର୍ନୀତି କିପରି ଏ ଦେଶରେ ଚିରସ୍ଥାୟୀ ହୋଇ ରହିବ ସେଥିପାଇଁ ସମସ୍ତେ କାମ କରିବାରେ ଲାଗିଛନ୍ତି । ଦେଶର ଶାସନ କଳ ଆଉ ତାହାର ଆଇନ ମଧ୍ୟ ଦୁର୍ନୀତି

ଲୋପ ପାଇଁ ସେପରି ଶକ୍ତିଶାଳୀ ହୋଇଥିବାର ଦେଖାଯାଉ ନାହିଁ । ସେଥିଲାଗି ସେମାନେ ଠିକ କରିଥିଲେ, ଲୁଟ୍ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଲୁଟ, ଧାପ୍ପାବାଜି ବିରୁଦ୍ଧରେ ଧାପ୍ପାବାଜି ଚଳେଇବାକୁ ହେବ । ଲୁଟ ଓ ଧାପ୍ପାବାଜିକୁ ଯେଉଁ ସମାଜ ଘୃଣା କରେ ଲୁଟ ଓ ଧାପ୍ପାବାଜି ଦ୍ୱାରା ଧନକୁବେର ପାଲଟିଥିବା ଲୋକକୁ ସେହି ସମାଜ ପୂଜା କରୁଥିବ । ସମୟରେ ସେହି ସମାଜ ପାଖରୁ ସେମାନେ ଯେ ସେହି ରକ୍ତ-ଶୋଷକ ଧନକୁବେରମାନଙ୍କୁ ଲୋପ କରିବା ପାଇଁ ଭିକ ମୁଠେ ପାଇବେ ଅନେକ ଦିନରୁ ସେମାନଙ୍କର ସେ ଆଶା ଦୂର ହୋଇଛି । ଶେଷକୁ ସେମାନେ ମରଣ ପଣ କରି 'ଅଗ୍ନିମନ୍ତ୍ର'ର ଦୀକ୍ଷା ନେଇଛନ୍ତି । ସେହି ଦୀକ୍ଷା ଦେଇଛନ୍ତି ଗୁରୁସାହେବ । ସେହି ଅଗ୍ନିମନ୍ତ୍ରର ଦୀକ୍ଷା ଯେ କେତେ ଲୋକ ନେଇଛନ୍ତି ତାହା କେହି କଳନା କରି କହି ପାରିବ ନାହିଁ । କର୍ମକ୍ଷେତ୍ର ଉପରେ ଯେଉଁମାନଙ୍କର ପରିଚୟ ମିଳିଥାଏ କେବଳ ସେହିମାନଙ୍କୁ କେତେକ ଖବରରେ ଜାଣି ହୋଇଥାଏ ।

ଦୂର ଜଙ୍ଗଲ ଭିତରେ ବର୍ତ୍ତମାନ 'ଗୁରୁସାହେବ ପଲ୍ଲୀ' ତିଆରି ଚାଲିଛି । ସେହି ପଲ୍ଲୀର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ସକାଶେ ଯେତେ ଟଙ୍କାର ଯୋଜନା କରାଯାଇଥିଲା ବର୍ତ୍ତମାନ ତାହାର ପ୍ରାୟ ଦଶଗୁଣ ଅର୍ଥ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇ ପାରିଥିବାରୁ ପୂର୍ବ ଯୋଜନାର ଚେହେରା ମଧ୍ୟ ବଦଳି ଯିବାରେ ଲାଗିଛି । ସେହି ସବୁ ଯୋଜନାର ନାନାପ୍ରକାର ଚିତ୍ର ଗୁରୁସାହେବ ତିଆରି କରାଇ ଆଣିଛନ୍ତି । କୁମାରୀ ଉର୍ବରଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ଚିତ୍ର ଦେଖାଉ ଦେଖାଉ ଗୁରୁସାହେବଙ୍କ ଆଖି ଲୁହରେ ଛଳଛଳ ହୋଇଗଲା । ଅଶ୍ରୁକଣାର ପରଶରେ ତାଙ୍କର ଭାଷା ଯେମିତି ଓଦା ହୋଇଯାଇଛି । ସେ କହିଲେ—

"ଅର୍ଦ୍ଧ ଉଲଗ୍ନ ଏଇ ଛନୋଟି ନାରୀ । ସମସ୍ତେ ପ୍ରାପ୍ତ ଯୁବତୀ । ଦେହରେ ସେମାନେ ଯେଉଁ ସାମାନ୍ୟ ଲୁଗା ପିନ୍ଧିଛନ୍ତି, ତାହା ପିନ୍ଧି କେବଳ ମୃତ୍ୟୁ-ଦେବତା ଆଗରେ ଛିଡ଼ାହୋଇ ହୁଏ । ସମାଜରେ ରହି ତାହାଦ୍ୱାରା କୌଣସି ମତେ ଲଜ୍ଜା ଢାଙ୍କି ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ହୁଏତ

ଆଜିକ ଛଡ଼ା କାଲିକ ସେହି ଲୁଗାର ଅବସ୍ଥା ଶେଷ ପାଇଯିବ । ସେଥିପାଇଁ ଏହି ଯୁବତୀ ତିନିଜଣ ଆଜି ଇ ସେମାନଙ୍କର ଶେଷଦିନ ଠିକ କରି ନେଇଛନ୍ତି ।"

ଆଉ କହି ପାରିଲେ ନାହିଁ ଗୁରୁସାହେବ । ଟିକେ ଦମ ନେବା ପରେ କୁମାରୀ ମୃଦୁଲା ଦେବୀଙ୍କ ମୁହଁକୁ ଅନେଇ ସେ ଗମ୍ଭୀର ଭାବରେ ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ—

"କୁମାରୀ, ଏମାନଙ୍କର ଏ ଅବସ୍ଥା ହେଉଛି କାହିଁକି ? କରୁଛି କିଏ ?
ହସି ହସି କୁମାରୀ ଉତ୍ତରରେ ଉତ୍ତର ଦେଲେ—
"ମୁଁ ଜାଣେ ଗୁରୁସାହେବ !"

ଆହୁରି ନିର୍ଭୀକ, ଆହୁରି ଗମ୍ଭୀର ଭାବରେ ଗୁରୁସାହେବ କହିଲେ—

"ଏଇଟା ଅଗ୍ନିମନ୍ତ୍ରର ମୂଳକଥା । ତତେ ଆଜି ଭଲ କରି ଶୁଣିବାକୁ ହେବ କୁମାରୀ !···ଏମାନଙ୍କୁ ଵ୍ୟବସ୍ଥା କରୁଛି—ଏମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଲଜ୍ଜା ନିବାରଣ ଦଶହାତୀ ଲୁଗା ଖଣ୍ଡିକ ଛଡେଇ ନେଇଛି ଶ୍ୱେତବଜାରର ପୁଞ୍ଜିପତି । ଏମାନଙ୍କ ଲୁଗାରେ ପୁଞ୍ଜିପତିର ପାଦତଳେ ମଖମଲ ବିଛା ହୋଇଛି, ଦରଜାରେ ରେଶମ ପରଦା ଝୁଲୁଛି, ଆଉ ଏମାନଙ୍କୁ ଖଣ୍ଡେ ମୋଟା ଖଦୀ ଦିଆ ହୋଇନି କୁମାରୀ ! ଶେଷରେ ଏମାନେ ଜଣ ଜଣ କରି କୂଅକୁ ଡେଇଁ ସେମାନଙ୍କର ଲଜ୍ଜା ନିବାରଣ କରୁଛନ୍ତି । ଆଉ, ବିନା କାରଣରେ ଏଇପରି ଶହ ଶହ, ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଯୁବତୀଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରିଥିବା ପୁଞ୍ଜିପତିଙ୍କ ସମାଜ ଆଜି ଫୁଲ ଚନ୍ଦନରେ ପୂଜା କରୁଛି କୁମାରୀ !

"ଏଇଟା ହେଲା ଆମର ପ୍ରଥମ ଛନ୍ଦ । ଅଗ୍ନିମନ୍ତ୍ରର ପ୍ରଥମ ଉଦ୍‌ବୋଧନ । ଗୁରୁସାହେବରେ ଏହାର ଗୋଟାଏ ମସ୍ତବଡ ପଥର ମୂର୍ତ୍ତି ତିଆରି କରାଯିବ କୁମାରୀ ।—ଆଉ କଣ ଜାଣିଚ ?"

ହସି ହସି କୁମାରୀ ଉତ୍ତରଙ୍କି କହିଲେ—
"ମୁଁ ସବୁ ଜାଣିଚ ଗୁରୁସାହେବ !"
"ଶୁଣ୍ ! !"

ଆରବରେ ମୁଣ୍ଡ ନଇଁ ଦେଲେ କୁମାରୀ ମୃଦୁଲା ଦେବୀ । ଗମ୍ଭୀର ହୋଇ ଗୁରୁସାହେବ ପୁଣି କହିବାକୁ ଲାଗିଲେ—

"୧୯୪୯ ମସିହାରେ ଗ୍ରେବଜାରର ଏଇ ପୁଞ୍ଜିପତିମାନେ ଗ୍ରେବଜାରରେ ଲୁଗା ବିକ ସାରା ଭାରତରୁ ୧୦୦କୋଟି ଟଙ୍କା ଲାଭ କରିଥିଲେ । ଆମର ସରକାର ଆଜି ଦେଶ ଦେଶରେ ଭିକ ମାଗି ବୁଲୁଚି । ଆମ ଦେଶର ଲୋକ ସଂଖ୍ୟା ମୋଟେ ୩୪କୋଟି, ଗ୍ରେବଜାରରେ ରହିଲା ଏକଶହ କୋଟି । ଆମର ଲୋକମାନେ ଖୁବ ଗରିବ, ସେମାନେ ବର୍ଷକରେ ୪ମାସ ଖାଇବାକୁ ପାଆନ୍ତି ନି ତୁ ଜାଣୁ । ଏଇ ଅଧମରା ଗରିବ ଲୋକଗୁଡାଙ୍କ ପାଇଁ ଏହି ଶହେ କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ଅନେକ କାମ ହୋଇ ପାରିଥାନ୍ତା ।"

କିଛୁକ୍ଷଣ ପରେ ଗୁରୁସାହେବ କହିଲେ—
"ତୁ ପାରିବୁ ତ କୁମାରୀ ?"
"କଣ ?"
"ଶହେ କୋଟି ଟଙ୍କା ଲୁଟ୍ କରି ପାରିବୁ ?"

"ଅସମ୍ଭବ, ଏଇ ବର୍ଷକ ଭିତରେ ଆମେ ମୋଟେ କୋଟିଏ ଟଙ୍କା କରି ପାରିଚୁ । ହୁଏତ ଏଇ ୧୫ ଦିନ ଭିତରେ ଆଉ କୋଡ଼ିଏ ଲକ୍ଷ ହେବ । ହୁଏତ ଆମର ସଂଖ୍ୟା ବଢିଲେ ଆଉ କୋଟିଏ ଟଙ୍କା ହେବ । କିନ୍ତୁ ସେଥିପାଇଁ ଆମକୁ ପଚିଶବର୍ଷ ସମୟ ଦରକାର । ତା ଭିତରେ ସେମାନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟ ବଢ଼ିଥିବ । ସେମାନଙ୍କର ଆୟୁ ମଧ୍ୟ ବଢ଼ିଥିବ ଡେର । ଅସମ୍ଭବ ଗୁରୁ ସାହେବ !"

ହସି ଉଠି ଗୁରୁସାହେବ କହିଲେ—

"ତା ହେଲେ—ଠିକ ଚିନ୍ତା କରି କହିବୁ କୁମାରୀ ?"

ନୀରବରେ ଟେବୁଲର ଦରାଜରୁ ପିସ୍ତଲଟି ବାହାର କରି ଟେବୁଲ ଉପରେ ରଖି ଦେଲେ କୁମାରୀ ମୃଦୁଲା ଉତ୍ତରସିଂ ।

ନିଜର ଚେହେରାକୁ ଅସ୍ୱାଭାବିକ ରକମର ଗମ୍ଭୀର କରି ଦୂର ଭବିଷ୍ୟତ ଉପରେ ନିଜର ଦୃଷ୍ଟି ରଖି କୁମାରୀ ମୃଦୁଲା ଦେବୀଙ୍କୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଗୁରୁସାହେବ କହିଲେ—

"ଆମର ଶେଷ ଦିନ ନିକଟ ହେବାକୁ ଆଉ ବେଶି ଦିନ ଅଛି ବୋଲି ତୁ ମନେ କରୁ କୁମାରୀ ?"

କୁମାରୀ ଉତ୍ତରସିଂ ପ୍ରସନ୍ନ ଭାବରେ କହିଲେ—

"ସେକଥା ଆପଣ ଠିକ୍ ଭାବରେ ଜାଣିଥିବେ, ମତେ ପଚାରିବାରେ ଲାଭ କଣ ?

ଟିକେ ଚିନ୍ତାକରି ପୁଣି ଗୁରୁସାହେବ କହିଲେ—

"ତୋର ହାତଟା ଦେଖେଁ କୁମାରୀ, ବାଁ ହାତ !"

କୁମାରୀ ଉତ୍ତରସିଂଙ୍କର ହାତ ଦେଖି ଦେଖି ଗୁରୁସାହେବ ଧୀରେ କହିଲେ—

"ତୁ ଫାଶୀ କାଠରେ ଝୁଲିପାରିବୁ କୁମାରୀ ?"

ହସି ଉଠି କୁମାରୀ ଉତ୍ତରସିଂ ଉତ୍ତର କଲେ—

"କଣ ଦରକାର ପଡ଼ିଛି ?"

ପୂର୍ବ ପରି ଧୀର ଭାବରେ ଗୁରୁସାହେବ କହିବାକୁ ଲାଗିଲେ—

"ତୋର ଯୋଜନାରେ ଟିକେ ଗୋଳମାଳ ହୋଇ ଯାଉଛି କୁମାରୀ ; ସେଥିଯୋଗୁ ଗୋଟାଏ ଭୀଷଣ ବିପଦର ଦିନ ଘନେଇ ଆସୁଛି ।

ମୁଁ ଖାଲି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ବଞ୍ଚାଇ ଦେବା ପାଇଁ ମତେ ଫାଶୀ କାଠରେ ଚଢ଼ାଇ ଦେଲେ ଚଳିବ । ଆଉ ପନ୍ଦର ଦିନ ମୋଟେ ସମୟ, ତାର ଭିତରେ ବ'ଟାଯାକ କାମ ଶେଷକରି ଦିଅ ।"

ଗୁରୁସାହେବଙ୍କର କଥା ଶୁଣି ଅତି ନିର୍ଭୀକ ଭାବରେ କୁମାରୀ ଉତ୍ତରସିଂ କହିଲେ—

"ମୋର ମୃତ୍ୟୁରେ ଯେମିତି ଗୁରୁସାହେବଙ୍କ କାମ ବାଧା ନ ପାଏ । ଆପଣ ମଧ୍ୟ ଆନନ୍ଦରେ ମତେ ଯେମିତି ଗୁଳି ଦେଇ ପାରିବେ ଆପଣଙ୍କୁ ମତେ ତାହାର ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ।—ସୁପ୍ରୀତିଙ୍କ ରଙ୍ଗପୁର ପଠେଇବା ଦ୍ୱାରା ମୋର ଯୋଜନାରେ ଯାହା କିଛି ଭୁଲ ହୋଇଛି ବୋଲି ଆପଣ କହି ପାରନ୍ତି ! କିନ୍ତୁ ଏଠି ମଧ୍ୟ ସୁପ୍ରୀତିଙ୍କ ରଖିବାରେ ବିପଦ ଥିଲା । ଆଉ କାମିନୀଙ୍କ ମୋଟେ ଗୁଳି ହୋଇ ନ ଥାନ୍ତା । ମୁଁ ଭଲ ଭାବରେ ଜାଣି ପାରୁଚି, ଆମ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଗୋଇନ୍ଦା ବିଭାଗ ବିଶେଷ ତତ୍ପର ହୋଇ ଉଠିଛି । ଅଭିରାମର ମୃତ୍ୟୁ ବିଷୟରେ ସେମାନେ ଆଜିଯାଏ କିଛି କିନାରା କରି ପାରି ନାହାନ୍ତି । କେଦାରେଶ୍ୱରମଲ ପୁଲିଶରେ ଡ଼ାଇରି ନ ଦେଲେ ମଧ୍ୟ ଗୋଇନ୍ଦାମାନେ ଆପେ ଆପେ ତାର ତଥ୍ୟ ନେବାରେ ବାହାରିଛନ୍ତି ।"

କୁମାରୀ ଉତ୍ତରସିଂଙ୍କର ଏତେଗୁଡ଼ିଏ କଥା ଶୁଣି ଗୁରୁସାହେବ ସଂକ୍ଷେପରେ କହିଲେ—

"ଏଇଟା ତ ଆଉ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଷଡଯନ୍ତ୍ର ନୁହେଁ । ମୁଁ ଯେଉଁ ବିପଦର କଥା କହୁଚି ତାହା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ।"

ଏଥିରେ କୁମାରୀ ଉତ୍ତରସିଂ ଖୁବ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ, କହିଲେ—
"ସେ ବିପଦ କଣ ?"
ଗୁରୁସାହେବ ଗମ୍ଭୀର ଭାବରେ କହିଲେ—

"ଠିକବେଳେ ମୁଁ କହିବ । ତାର ପ୍ରତିକାର ମୋର ହାତରେ ।"

ଏହା କହି ତଳେ ରଖିଥିବା ଥଳିରୁ ଗୋଟିଏ ବାକ୍ସ ଆଣି ଥୋଇଲେ ଟେବୁଲ ଉପରେ ।

ବାଳିକାର ସରଳତା ଧରି ଚପଳ ଭାବରେ ପଚାରିଲେ କୁମାରୀ ଉତ୍ତରସିଂ—

"ଏ କଣ ଗୁରୁଦେବ ?"

ଗୁରୁସାହେବ ଖୁବ ଗମ୍ଭୀର ହୋଇଯାଇ କହିଲେ—

"ଡି-ନା-ମା-ଇଟ—"

ଗୁରୁସାହେବଙ୍କର ଏହିପରି ଉଚ୍ଚାରଣରୁ କୁମାରୀ ଉତ୍ତରସିଂ ଜାଣି ପାରିଲେ ଯେ, ତାଙ୍କର ଆଉ କିଛି ପଚାରିବାର ଅଧିକାର ନାହିଁ ।

ପରିସ୍ଥିତିକୁ ସରସ ଓ ହାଲକା କରିବାପାଇଁ ଇଚ୍ଛା କରି କିଛିକ୍ଷଣ ପରେ ଗୁରୁସାହେବ ହସି ହସି କହିଲେ—

"ଗୁରୁସାହେବ ପଲ୍ଲୀରେ ରହି ତମ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ବିବାହ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।"

ଏଥିରେ ଠୋ ଠୋ ହୋଇ ହସି ଉଠିଲେ କୁମାରୀ ଉତ୍ତରସିଂ । ସେମିତି ହସି ହସି ସେ କହିଲେ—

"ମତେ ଯେ ଫାଶୀ ହୁକୁମ ଦେଇଛନ୍ତି ଗୁରୁସାହେବ ?"

ଗୁରୁସାହେବ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ଚାହିଁଲେ ଆକାଶ ଆଡ଼କୁ । ଆକାଶରେ ଗୁଡ଼ାଏ କଳାମେଘ ଭାସି ଯାଉଚି, ଦୂରର ଜିନିଷ ସେ କିଛି ଦେଖିବାକୁ ପାଉ ନାହାନ୍ତି । ତରତର ହୋଇ ଥଳି ଭିତରୁ ଗୁରୁସାହେବ ଗୋଟାଏ ଦୂରବୀଣ ବାହାର କରି ତାର ଭିତର ଦେଇ ନିରେଖି ନିରେଖି ସେହି କଳା-ମେଘକୁ ଅନେଇ ରହିଲେ ।

ଅନେଇ ଅନେଇ ସେ ପାଟିକରି ଉଠିଲେ—

"କୁମାରୀ, କୁମାରୀ; ସେହି କଳାମେଘ ଭିତରେ ଗୋଟାଏ ଚିଲ ଉଡୁଚି ।"

କୁମାରୀ ଉତ୍ତରସିଂ ହସି ଦେଇ କହିଲେ—

"ଭୟ ଆଉ କଣ ଗୁରୁସାହେବ, ମୁଁ ତ ମରିବା ପାଇଁ ତିଆରି ରହିଛି, କାମିନୀ ମଧ୍ୟ ତିଆରି । ପୁଣି ମହେନ୍ଦ୍ର, ପ୍ରତାପ, ବିଜୟ ଆଉ ଅନନ୍ତରାମ, ତା ପରେ ଜୟନ୍ତ, ସୁକନ୍ତି ଆଉ କରୁଣା ମଧ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ । ମରିବା ପରେ ଆଉ ଭୟର କଥା କଣ ଅଛି ? କଳା ମେଘରେ ଚିଲ ଉଡୁ, ସେଥିରେ ଆମର ଯାଏ ଆସେ କେତେ ଗୁରୁସାହେବ ?"

ବିକଟ ହସ ହସି ଉଠିଲେ ଗୁରୁସାହେବ । ଶେଷକୁ ଉନ୍ମତ୍ତ ଭାବରେ ହସି ହସି ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ ନିଜ ମୁହଁର ନକଲି ଦାଢ଼ୀ ଓ ମୁଣ୍ଡର ବାଳ କାଢ଼ି ଜମା କରିଦେଲେ । ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ଯୁବା ପୁରୁଷ ଶୋଭା ପାଇଲା ଗୁରୁସାହେବଙ୍କ ଦେହରେ ।

କୁମାରୀ ଉତ୍ତର ସିଂ ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିଲେ—

"ଆପଣ କଣ କରୁଛନ୍ତି, ଆପଣ କଣ କରୁଛନ୍ତି ଗୁରୁସାହେବ, ଘରଆଡ଼େ ଦରଜା ମୁକୁଲା ଅଛି—ଆପଣ କାହିଁକି ଏପରି କରୁଛନ୍ତି ଗୁରୁସାହେବ ?"

ଗୁରୁସାହେବ ଖୁବ୍ କୋମଳ ସ୍ୱରରେ ଡାକିଲେ—

"ମୃଦୁଲା !"

କୁମାରୀ ଉତ୍ତର ସିଂ ପାଗଳ ପରି ଉଠିଯାଇ ପଲକ ଭିତରେ—କୋଠରୀର ସବୁ ଦରଜା ବନ୍ଦ କରିଦେଲେ । ତାପରେ ନିଜ ଆସନକୁ ଫେରି ଆସି ସ୍ନେହଭରା କଣ୍ଠରେ କହିଲେ—

"ସବୁ କଣ ଭୁଲିଗଲେ ଗୁରୁସାହେବ ?"

"ଗୁରୁସାହେବ କିଏ ମୃଦୁଲା ?"

ରୁଦ୍ଧ କୋଠରୀ ଭିତରେ କୁମାରୀ ଉତ୍ତର ସିଂ ଚିତ୍କାର କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ—

"ମୁଁ ଆଉ କିଛି ଡାକି ପାରିବି ନା । ଆପଣ କାହିଁକି ପଥଭ୍ରଷ୍ଟ ହେଉଛନ୍ତି ଗୁରୁସାହେବ, ଅନ୍ତତଃ ଆଜି ପନ୍ଦରଦିନ ଆପଣଙ୍କୁ ଗୁରୁସାହେବ ହୋଇ ରହିବାକୁ ହେବ । ନହେଲେ ମୁଁ ପିସ୍ତଲ ମାରିହୋଇ ଏଇଠି ଆପଣଙ୍କ ଆଗରେ ମରିବି ଏଇକ୍ଷିଣି ।"

କୁମାରୀ ଉତ୍ତରସିଂଙ୍କ ଅନନ୍ୟ ମୁଖକୁ ଚାହିଁ ଚାହିଁ ବିହ୍ୱଳ ହୋଇ ଗୁରୁସାହେବ କହିଲେ—

"ମୃଦୁଲା, ଆଉ ପନ୍ଦର ଦିନ ମାତ୍ର ସମୟ । ଚାରିଆଡ଼ ଅନ୍ଧକାର ହୋଇ ଆସିଲାଣି । ଏଇ ପନ୍ଦର ଦିନଯାକ ତୁ ମତେ ଭଲ ଭାବରେ ଦେଖିନେ । ଆଉ ମୁଁ ତତେ ଦେଖି ନିଏଁ ଚିରଜନ୍ମ ପାଇଁ ।"

ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇ କୁମାରୀ ଉତ୍ତରସିଂ କହି ଉଠିଲେ—

"ମୁଁ ଅଗ୍ନିମନ୍ତ୍ରର ଅମର୍ଯ୍ୟାଦା ଘଟାଇ ଦେବି ନାହିଁ । ରଙ୍ଗପୁର, କେବ୍ରେଞ୍ଜମଲ, କିଷନଗଞ୍ଜ ସବୁ ଯୋଜନା ମୁଁ ହୁଏତ ରଦ୍ଦ କରି ଦେବି, କିନ୍ତୁ ଅଗ୍ନିମନ୍ତ୍ରର ଦୀକ୍ଷା ନଷ୍ଟ କରିବି ନାହିଁ । ଆପଣଙ୍କୁ କଦାପି ପ୍ରକାଶ ପାଇବାକୁ ଦେବି ନାହିଁ । ମୋ ପରେ ହୁଏତ କେତେ ମୃଦୁଲା ବାହାରିବେ କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କୁ ଅଗ୍ନିମନ୍ତ୍ର ଦେବ କିଏ ଗୁରୁସାହେବ ? କୁହୁଡ଼ିରେ ପଡ଼ି ନିଜର ସୂର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଭାକୁ ହରାଇ ଦିଅନ୍ତୁନି ଗୁରୁସାହେବ ।"

ଗୁରୁସାହେବ ସେହିପରି ବିହ୍ୱଳ କଣ୍ଠରେ କହିଲେ—

"ଗୁରୁସାହେବ କିଏ ମୃଦୁଲା ?"

ଅତି ଦରଦୀ ଭାଷାରେ କହିଲେ କୁମାରୀ ଉତ୍ତର ସିଂ—

"ନିଃଶଙ୍କ ! !···ତମେ ମୋର ଅମର୍ଯ୍ୟାଦା କରିବ, ନିଃଶଙ୍କ ?"

ଗୁରୁସାହେବ ଗଦ୍‌ଗଦ ସ୍ୱରରେ କହିଲେ—

"ଠିକ୍ ବର୍ଷକ ପରେ ମୁଁ ଆଜି ନିଜକୁ ଫେରି ପାଇଛି ମୃଦୁଳା !"
ତାହାପରେ ପୂର୍ବର ବେଶ ଧରି ସେ ଗମ୍ଭୀର ହୋଇ କହିଲେ—

"ମୁଁ ଆଉ ବେଶିଦିନ ସମୟ ଦେଇ ପାରିବି ନାହିଁ । ମୁଁ ଚାଲିଲି କୁମାରୀ । ଆଜି ରାତିରେ ମୁଁ ଗୁରୁସାହେବ ଯିବି । ଠିକ୍ ୫ ଦିନ ପରେ ଫେରିବି । ଏହା ଭିତରେ ତମେ ଶେଷ ଦିନ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଯାଅ ।"

୧୬

ଗୁରୁସାହେବଙ୍କ ଚାଲିଯିବାର ପରଦିନ ଠାରୁ କୁମାରୀ ଭିଲ୍ଲା ଖୁବ୍ ସରଗରମ ହୋଇ ଉଠିଛି । ଭିଲ୍ଲା ଭିତରେ ଗୋଟାଏ ସାଜ ସାଜ ରବ ଖେଳି ଯାଇଛି ଯେମିତି । ଗୁରୁସାହେବ ବିଦାୟ ନେବାର ରାତିରେ କୁମାରୀ ଉତ୍ତରସିଂ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କରି ନେଇଛନ୍ତି ଯେ, ତାଙ୍କୁ କର୍ତ୍ତବ୍ୟରୁ ପଥଭ୍ରଷ୍ଟ କରିବାପାଇଁ କିମ୍ବା ଆଗର ଗୁରୁଦାୟିତ୍ୱ ସକାଶେ ପରୀକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ତାଙ୍କ ଆଗରେ ଗୁରୁସାହେବ ନିଜର ପଥଭ୍ରଷ୍ଟତାର ପରିଚୟ ଦେଇଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଗୁରୁସାହେବଙ୍କର ମାନସିକ ଶକ୍ତି ଯେ କେତେ ପ୍ରଖର ତାହା କୁମାରୀ ଉତ୍ତରସିଂ ଭଲଭାବରେ ଜାଣନ୍ତି । ସେଥିପାଇଁ ସେ ଉଦ୍‌ବେଗଶୂନ୍ୟ ଭାବରେ ଘଟଣାର ପରିଣାମ ବିଷୟରେ ବିଶେଷ ଚିନ୍ତା କରିବା ଛାଡ଼ି ଦେଇଛନ୍ତି । କେତେକ ଭାବିବା ଚିନ୍ତିବା ପରେ କୁମାରୀ ଭିଲ୍ଲାର କାର୍ଯ୍ୟ ସୂଚୀ ସେ ବଦଳାଇ ଦେଇଛନ୍ତି । କାମିନୀକୁ ସେ କୁମାରୀ ଭିଲ୍ଲାର ଗୋଇନ୍ଦାମାନଙ୍କର ସର୍ବମୟକର୍ତ୍ତ୍ରୀ କରି ଦେଇଛନ୍ତି । ନୃତ୍ୟ ଦଳର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଛାତ୍ରୀ ସୁକୃତିକୁ ସଙ୍ଗୀତ ଓ ନୃତ୍ୟ ବିଭାଗର ଅଧ୍ୟକ୍ଷା କରି ଦେଇଛନ୍ତି । କୁମାରୀ ଭିଲ୍ଲାର ସଙ୍ଗୀତ ଓ ନୃତ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀରେ ଯୋଗ ଦେଇ ବିଦ୍ୟାଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ସହରର ଯେଉଁ ଝିଅମାନେ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଆସୁଥିଲେ ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଦିନବେଳେ ମଧ୍ୟ ସଙ୍ଗୀତ ଓ ନୃତ୍ୟ ଶିକ୍ଷାପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରି ଦେଇଛନ୍ତି । କୁମାରୀ ଭିଲ୍ଲା ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେମିତି ଦିନର ଅଧିକାଂଶ ସମୟ ସଙ୍ଗୀତମୁଖର ହୋଇ ରହିବ ଏବଂ ଏଠାରେ ଯେ କୌଣସି ପ୍ରକାର କଠିନ ବା ବାସ୍ତବ

ବିଷୟର ସ୍ୱପ୍ନ ନାହିଁ ଲୋକଚକ୍ଷୁରେ ତାହାର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଜନ୍ମାଇବା ପାଇଁ କୁମାରୀ ଉତ୍ତରସିଂ ସମସ୍ତ ଯୋଗାଡ଼ କରିଛନ୍ତି ।

କୁମାରୀ ଭିଲ୍ଲାର କୋଠରୀ ଗୁଡ଼ିକର ପରିପାଟୀ ଆଗ ଅପେକ୍ଷା ଆହୁରି ମନୋରମ ହୋଇଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ କୁମାରୀ ଭିଲ୍ଲା ଗୋଟିଏ ସ୍ୱପ୍ନପୁରୀରେ ପରିଣତ ହୋଇଛି । ସହରର ଧନୀ ଯୁବକମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ କୁମାରୀ ଭିଲ୍ଲାକୁ ଗୋଟିଏ ତୀର୍ଥ କ୍ଷେତ୍ର ଭଳି ମନେ କରିଛନ୍ତି । ଭିତରଟା ବର୍ତ୍ତମାନ ଏତେ ସୁଦୃଢ଼ କରାଯାଇଛି ଯେ ସେଥିଲାଗି ଆଗର କାଇଦା କଟକଣାକୁ ଯଥେଷ୍ଟ କୋହଳ କରି ଦେଇ କୁମାରୀ ଉତ୍ତରସିଂ କୁମାରୀ ଭିଲ୍ଲାର ଦ୍ୱାର ଆଗନ୍ତୁକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଖୁବ ମର୍ସଣ କରି ଦେଇଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ କୁମାରୀ ଭିଲ୍ଲାଟା ସହର ଭିତରେ ଗୋଟାଏ ପ୍ରଧାନ ଲୋଭନୀୟସ୍ଥାନ ହୋଇଛି । ଭିଲ୍ଲା ନିବାସିନୀ ସୁନ୍ଦରୀ ଯୁବତୀମାନେ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣମୃଗରେ ପରିଣତ ହୋଇଛନ୍ତି । କୁମାରୀ ଭିଲ୍ଲା ବର୍ତ୍ତମାନ କଟକର ସବୁଠାରୁ ବଡ ଜାତୀୟ ସମ୍ପଦ ହୋଇଛି । କୁମାରୀ ଭିଲ୍ଲାର ପତନ ହେଲେ କଟକ ସହର ହୁଏତ ଅନ୍ଧକାର ହୋଇଯିବ । ତରୁଣ ଦଳର ପ୍ରାଣରେ ସେଦିନ ବିରାଟ ଶୋକର ଛାୟା ଘୋଟିଯିବ ।

କୁମାରୀ ଭିଲ୍ଲାର ଚାରୋଟି ଗୁପ୍ତ ଦ୍ୱାର ରହିଛି । ଗୋଟିଏ ଗୁପ୍ତ ଦ୍ୱାର ଗୋଟିଏ ମାଳତୀ କୁଞ୍ଜ ଭିତରେ । ଗୋଟିଏ ଗୁପ୍ତ ଦ୍ୱାର ଭିଲ୍ଲାର ଠିକ୍ ପଛପଟେ ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ଜଙ୍ଗଲ ଭିତରେ—ଏହି ଗୁପ୍ତ ଦ୍ୱାରଟି ଗୋଟିଏ ସୁଡ଼ଙ୍ଗ । ସୁଡ଼ଙ୍ଗଟି ଜଙ୍ଗଲ ଭିତରୁ ଆସି କୁମାରୀ ଉତ୍ତରସିଂଙ୍କ ଶୋଇବା ଘର ତଳେ ଶେଷ ହୋଇଛି । ତୃତୀୟ ଗୁପ୍ତ ଦ୍ୱାରଟି କୁମାରୀ ଭିଲ୍ଲାର ଉତ୍ତର ପାଖ ପାଚେରୀ ଦେହରେ ଥିବା ଗୋଟିଏ ସିଂହ ମୂର୍ତ୍ତି । ଏହି ସିଂହ ମୂର୍ତ୍ତିଟି ଏପରି ଭାବରେ ତିଆରି ଯେ ତାହାର ଦୁଇଟି ଆଖି ଭିତର ଦେଇ ବାହାରର ଲୋକ ଚଳାଚଳ ଭଲ ଭାବରେ ଦେଖି ହୁଏ ଏବଂ ତାହା ସାହାଯ୍ୟରେ ବାହାରର ଅବସ୍ଥା ଜାଣି ନେବା ପରେ ସିଂହର ପେଟ ତଳେ ଥିବା ଗହ୍ୱର ଭିତର ଦେଇ ପଦାକୁ ବାହାରେ ଆସି ହୁଏ । ଚତୁର୍ଥ ଗୁପ୍ତ

ଦ୍ୱାରଟି ସବୁ ଠାରୁ ବଡ଼। ତା’ ଭିତର ଦେଇ ଭିଲ୍ଲାଭିତରୁ ବଡ଼ ବଡ଼ ମଟର ମଧ୍ୟ ଚଳାଇ ନେଇ ହୁଏ। ପାଚେରୀର ସେହି ସ୍ଥାନଟି କାଠରେ ତିଆରି ହୋଇ ତାହାର ଚେହେରାକୁ ପଥର ପାଚେରୀ ସହିତ ସମାନ୍ କରି ଦିଆ ଯାଇଛି। ପାଚେରୀ ପାଖରେ ଓଜନଦାର ଯେ କୌଣସି ଯାନ ବାହନ ପହଞ୍ଚିଲା କ୍ଷଣି ତାହା ଉପରେ ପାଚେରୀର ସେହି ଅଂଶଟି ଆପଣା ଛାଏଁ ଖୋଲି ଯାଏ ଏବଂ ଯାନ ବାହନ ପାଚେରୀ ବାହାରକୁ ଚାଲି ଗଲା କ୍ଷଣି ସ୍ଥାନଟି ଛାଏଁ ଛାଏଁ ନିରୁଜ ହୋଇ ବନ୍ଦ ହୋଇ ଯାଏ। ଏହି ସବୁ ଗୁପ୍ତ ଦ୍ୱାରର ଭେଦ କୁମାରୀ ଭିଲ୍ଲାର ସମସ୍ତଙ୍କ ଗୋଚର ନୁହେଁ। ଆଗରୁ ଗୁରୁସାହେବ ଓ କୁମାରୀ ଉତ୍ତରସିଂ ଏବଂ ଅଭିଯାନକାରୀ ଦଳର ସର୍ଦ୍ଦାର-ଅନନ୍ତ ରାମ କେବଳ ଜାଣିଥିଲେ। ବର୍ତ୍ତମାନ ଭିଲ୍ଲାର ଗୋଇନ୍ଦା ବିଭାଗର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ପାହ୍ୟାକୁ କାମିନୀ ଆସି ଯାଇଥିବାରୁ ତାହାକୁ ଗୁପ୍ତ ଦ୍ୱାରର ଭେଦ ଜଣାଇ ଦିଆ ଯାଇଛି।

“ଆଉ ମୋଟେ ଦଶ ଦିନ ସମୟ। ଆଜି ହୁଏତ ଗୁରୁସାହେବ ଫେରିବେ।” ନିଜର ଶୋଇବା ଘର ପଲଙ୍କ ଉପରେ ପଡ଼ି ଏହିପରି ଭାବୁଛନ୍ତି କୁମାରୀ ଉତ୍ତର ସିଂ। ଆଉ ଦଶଦିନ ପରେ ହୁଏତ ସେମାନଙ୍କୁ ନିରୁଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଯିବାକୁ ପଡ଼ିବ। ଏହି ଦଶଦିନ ଭିତରେ ରଙ୍ଗପୁର ରାଜବାଟୀ କେଦାରମଲଙ୍କ ସୁନାଭଣ୍ଡାର ଏବଂ ଝାରସୁଗୁଡାର କାଞ୍ଚନଚନ୍ଦ୍ର ତହବିଲ ଲୁଟ ହେବ। ଏସବୁ ଭାବିବାର ଠିକେ ହେଲେ ଦରକାର ନାହିଁ କୁମାରୀ ଉତ୍ତର ସିଂଙ୍କ ମନରେ। ତାହାପରେ ତାଙ୍କର ମନେ ପଡ଼ିଲା ଗୁରୁ ସାହେବଙ୍କର ସେହି ଫାଶୀକାଠରେ ଝୁଲିବାର କଥା। ସତେ ଜଣେ ଫାଶୀ କାଠରେ ଝୁଲିବାକୁ ହେବ! କୁମାରୀ ଉତ୍ତରସିଂଙ୍କ ଅନିନ୍ଦ୍ୟ ମୁଖମଣ୍ଡଳରେ ବିଷାଦର ଆଭା ଦେଖାଦେଲା। ମୃତ୍ୟୁଭୟ କାହାର ନାହିଁ? ଗଳିତ କୁଷ୍ଠ ରୋଗୀ ମଧ୍ୟ ଦୁନିଆରେ ବଞ୍ଚିବାକୁ ଚାହେଁ। କିନ୍ତୁ କୁମାରୀ ଉତ୍ତର ସିଂ ପରମା ସୁନ୍ଦରୀ, ଶିକ୍ଷିତା ପୁଣି ବୁଦ୍ଧିମତୀ। ଦେହସାରା ତାଙ୍କର ଅବ୍ୟକ୍ତ ଯୌବନର ଉଚ୍ଛଳ ତରଙ୍ଗ ଖେଳି ବୁଲୁଛି। କେବଳ ଆଦର୍ଶ ତାଙ୍କୁ ତ୍ୟାଗର ପଥକୁ ନେଇ ଯାଇଛି। କିନ୍ତୁ ଯେତେ ବଡ଼ ତ୍ୟାଗୀ ହେଲେ

ମଧ୍ୟ ଯଦି ତାକୁ ଜୀବନ ତ୍ୟାଗ କରିବାକୁ ପଡ଼େ, ତାକୁ ନିଶ୍ଚୟ ଥରେ ହେଲେ ବିଚଳିତ ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ସେହି ଅବସ୍ଥା ପଡ଼ିଥିଲା ବର୍ତ୍ତମାନ କୁମାରୀ ଉତ୍ତରସିଂଙ୍କ ପାଖରେ । ସେ ଆଦର୍ଶର ଖଣ୍ଡା ମୁନରେ ଚାଲିଛନ୍ତି । ବୁଦ୍ଧି ଖଟାଇ ଅନେକ କାର୍ଯ୍ୟ ହାସଲ କରିଛନ୍ତି । ନିଜର ଯେଉଁ ଅନିନ୍ଦ୍ୟ ରୂପ ଓ ଲୋଭନୀୟ ତନୁଲତା ଧରି ସାରା ସହରକୁ ସେ ଭୁଲାଇ ଦେଇଛନ୍ତି ତାହାକୁ ସେ ଉପଭୋଗ କରିଛନ୍ତି କେତେ ? ସେଦିନ ଗୁରୁସାହେବ ତାଙ୍କୁ ନିଜର ଅସଲ ରୂପ ଦେଖାଇଦେଲେ । ପୁଣି ସେ ଜଣାଇ ଦେଇ ଗଲେ, ସେ ଗୁରୁ-ସାହେବ ନୁହନ୍ତି, ସେ ତମର ପ୍ରାଣପ୍ରିୟ ନିଃଶଙ୍କ ! ତମପାଇଁ ତାଙ୍କ ଦେହରେ ସେ ପ୍ରଚୁର ଉପଭୋଗର ଖାଦ୍ୟ ସଞ୍ଚୟ କରି ରଖିଛନ୍ତି । ଆଦର୍ଶକୁ ଚୂରମାର କରି ତମେ ସେହି ଖାଦ୍ୟ ନିଜ ହାତରେ ଧରି ଆହାର କରି ପାର, ନଚେତ ଆଦର୍ଶ ପାଇଁ ଜୀବନର ଦୀପ ଶିଖା ନିଭାଇ ଦେବା ଆଗରୁ ଭିନ୍ନବାଟରେ ଯାଇଥିଲେ ତମ ପାଇଁ ଯେ ସୁଖ ରହିଥିଲା ତାର ସ୍ମୃତି ସାଙ୍ଗରେ ନେଇ ଯାଅ ।···ଏହିପରି ଭାବୁ ଭାବୁ ମନ ଖୁବ୍ ଦୂରକୁ ଚାଲିଗଲା କୁମାରୀ ଉତ୍ତର ସିଂଙ୍କର । ତାହାପରେ ସେ ନିର୍ଭୀକ ହୋଇ ନିଜକୁ ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ, ସ୍ମୃତି ଆଉ ଯିବ କେତେଦୂର, ଖୁବ୍ ବେଶି ଫାଶୀ କାଠଯାଏ । ଆଗରେ ଫାଶୀ କାଠଟା ଯେମିତି ଦେଖା ଦେଲା । ସେ ଦେଖିଲେ ସେଥିରେ ଖୁଦିରାମ ଝୁଲୁଛି, ଋଷିଆର ଗରିଲା ଯୋଦ୍ଧା ଯୁବତୀ ଟ୍ୟାନ୍ୟା ଝୁଲୁଛି । ସେମାନଙ୍କର କାହାରି ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ତ ମନ୍ଦ ନୁହେଁ । ନିଜର ବାହୁକୁ ସେ ଥରେ ଅନେଇ ନେଲେ । ଉଠିପଡ଼ି ଆଗର ଦର୍ପଣରେ ନିଜକୁ ଚାହିଁ ରହିଲେ । ନିଜର ପ୍ରତିବିମ୍ବକୁ ନମସ୍କାରକରି ସେ କହିଲେ, "ବିଦାୟ କୁମାରୀ ମୃଦୁଳା" ଦୁଇ ବିନ୍ଦୁ ଲୁହ ଗଡ଼ି ପଡ଼ିଲା ଆଖିରୁ ।

ଖଟ୍—ଖଟ୍—ଖଟ୍

ଆଖିରୁ ଲୁହ ପୋଛି ନେଲେ କୁମାରୀ ଉତ୍ତର ସିଂ ।

ସୁଡ଼ଙ୍ଗର ଗୁପ୍ତଦ୍ୱାର ଦେଇ ବାହାରି ଆସିଲା କାମିନୀ । ଦେହରେ ତାର ଫେରିବାଲୀର ବେଶ । ପାଦରେ ହଳେ ଛିଣ୍ଡା ଚଟି । ଦେହର ରଙ୍ଗ

ଖପ୍ରରେ ତମ୍ବାଡିଆ ପଡ଼ିଯାଇଛ । ସେ ଆଜି ସହର ଭିତରକୁ ମଦ୍ଦ ବନ୍ଦୀ କରିବାକୁ ଯାଇଥିଲା । କଲପଙ୍ଗାକୁ କୋଉରେ ଚଳେଇ ଦେଇ ଗୋଟିଏ ଚୌକିରେ ସେ ବସି ପଡ଼ିଲା । ତାପରେ ଧୀରେ ଧୀରେ କହିଲା—

"ସୁପ୍ରୀତ ଆସିଚ କୁମାସ୍ତ ସାହେବ ।"

ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ କୁମାସ୍ତ ଉତ୍ତରହିଁ ପଗ୍ଦରିଲେ—

"ସୁପ୍ରୀତ ଆସିଚ ? କୋଉଠି ଅଛ ?"

"ବାଟରେ ମୁଁ ତାକୁ ରଙ୍ଗପୁର ରାଣୀଙ୍କ ମନ୍ଦରରେ ଦେଖିଲ । ତାର ଘଣ୍ଟାକ ପରେ ମଦ୍ଦ ବଜାଇ ଯାଇଁ ମୁଁ ଗଲ ରଙ୍ଗପୁର କୋଠିକି । ତାକୁ ସେଠି ଭଲ ଭାବରେ ଦେଖିଲ ।

କାମିନୀର କଥା ଶୁଣି କୁମାସ୍ତ ଉତ୍ତରହିଁ ତରତର ହୋଇ ପଗ୍ଦରିଲେ—

"ସୁପ୍ରୀତ କଟକ ଆସିଚ, ଅଥଚ ଏଠିକି ଆସିନି ଏତେବେଳଯାଏ । ସେ କୋଉଦିନ କଟକ ଆସିଚ ?"

କାମିନୀ ପୁଣି କହିଲା—

"ହୁଏତ ଏଠିକି ସେ ଆସିବନି କୁମାସ୍ତ ସାହେବ । ଇସାରା ଦେଇ ମୁଁ ତାକୁ ପାଖକୁ ଡାକିଲ । ପାଖକୁ ଆସି ମତେ ସେ ଚାହିଁ ପାରି କହିଲା, ତମେ ପଳା ଏଠୁ କାମିନୀ, ନହେଲେ ତମେ ବିପଦରେ ପଡ଼ିବ ।"

ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ କୁମାସ୍ତ ଉତ୍ତରହିଁ କହିଲେ—

"ସୁପ୍ରୀତ ଏକଥା କହିଲା କାମିନୀ ?....ତାପରେ ତମେ ସେଠୁ ଚାଲିଆସିଲ, ନା ?"

"ହଁ, ଆଉ କଣ କରନ୍ତି ମୁଁ କୁମାସ୍ତ ସାହେବ !"

ଗର୍ଜିଉଠି କୁମାସ୍ତ ଉତ୍ତରହିଁ କହିଲେ—

"ସୁପ୍ରୀତକୁ ଏଠିକି ଆଣିବାକୁ ହବ କାମିନୀ—"

ତାପରେ ଅନ୍ୟ କଥା କହିଲା କାମିନୀ—

"ସହରରେ ମୁଁ ଆଜି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଭେଟିଚି । କାମ ହୁଏତ କାଲି ଶେଷ ପାଇଯିବ·····"

ଏହାପରେ ଖୁବ୍ ଦ୍ରୁତ ସ୍ୱରରେ କହିଲେ କୁମାରୀ ଉତ୍ତରସି—

"ତା ପୂର୍ବରୁ ସୁପ୍ରୀତକ ଆମର ଦରକାର, ତା ପୂର୍ବରୁ ସୁପ୍ରୀତକ କଠକରୁ ନିକାଲିବାକୁ ହବ, ନ ହେଲେ ହତ୍ୟା କରିଦେବାକୁ ହବ ।"

କାମିନୀ ଚମକି ପଡ଼ି କହିଲା—

"ହତ୍ୟା ?"

"ହଁ, କାମିନୀ । ଆଉ ଉପାୟ କିଛି ନାହିଁ । ଏ ଭାର ମୁଁ ନେଉଛି କାମିନୀ । ହଁ—ଆଜି ସଂଧ୍ୟାରେ ତମେ ସିନେମା ଯିବ କାମିନୀ । ସେଇ ସି: ଆଇ: ଡ଼ି: ଭଦ୍ରଲୋକଠାରୁ ଆଜି ସବୁ କଥା ତମକୁ ସଂଗ୍ରହ କରିବାକୁ ହବ କାମିନୀ । ମୋର ଏଇ ମୁଦିଟା ତମେ ଲଗେଇ ଯାଅ କାମିନୀ—ମୁଦି ବଦଳ ଆଜି କରିନବ—ବିବାହ ପାଇଁ ପକ୍କା କଥା ଦେଇ ଦବ, ବୁଝିଲ ।"

କୁମାରୀ ଉତ୍ତରସିଙ୍କଠାରୁ ମୁଦିଟା ନେଇ ଖୁବ୍ ସନ୍ତର୍ପଣରେ କହିଲା କାମିନୀ—

"ପାଞ୍ଚ ହଜାର ଟଙ୍କାର ମୁଦିଟା ପଚିଶ ଟଙ୍କା ମୁଦି ବଦଳରେ ଦେଇ ଦେବି···"

ଖୁବ୍ ଅସହିଷ୍ଣୁ ହୋଇ କୁମାରୀ ଉତ୍ତରସି କହିଲେ—

"ଦରକାର ପଡ଼ିଲେ ଆହୁରି କିଛି···। ଆମ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଥିବା ତାଙ୍କ ପାଖରୁ ସେଇ ଫାଇଲଟା ନେଇ ଆସିବ, ନ ହେଲେ ଏସିଡ଼ ଢାଳି ଦେଇ ଆସିବ କାମିନୀ ।"

ଏତକ କହି ବେଶ ଭୂଷା ଟିକେ ସଜାଡ଼ି ଗାରେଜକୁ ଚାଲିଗଲେ କୁମାରୀ ଉତ୍ତରଙ୍ଗି । ତାପରେ ମଟରରେ ବସି ବାହାରି ଗଲେ ରଙ୍ଗପୁର ହାଉସକୁ ।

ପ୍ରାୟ ପନ୍ଦର ମିନଟ ଭିତରେ କୁମାରୀ ଉତ୍ତରଙ୍ଗି ଫେରି ଆସିଲେ, ସାଙ୍ଗରେ ସୁପ୍ରୀତି । ଗୁପ୍ତ କୋଠରୀ ଭିତରେ ସୁପ୍ରୀତିକୁ ଧରି ପଶିଲେ କୁମାରୀ ଉତ୍ତରଙ୍ଗି ।

ସୁପ୍ରୀତି କୁମାରୀ ଉତ୍ତରଙ୍ଗିଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଆସିଲା ବେଳୁ ଜାଣି ନେଇ ଥିଲା ତାକୁ ଆଜି ଏଇ ଗୁପ୍ତ କୋଠରୀକୁ ଆସିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ସେଥିପାଇଁ ସେ କିଏତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଆସିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ତାର ସେହି ଆତ୍ମ-ରକ୍ଷାର ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ କୁମାରୀ ଉତ୍ତରଙ୍ଗି ମୋଟେ ସୁବିଧା ଦେଲେ ନାହିଁ । ରୁଦ୍ଧ ଗୁପ୍ତ କୋଠରୀର ମଝିରେ ସୁପ୍ରୀତିକୁ ଛିଡ଼ା କରି ଦେଇ ହାତରେ ଗୋଟିଏ ହଣ୍ଟର ଧରି ଗୋଟିଏ ଷ୍ଟୁଲ୍ ଉପରେ ସେ ବସି ପଡ଼ିଲେ । ତା ପରେ ସୁପ୍ରୀତିକୁ ଉଲଗ୍ନ ହେବା ପାଇଁ ଆଦେଶ ଦେଲେ । ସୁପ୍ରୀତି ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ଦେହର ଲୁଗା ପଟା ଖୋଲିଲା । ଅଣ୍ଟାର ଫିଟା କାନରେ ଖୁବ ସାବଧାନରେ ଲୁଚେଇଥିବା ଗୋଟିଏ ଫ୍ଲେଟ ଓଜନିଆ ଜିନିଷକୁ ସେ ମଧ୍ୟ ଲୁଗା ସହିତ ତଳକୁ ଖସାଇ ଦେଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଖଣ୍ଡେ ଶାୟା ଓ ବଡ଼ିଶ ଦେହରେ ଅର୍ଦ୍ଧ ଉଲଗ୍ନ ଅବସ୍ଥାରେ ଆଗରେ ଛିଡ଼ା ହୋଇ ରହିଲା ସୁପ୍ରୀତି । ତାର ସୁଗଠିତ ଦେହ ଏହା ଭିତରେ ଆହୁରି ସୁନ୍ଦର ହୋଇ ଯାଇଛି । ରାଜ-ନଅରର ବିଳାସ ପରିଚର୍ଯ୍ୟାରେ ଓଠ ତାର ଆହୁରି ଲାଲ, ଆଖି ତାର ଆହୁରି କଳା, ଚିବୁକ ଓ ଗଣ୍ଡ ଦେଶ ଆହୁରି ନିଟୋଳ ହୋଇ ଯାଇଛି !

ତାର ରୂପକୁ ଥରେ ଚାହିଁ ନେଇ କୁମାରୀ ଉତ୍ତରଙ୍ଗି ଗମ୍ଭୀର ଭାବରେ କହିଲେ—

"ତମ ଉପରେ ଅନେକ ଅଭିଯୋଗ ଅଛି ସୁପ୍ରୀତି !

"ପ୍ରଥମେ ତମେ ଅଗ୍ନିମନ୍ତ୍ରର ଅବମାନନା କରିଛ ।

"ଦ୍ୱିତୀୟରେ ତମେ ଦଳର ଶୃଙ୍ଖଳା ଭଙ୍ଗ କରିଛ ।
"ତୃତୀୟରେ ତମେ ଆମର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ବିଶ୍ୱାସ ହରାଇଛ ।
"ଏହାର ଶାସ୍ତି ତମକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ହେବ ସୁପ୍ରୀତ !"
ସୁପ୍ରୀତ ନିର୍ଭୀକ ଭାବରେ ଉତ୍ତର ଦେଲା—

"ମୁଁ କୌଣସି ଦୋଷ କରିନ, ସୁତରାଂ ମୁଁ କୌଣସି ଶାସ୍ତି ପାଇ ନ ପାରେ । ମୁଁ ଅପଣଙ୍କ ଆଦେଶ ଅନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛି ।"

କୁମାରୀ ଉତ୍ତରଟି ଶକ୍ତି ଉଠି କହିଲେ—

"ତମେ କେଦାରେଶ୍ୱରମଲଙ୍କଠାରୁ ଗୋଟିଏ ହୀରା ମୁଦି ଉପହାର ଆଣିଛ କି ନା ?"

ସୁପ୍ରୀତ ନୀରବ ।

"କୋରେଶ୍ୱରମଲଙ୍କଠାରୁ ତମେ ଅନେକ ଆଗରୁ ହୀରା ମୁଦିଟି ନେଇ ତାହାକୁ କେଦାରେଶ୍ୱରମଲଙ୍କ ଅଜାଣତରେ କାଇଦା ମୁତାବକ ନେଇଛୁ ବୋଲି ମୋ ଆଗରେ ମିଥ୍ୟା ପ୍ରତ୍ୟୟ ଜନ୍ମାଇବାର ଚେଷ୍ଟା କରିଛ ।"

ସୁପ୍ରୀତ ପୁଣି ମଧ୍ୟ ନୀରବ ରହିଲା ।

"ତା ପରେ ତମେ ଆମର ଦଳ ଓ ଲକ୍ଷ୍ୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ କାମ କରୁଛ ବୋଲି ଆମର ଯଥେଷ୍ଟ ସନ୍ଦେହ ହୋଇଛି । ଏହା ତମ ପ୍ରତି ଅତି ଗୁରୁତର ଅଭିଯୋଗ ।"

ସୁପ୍ରୀତ ଶୀଘ୍ର ଉତ୍ତର ଦେଲା—
"ଏହାର କୌଣସି ପ୍ରମାଣ ଆପଣ ଦେଇ ପାରିବେ ନାହିଁ ।"

କୁମାରୀ ପୁଣି ଗମ୍ଭୀର ଭାବରେ କହିଲେ—
"ଆଜି ଖରାବେଳେ କାମିନୀ ତମଠାରୁ କୌଣସି ସଂବାଦ ପାଇବା ପାଇଁ ରଙ୍ଗପୁର କୋଠିକି ଯାଇ ତମକୁ ଭେଟିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ତମେ ତାକୁ କୌଣସି ସମ୍ବାଦ ଦେବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଓଲଟି ତାକୁ ବିପଦର ଧମକ

ଦେଇ କୋଠିରୁ ବାହାରି ଯିବା ପାଇଁ କହିଥିଲ । ଏହା ତାର ଯଥେଷ୍ଟ ପ୍ରମାଣ ।”

ସୁପ୍ରୀତି ତଥାପି ନିର୍ଭୀକ ସ୍ୱରରେ କହିଲା—

“ମୁଁ ଭିନ୍ନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ.....”

ସୁପ୍ରୀତିର କଥା ନ ସରିବା ଆଗରୁ କୁମାଣ୍ଡି ଉତ୍ତରସିଂ ହଣ୍ଟରଟାକୁ ହଲାଇ ହଲାଇ ଗର୍ଜି ଉଠି କହିଲେ—

“କଣ ତମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ? ତମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଫାଶୀ କାଠରେ ଝୁଲାଇ ଆମର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଉପରେ ପଦାଘାତ କରି ଶେଠ କେଦାରେଷ୍ଟ୍ରମଲଙ୍କୁ ବ୍ୟଭିଚାରର ଖାଦ୍ୟ ଯୋଗାଇ ନିଜର ବିଳାସପୁରୀ ଗଠନ କରିବା, ଏୟା ତ ?”

କୁମାଣ୍ଡି ଉତ୍ତରସିଂ ଛିଡ଼ା ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ହଣ୍ଟରର ପ୍ରଥମ ଆଘାତ ବାଜିଲା ସୁପ୍ରୀତିର ପୃଥୁଳ ଜଘନ ଉପରେ ।

ସୁପ୍ରୀତି ଅଟଳ ହୋଇ ଛିଡ଼ା ହେଲା । ଯଥେଷ୍ଟ ଅସହିଷ୍ଣୁତାର ସହିତ କମ୍ପି ଉଠି କହିଲେ କୁମାଣ୍ଡି ଉତ୍ତରସିଂ—

“ତମର ଅବିଶ୍ୱାସିତାର ଆହୁରି ପ୍ରମାଣ ଚାହଁ ସୁପ୍ରୀତି ?”

ପାଟିରୁ କଥା ନ ସରିବା ଆଗରୁ ପଲକ ଭିତରେ ସୁପ୍ରୀତିର ବେକରୁ ଚେନଟାକୁ ଛିଡ଼ାଇ ଆଣି ତାର ଲକେଟ୍‌ଟା ଖୋଲି କହିଲେ—

“ଏ କାହାର ଛବି ସୁପ୍ରୀତି ?”

ସୁପ୍ରୀତି ପଥର ପରି ନୀରବ ହୋଇ ରହିଲା ! କୁମାଣ୍ଡି ଗର୍ଜି ଗର୍ଜି କହିଲେ—

“ପୁଞ୍ଜିପତି କେଦାରେଷ୍ଟ୍ରମଲର ଛବି ତମ ହୃଦୟରେ । ଅଥଚ ତମେ ଶୋଷଣ ଆଉ ଦୁର୍ନୀତିର ଉଚ୍ଛେଦ ପାଇଁ ଅଗ୍ନିମନ୍ତ୍ରର ଦୀକ୍ଷା ନେଇଥିଲ ।

ଖୋଲ,-ଦେହରେ ତମର କନା ଟିକେ ମଧ୍ୟ ମୁଁ ରଖି ଦେବି ନାହିଁ। ଯେଉଁ ଦେହର ଲୋଭରେ ତମେ ନୀତିଭ୍ରଷ୍ଟ ହୋଇଚ, ଦଳର ବିଶ୍ୱାସ-ଘାତକତା କରି ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ମୃତ୍ୟୁ ମୁହଁକୁ ଠେଲି ଦେବାକୁ ଯାଉଚ ସେହି ଦେହକୁ ମୁଁ ଆଜି ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ କରି ଦେବି।”

ନୀରବ ଓ ଅଟଳ ହୋଇ ସେହିପରି ଛିଡ଼ା ହୋଇ ରହିଲା ସୁପ୍ରୀତି। ଆଖିରେ ତାର ପ୍ରତିହିଂସାର ନିଶା ଲାଲ ହୋଇ ଉଠୁଛି। କୌଣସି ସୁବିଧାର ଅପେକ୍ଷା କରୁଚି ସେ ଯେମିତି।

ତଳେ ପଡ଼ିଥିବା ସୁପ୍ରୀତିର ଶାଢ଼ୀକୁ କୁମାର୍ଷି ଉତ୍ତରସିଂ ହଠାତ୍ ଗୋଡ଼ରେ ଘୁଞ୍ଚି ଆଣିଲେ।

ଗୋଟିଏ ଗ୍ଲେଟ ରିଭଲ୍‌ଭର ଛିଟିକି ଆସିଲା ସେହି ଶାଢ଼ୀ ଭିତରୁ। ଚମକି ଉଠିଲେ କୁମାର୍ଷି ଉତ୍ତରସିଂ।

“ଖୋଲ, ଖୋଲ; କପଡ଼ା ଖୋଲ” କହି ପୁଣି ଦୁଇ ତିନି ଚାବୁକ୍ ସେ ସୁପ୍ରୀତି ଦେହରେ ବସାଇ ଦେଲେ। ରିଭଲଭରଟିକୁ ନିମିଷକ ଭିତରେ ତଳୁ ଉଠେଇ ନେଇ ସୁପ୍ରୀତିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି କହିଲେ—

“ଆଉ ଦୟା ନାହିଁ—ଅପେକ୍ଷା ମଧ୍ୟ କରି ପାରିବ ନ !”

ଯନ୍ତ୍ରଣା ଓ ଲଜ୍ଜା ଖସାଇ ଦେଇ ତଳେ ବସି ପଡ଼ିଲା ସୁପ୍ରୀତି। ହଠାତ ଆଉ ଗୋଟାଏ ପାହାର ବଜେଇଲେ କୁମାର୍ଷି ଉତ୍ତରସିଂ, ଯେମିତି ଦୁର୍ଗା ଓ ଚଣ୍ଡୀର ଉତ୍ତରାଧିକାର ସେ ପାଇଛନ୍ତି ଆଜି। ଆଘାତରେ ଅଧୀର ହୋଇ ଆଦେଶ ପାଳି ସୁପ୍ରୀତି ଉଠି ଠିଆ ହେଲା। ପୃଥୁଳ ଜଘନର ଶୁଭ୍ର ମାଂସ ରକ୍ତରେ ଫାଟି ପଡ଼ିବା ଉପରେ। କୁମାର୍ଷି ଉତ୍ତରସିଂ ଥରେ ସୁପ୍ରୀତିର ଦେହ ଓ ମୁହଁକୁ ଅନେଇ ନେଲେ। ଶିହରି ଉଠି ସେ ଅତି ମର୍ମାହତ ଭାବରେ ଷ୍ଟୁଲ ଉପରେ ବସି ପଡ଼ି ଦାରୁଣ ବେଦନାଭରା ଭାଷାରେ କହିଲେ—

"ତମେ ଗର୍ଭବତୀ···?"

ତଳକୁ ମୁହଁ ପୋତି ସୁପ୍ରୀତି କହିଲା—

"ହଁ ।"

"ତମ ଗର୍ଭରେ ଥିବା ସନ୍ତାନର ପିତା କିଏ ସୁପ୍ରୀତି ?"

ସୁପ୍ରୀତି ମୁହଁରେ କୌଣସି କଥା ନାହିଁ । କୁମାର୍ଗୀ ଉଦ୍ଧବସିଂ ଦୃଢ଼ ଓ ଘୃଣାବ୍ୟଞ୍ଜକ ସ୍ୱରରେ କହିଲେ—

"କେବେନ୍ଦ୍ରମଲ ନିଷ୍ଟପୃ··· ।"

କିଛିକ୍ଷଣ ପରେ ପ୍ରଚଣ୍ଡ କ୍ରୋଧରେ ଥରି ଥରି ସେ କହିଲେ—

"ତମର ଗର୍ଭରେ ପିଶାଚର ଭ୍ରୂଣ ! ମଣିଷ-ଜାତିର ଶତ୍ରୁର ରକ୍ତ ତମ ଗର୍ଭରେ ! ତମେ ଦଣ୍ଡର ଅଯୋଗ୍ୟ । ତମକୁ ଦଣ୍ଡ ଦେଇ ମୁଁ ମୋର ହାତ କଳୁଷିତ କରି ପାରିବିନି । ତମେ ମୁକ୍ତ । ତମେ ଯାଅ ସୁପ୍ରୀତି ମୋ ଆଗରୁ । ମୋ ବିରୁଦ୍ଧରେ ତମେ ଯେକୌଣସି ସମ୍ବାଦ ଦେଇପାର, ଯେ କୌଣସି ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର କରିପାର··· ।"

୧୬

ହତ୍ୟା କରିବା ତ ଦୂରର କଥା, କୁମାର୍ଗୀ ଉଦ୍ଧବସିଂ ସୁପ୍ରୀତିକ କଠିନ ଶାସ୍ତି ମଧ୍ୟ ଦେଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ । କୁମାର୍ଗୀ ଉଦ୍ଧବସିଂଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଶତ୍ରୁ ପୁଞ୍ଜିପତିର ସନ୍ତାନ ଗର୍ଭରେ ଧରି ସୁପ୍ରୀତି ନିଜର ଆତ୍ମରକ୍ଷା ସହିତ କୁମାର୍ଗୀ ଉଦ୍ଧବସିଂଙ୍କୁ ନିରସ୍ତ୍ର ମଧ୍ୟ କରି ପାରିଲା । ଶେଷରେ ଜଣେ ଗର୍ଭବତୀ ନାରୀକୁ ହତ୍ୟା ନ କରିବାର ଦୁର୍ବଳତା ଭିତର ଦେଇ କୁମାର୍ଗୀ ଉଦ୍ଧବସିଂ ଓ ତାଙ୍କ ଦଳର ଧ୍ୱଂସ ଖୁବ୍ ପ୍ରଶସ୍ତ ହୋଇପଡ଼ିଲା ।

ସୁପ୍ରୀତିକ ପୁଣି ନିଜ ସାଙ୍ଗରେ ମଟରରେ ବସାଇ କୁମାର୍ଗୀ ଉଦ୍ଧବସିଂ ରଙ୍ଗପୁର କୋଠି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଗ୍ୱଲିଲେ । ପାଖରେ ସୁପ୍ରୀତି ନୀରବ ହୋଇ ବସି ରହିଥାଏ । ସୁପ୍ରୀତିକ କିଛି କହିବାପାଇଁ ମଧ୍ୟ କୁମାର୍ଗୀ

ଉତ୍ତରସିଂଙ୍କ ଭିତରେ କୌଣସି ସାହସ ନଥାଏ । କେତେବେଳ ପରେ ସୁପ୍ରୀତିର ମୁହଁ ଉପରେ ସେ ଆଖି ପକେଇଲେ । ସୁପ୍ରୀତିର ମୁହଁ ଆଗତ ସନ୍ଧ୍ୟାର ଝାପସା ଅନ୍ଧାରରେ ମଧ୍ୟ ଲାଲ ଥମ୍ ଥମ୍ ହୋଇ ଉଠିଥିବାର ଜଣାଯାଉଛି । ହିଂସ୍ର ବାଘୁଣୀ ପରି ଆଖି ଦିଟା ଲାଲ ଆଉ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ହୋଇ ଉଠିଛି । ଜଣା ଯାଉଛି, କୁମାରୀ ଉତ୍ତରସିଂଙ୍କ ପ୍ରତି କୌଣସି ପ୍ରକାର ଦୟା ମାୟା ନ ରଖି ସୁପ୍ରୀତି ତାଙ୍କୁ ଯେମିତି ଶେଷ କରି ଦେବାକୁ ଚାହୁଁଛି । ଟିକେ ଦମ୍ ରୋକି ନେଇ କୁମାରୀ ଉତ୍ତରସିଂ କହିଲେ—

"ମୋର ଫାସୀ କାଠରେ ଝୁଲିବାରେ ଗୌରବ ଅଛି ସୁପ୍ରୀତି !"

ସୁପ୍ରୀତି କଣ ଭାବି ଧୀରେ ଧୀରେ କହିଲା—

"ଆପଣ କଣ ନିଶ୍ଚୟ ଫାସୀ ପାଇବେ କୁମାରୀ ସାହେବ ?"

ଟିକେ ହସିଦେଇ କୁମାରୀ ଉତ୍ତରସିଂ ଉତ୍ତର ଦେଲେ—

"ଏଥିରେ ଆଉ ସନ୍ଦେହ କଣ ଅଛି ? ଆମେ କୋଗ୍ରେଡ଼ିମଲଙ୍କୁ ଧ୍ୱଂସ କରିବାକୁ ଛୁଡ଼ାହୋଇଥିଲୁ । କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ତମ ପେଟରେ ଥିବା କୋଗ୍ରେଡ଼ି-ମଲ ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କର ଶତ୍ରୁ ହୋଇ ଛୁଡ଼ା ହୋଇଛି । ଆଉ ତମେ କଣ କରିଛ ସୁପ୍ରୀତି ଜାଣ ? ତମେ ମଣିଷ ଜାତିର ଶତ୍ରୁ ସୃଷ୍ଟି କରି ସାରା ନାରୀ ଜାତିକୁ କଳଙ୍କ ଭିତରେ ବୁଡ଼ାଇ ଦେଇଛ । ସେଥିଯୋଗୁଁ ଆଜି ସମଗ୍ର ନାରୀ ଜାତିକୁ ଧ୍ୱଂସ କରି ଦେବାର ବାସନା ମୋ ଭିତରେ ଦେଖା ଦେଇଛି । ନାରୀର ଅନ୍ଧ ପ୍ରେମକୁ ମୁଁ ଆଉ ବରଦାସ୍ତ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନୁହେଁ । ତାରି ଯୋଗୁଁ ନୀଚ ସ୍ୱାର୍ଥ ଧାରଣ କରି ସେ ମଣିଷ ଜାତିର ଶତ୍ରୁ ତିଆରି କରି ବସୁଛି ....."

କିଛି ସମୟ ପରେ ପୁଣି ସେ କହିଲେ—

"କିନ୍ତୁ ଆଜି ବୋଧ ହୁଏ କମ ସମୟ ମତେ ପୃଥିବୀରେ ବଞ୍ଚି ରହିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ତମେ ମୋର କୌଣସି କାମନା ଆଉ ଶେଷ କରିବାକୁ ଦେବନି ସୁପ୍ରୀତି !"

ଏହା କହି ମନେ ମନେ ହସି ଉଠିଲେ କୁମାରୀ ଉଦ୍ଧବସିଂ ।

ସୁପ୍ରୀତ କିଛି କହୁ ନଥାଏ । ଅନେକ ଦିନୁ ସେ ଅନ୍ଧ ପ୍ରେମର କବଳରେ ପଡ଼ି ଅଗ୍ନିମନ୍ତ୍ର ଭୁଲି ଯାଇଚି । ତା ଭିତରେ ହୀରା, ମୋତି ଆଉ ସୁନା, ରୁପାର ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିଛି ସେ । ସେହି ସ୍ୱପ୍ନ ଶେଷରେ ଅତିଥିର ରୂପ ଧରିଛି । ତାକୁ ହୁଏତ କେହି ଆଶା କରି ନଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ତାର ଆସିବା ପାଇଁ ଉଭୟେ ବାଟ ସଫା କରି ରଖିଥିଲେ । ସୁପ୍ରୀତି କିଛି ବାଟ ପାଉନି ବର୍ତ୍ତମାନ । ବେଳେ ବେଳେ ସେ ଭାବୁଚି, କୁମାରୀ ସାହେବ ତାକୁ ମାରି ଦେଇଥିଲେ ଖୁବ ଭଲ ହୋଇଥାନ୍ତା । ମାତ୍ର ତା ଭିତରେ ଆଜି ଦୁଇଟି ଜୀବନର ଡାକ । ସେଥିରେ ଅନେକ ସମୟରେ ବଞ୍ଚିବାର ଇଚ୍ଛା ଖୁବ ପ୍ରବଳ ହୋଇ ଉଠୁଛି । ସେହି ବଞ୍ଚିବାର ସ୍ଥାନ ଆଉ ରାଜମହଲରେ ନାହିଁ । ପର ଘରର ପୁଅ ତାର ପେଟରେ, ସେଥିରେ ରାଜବାଟୀରେ ବଞ୍ଚିବା ପାଇଁ କଣ ରାଣୀ ସାହେବ ସୁବିଧା ଦେଇ ପାରିବେ ? ତାକୁ ବଞ୍ଚିବାକୁ ହେଲେ କେସରୀଚନ୍ଦ୍ରମଲଙ୍କର ହୋଇ ବଞ୍ଚିବାକୁ ହେବ । କେଶରୀଚନ୍ଦ୍ରମଲଙ୍କୁ ପୂରାପୂରି ନିଜର କରିବାକୁ ହେଲେ କୁମାରୀ ସାହେବଙ୍କର ପୂରା ଶତ୍ରୁ ପାଲଟିବାକୁ ହେବ । ସେଥିରେ ନିଶ୍ଚୟ କୁମାରୀ ସାହେବ ଫାଶୀକାଠରେ ଝୁଲିବେ । ଝୁଲନ୍ତୁ, ଆଜି ତାର ଗର୍ଭବତୀ ଦେହରେ ସେ ନୃଶଂସ ଭାବରେ ତାଙ୍କର ହଣ୍ଟର ନଗ୍ନାଇ ଦେଇଛନ୍ତି ! କେଶରୀଚନ୍ଦ୍ରମଲଙ୍କୁ ଥରକୁ ଥର ଦୟାମାୟା ଛାଡ଼ି ଠକିବା ଭିତରେ କୁମାରୀ ସାହେବ କି ଭଲ କାମ କରିଛନ୍ତି ?

ମଟର ଆସି ରଙ୍ଗପୁର କୋଠିର ଫାଟକ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ମଟର ହତା ଭିତରକୁ ନ ନେଇ, ଅଧିକ ବିପଦ ଏଡ଼େଇବା ଆଶାରେ କୁମାରୀ ଉଦ୍ଧବସିଂ ଫାଟକ ପାଖରେ ମଟର ରୋକିଲେ । ଆଦେଶ ଦେଲାପରି ସେ କହିଲେ—

"ଓହ୍ଲାଇ ଯା' ସୁପ୍ରୀତ !"

ମଟର ଫେରାଇ ନେଇ ଚାଲିଗଲେ କୁମାରୀ ଉଦ୍ଧବସିଂ । ସେ ଚାଲି ଗଲା ପରେ ସୁପ୍ରୀତ ଆଉ ରାଜମହଲ ଭିତରକୁ ଗଲାନି । ମନର ଦ୍ୱିଧା

ତାର ଦୂର ହୋଇଯାଇଛି । ସେ ସିଧା ସଳଖେ କେଶ୍ରୋତ୍ତମଲଙ୍କ ସନ୍ଧାନରେ ବାହାରିଗଲା ।

କୁମାରୀ ଭିଲ୍ଲାରେ ପହଞ୍ଚି କୁମାରୀ ଉତ୍ତରସିଂଙ୍କର ଦୃଢ଼ ଧାରଣା ହେଲା ଯେ ଶେଷଦିନର ଆଉ ଡେ଼ରି ନାହିଁ । ହୁଏତ ଆଜି ରାତିରେ ଏଠାର କାମ ଶେଷ କରିଦେଲେ ଖୁବ୍ ଭଲ ହେବ । ଏହି କଥା ଭାବି ଆଜି ରାତିରେ ସଂଗୀତ କ୍ଲାସଟା କିଛି ବେଶୀ ସମୟ ଯାଏ ଚଲାଇବା ପାଇଁ ସ୍କୁଲକୁ ଖବର ଦେଲେ । ଯେତେବେଳକୁ ଜଣେ ସି.ଆଇ.ଡି. ଭଦ୍ରଲୋକଙ୍କ ସନ୍ଧାନରେ କାମିନି ସିନେମା ଯାଇଛି । କୁମାରୀ ଉତ୍ତରସିଂ ଭାବିଲେ, ଗୋଇନ୍ଦା ରିପୋର୍ଟରେ ଆଉ କି ଲାଭ ? ସବୁଠାରୁ ବଡ ଗୋଇନ୍ଦା ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁପ୍ରୀତି । କେଶରୋତ୍ତମଲଙ୍କ ଆଗରେ ସେ କୌଣସି ଗୁପ୍ତ କଥାର ଆଉ ବାକି ରଖିବ ନାହିଁ । ଏତିକି ଭାବି ସେ ଗୁପ୍ତ ବେଶରେ ଗୋଟିଏ ଗୁପ୍ତ ଦ୍ୱାର ଦେଇ ବାହାରି ପଡ଼ିଲେ ।

କେଶ୍ରୋତ୍ତମଲଙ୍କୁ ଜାମିନରେ ମୁକୁଳେଇ ନେବା ପରେ କୁମାରୀ ଉତ୍ତର ସିଂ କେଶ୍ରୋତ୍ତମଲଙ୍କର ହୃଦୟ ଜୟ କରି ନେଇଛନ୍ତି । ସେ ଦିନ କେଶ୍ରୋତ୍ତମଲଙ୍କ ଘରେ ଅତିଥି ହୋଇ ନିଜର ବ୍ୟବହାରଦ୍ୱାରା ସେ କେଶ୍ରୋତ୍ତମଲଙ୍କର ଆହୁରି ନିକଟତର ହୋଇ ଉଠିଛନ୍ତି । କୁମାରୀ ଉତ୍ତର ସିଂଙ୍କ ଉପରେ ସେପରି ମାରାତ୍ମକ ଅବିଶ୍ୱାସ ତ କେଶ୍ରୋତ୍ତମଲ ପୋଷଣ କରି ପାରି ନ ଥିଲେ, ତାହା ପରେ ଉତ୍ତରସିଂ ତାଙ୍କର ଯେଉଁ ଉପକାର କଲେ ସେଥିରେ କେଶ୍ରୋତ୍ତମଲ କୁମାରୀ ଉତ୍ତରସିଂଙ୍କ ଉପରୁ ସବୁ ସନ୍ଦେହ ପୋଛି ସଫା କରି ଦେଇଛନ୍ତି । ସେହି ଉପକାରର ଚିହ୍ନ ସ୍ୱରୂପ ନିଜର ଜବାବ ରକ୍ଷା କରି ପାଞ୍ଚ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟ କେଶ୍ରୋତ୍ତମଲ କୁମାରୀ ଉତ୍ତରସିଂଙ୍କୁ ଦେଇ ଦେଇଥିଲେ । କେଶ୍ରୋତ୍ତମଲଙ୍କଠାରୁ ନିଜ କାନରେ କୁମାରୀ ଉତ୍ତରସିଂ ତ ତାଙ୍କର ଗ୍ରେଟ୍‌ବଜାରର ଆୟ କଥା ଶୁଣିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ନିଜ ଘରେ କେଶ୍ରୋତ୍ତମଲ ଯେତେବେଳେ କୁମାରୀ ଉତ୍ତର ସିଂଙ୍କୁ ନିଜର ଗନ୍ତା ଘର ଖୋଲି ଦେଖେଇଲେ, ସେଥିରେ ତାଙ୍କର ଚକ୍ଷୁ ସ୍ଥିର

ହୋଇ ଯାଇଥିଲା । କେବଳ ସୁନାର ଗୋଟିଏ କୋଠରୀ । ଏତେ ସୁନାକୁ ତ କେହି କେବେ ଲୁଟି ନେଇ ପାରିବେନି । କିନ୍ତୁ କେହି ଲୁଟିବାର ଲୋଭ ଛାଡ଼ି ପାରିବେନି ମଧ୍ୟ । ପୁଣି ଏହି ସୁନାରେ ଯେ ମୃତ, ଜୀବିତ ଏବଂ ନିଦ୍ରିତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲୋକର ଭାଗ ଅଛି ଏହା ଜାଣିଥିବା ମୋ କୌଣସି ଲୋକ ଏତେ ସୁନା ଭୋଗ କରିବା ପାଇଁ କେବଳ କେରୋଡ଼ିମଲଙ୍କୁ ସୁବିଧା ଦେଇ ନ ପାରେ । କୁମାରୀ ଉତ୍ତରସିଂ ଭାବିଲେ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲୋକର ଇଜ୍ଜତ ଆଉ ରକ୍ତରେ ଏହି ସୁନାର ଇଟା ଗୁଡ଼ିକ ତିଆରି । କୁମାରୀ ଉତ୍ତରସିଂ ମନେ କଲେ ସେହି ସବୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲୋକ ଯଦି ଏହି ସୁନାର କିଛି କିଛି ଭାଗ ପାଇ ପାରନ୍ତେ ତାହାହେଲେ ତାଙ୍କର ଉଦ୍ୟମ ସାର୍ଥକ ହୁଅନ୍ତା ଯେମିତି । ସେଥିପାଇଁ ସେ କେରୋଡ଼ିମଲଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ସହିତ ଅତି ଘନିଷ୍ଠ ଭାବରେ ମିଶିଯାଇ ଗନ୍ତାଘରର ଅନେକ ଗୁପ୍ତ ବିଷୟ ଜାଣି ଫେରିଥିଲେ । ସେହି ଅନୁସାରେ କାମ କରିବା ପାଇଁ କୁମାରୀ ଉତ୍ତରସିଂ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରି ସାରିଛନ୍ତି । ଅଭିଯାନକାରୀ ଦଳ ହାତରେ ସେ ସବୁ ଗୁପ୍ତ ଖବର ନିଜେ କୁମାରୀ ଉତ୍ତରସିଂ ଭଲ ଭାବରେ ଦେଇଛନ୍ତି । ହୁଏତ' ଅଭିଯାନକାରୀ ଦଳ ଏଇ ଦିନେ ଦି'ଦିନ ଭିତରେ କାମଟି ପୂରା ହାସଲ କରି ଦେବେ । କିନ୍ତୁ ଆଜିର ଆକସ୍ମିକ ଘଟଣାରେ ସେ ଯୋଜନା ବଦଳି ଯାଇଛି । କୁମାରୀ ଉତ୍ତରସିଂ ସ୍ଥିର କଲେ ସୁପ୍ରୀତି ନିଶ୍ଚୟ ଆଜି ରାତିରେ କେରୋଡ଼ିମଲଙ୍କ ପାଖକୁ ଯିବ । କେରୋଡ଼ିମଲ ଅବଶ୍ୟ ପ୍ରଥମେ ସୁପ୍ରୀତିର କଥା ବିଶ୍ୱାସ କରି ପାରିବେ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ସେଥିଲାଗି ବେଶି ଆଉ ଡେରି ହୋଇ ପାରିବନି । କେରୋଡ଼ିମଲ ଗର୍ଜି ଉଠିବ ଶେଷରେ, ସେଥିରେ କୁମାରୀ ଭିକ୍ଷାର ମୂଳଦୁଆ ହୁଏତ ଅଟକିଯିବ । ଖୁବ ତରବର ହୋଇ ମନ ଭିତରେ କୁମାରୀ ଉତ୍ତରସିଂ କହି ଉଠିଲେ—ଆଜି ରାତିରେ କେରୋଡ଼ିମଲକୁ ମଧ୍ୟ—

ଭାବନାର ଉତ୍ତେଜନାରେ କୁମାରୀ ଉତ୍ତରସିଂଙ୍କର ପାଦ ଅଚଳ ହୋଇ ଉଠିଲା । କେଶରପୁର ଭିତରେ ଗୋଟିଏ ଅନ୍ଧାରିଆ ଗଳି ଭିତରେ ଯାଉଁ ଯାଉଁ ସେ ଛିଡ଼ା ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ଏତିକିବେଳେ

ପଛରେ କାହାର ପାଦ ଶବ୍ଦ ଶୁଣାଗଲା । ଫେରି ପଡ଼ି କୁମାରୀ ଉତ୍ତରସିଂ ବଡ ପାଟିରେ କହିଲେ—

"କିଏ ?"

ପାଦ ଶବ୍ଦ ଆହୁରି ପାଖକୁ ଆସିଲା । କୁମାରୀ ଉତ୍ତରସିଂ ପୁଣି ପଚାରିଲେ—

"କିଏ ?"

"କୁମାରୀ ?"

ନିଜର ପୁରୁଷ ବେଶ ଭିତରେ କୁମାରୀ ଉତ୍ତରସିଂ ଶିହରି ଉଠିଲେ । ପର ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ତାଙ୍କର ସାହସ ଦ୍ୱିଗୁଣ ହୋଇ ଉଠିଲା । ସେ ଉତ୍ସାହିତ କହିଲେ—

"ଗୁରୁସାହେବ !"

ତାପରେ ସେମାନେ ଆଗକୁ ଚାଲିଲେ । ଚାଲୁ ଚାଲୁ କୁମାରୀ ଉତ୍ତରସିଂ କହିଲେ—

"ଅବସ୍ଥା ଖୁବ୍ ସାଂଘାତିକ ହୋଇ ଯାଇଛି ଗୁରୁସାହେବ ! ଆଜି ରାତିରେ ସବୁ କାମ ଶେଷ କରିବାକୁ ହେବ, ନ ହେଲେ କାଲିକି···"

ହସି ଉଠିଲେ ଗୁରୁସାହେବ ।

"ନ ହେଲେ କାଲିକି ତମେ ସମସ୍ତେ ଗିରଫ ହୋଇ ଯିବ । ଏଇଆ ତ ? ସୁପ୍ରୀତିକ ଭୁ ଖତମ୍ କରିଦେଇ ପାରିଲୁନି କୁମାରୀ । ଗୋଟାଏ ମସ୍ତବଡ଼ ବିପଦ ···"

"ସୁପ୍ରୀତି ଦଣ୍ଡର ଅଯୋଗ୍ୟ ହୋଇ ପଡ଼ିଛି । ଗର୍ଭବତୀ ନାରୀ ପ୍ରତି କି ଦଣ୍ଡ ଦେବାକୁ ହେବ ଆପଣ ତ କିଛି କହି ନାହାନ୍ତି ଗୁରୁସାହେବ ? ସେଥିପାଇଁ ମୁଁ ଭାବେ ···।"

"ହଁ; କେଶରୀମଲର ନାଁ ତ ଆମର ଶିକାର ତାଲିକାରେ ଉଠିଛି କୁମାରୀ । କିନ୍ତୁ ଆଜି ନୁହେଁ ··· ଆହୁରି ଅନେକ ଦିନ ପରେ··· ।"

ଗୁରୁ ସାହେବଙ୍କର ଏ କଥାରେ କୁମାରୀ ଉତ୍ତରସିଂ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ କହିଲେ—

"ତାହେଲେ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ମଧ୍ୟ ଆପଣ ଜୀବନର ସନ୍ଧାନ ପାଉଛନ୍ତି ଗୁରୁ ସାହେବ ?"

ଗୁରୁସାହେବ ପୁଣି ହସି ଉଠିଲେ ।

"ହୁଏତ ତମେ ମରିଯିବ କୁମାରୀ । କିନ୍ତୁ ତମ ପରେ ମଧ୍ୟ ଲୋକ ଆସିବେ । ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଲାଲ୍ ଟକ୍ ଟକ୍ ପୋଷାକ ପିନ୍ଧି ଅନେକ ଯୁବକ ଯୁବତୀ ବାହାରିବେ କୁମାରୀ ! ତାଲିକାଟା ମୁଁ ସେଇମାନଙ୍କ ଲାଗି ରଖି ଦେଇ ଯାଉଚି ।"

ଚାରିଆଡ଼େ ଦେବଦାରୁ ଆଉ ନଡ଼ିଆ ଗଛର ବଣ । ତାରି ଭିତରେ ଗୋଟିଏ ଗ୍ରେଟ ବଡ଼ କାରଖାନା । ମଝିରେ ଦୁଇ ତିନୋଟି ଲଣ୍ଠନ ଜଳୁଛି, ଆଉ ଗୋଟିଏ ଗ୍ରାମୋଫୋନରେ ଫଟା ରେକର୍ଡ ବାଜି ଚାଲିଛି । ଆଲୁଅ ଆଉ ଗ୍ରାମୋଫୋନ୍‌ର ଚାରିପଟେ କେତେକ ଲୋକ ବସି ବାଜି ବଜାବାରେ ଲାଗିଛନ୍ତି । ଘରର ପଛ ପଟକୁ ବୁଲିଗଲେ ଗୁରୁସାହେବ, ତାଙ୍କ ପଛରେ କୁମାରୀ ଉତ୍ତରସିଂ । ଗୁରୁସାହେବ ଭଙ୍ଗା ଟିଣ କବାଟରେ ତିନିଥର ଟିପା ମାରି ଧୀରେ ଡାକିଲେ—

"ଅନନ୍ତରାମ !"

ପଞ୍ଚମୀ ଜହ୍ନର ଝାପ୍‌ସା ଆଲୁଅରେ ଟିଣ କବାଟ ଖୋଲି ଗୋଟିଏ ଯୁବକ ଠିଆ ହୋଇ ଆସି ଆଗରେ । ସମ୍ଭ୍ରମ ସହ ଗୁରୁସାହେବଙ୍କୁ ନମସ୍କାର କରି ଚାହିଁଲା ତାଙ୍କର ପଛକୁ । ପଛରେ ପୁରୁଷ ବେଶରେ କୁମାରୀ ଉତ୍ତରସିଂ । ଗୁରୁସାହେବ କହିଲେ—

"କୁମାରୀ ସାହେବ ଆସିଛନ୍ତି ଅନନ୍ତରାମ ! ଏଇଥିରୁ ତମେ ଜାଣି ପାରିବ ଯେ, ଆଜି ଡେରି କରିବାର ମୋଟେ ସମୟ ନାହିଁ ।"

କୁମାରୀ ଉତ୍ତରସିଂଙ୍କୁ ଅନନ୍ତରାମ ବିନମ୍ର ସହିତ ନମସ୍କାରକଲା । ଗୁରୁସାହେବ ପୁଣି କହିଲେ—

"ଆମେ ଯାଉଛୁ ଅନନ୍ତରାମ, ସମୟ ଖୁବ୍ ଅଳ୍ପ। ହଁ, ଆଜି ରାତିରେ ତମର ଡେରା ମଧ୍ୟ ଏଠୁ ଉଠିବ। ...ନଈ ଆରପାରି ବାଙ୍କୀ ରାସ୍ତାରେ ତମ ପାଇଁ ଘଣ୍ଟା ଜିପ୍ ଆଉ ଗୋଟାଏ ଟ୍ରକ ପହଞ୍ଚିବ।...ତମର ଅନ୍ୟକଣ ଦରକାର ?"

ଅନନ୍ତରାମ ଧୀରେ ଧୀରେ କହିଲା—

"ଆଉ ଦୁ'ଟା ପିସ୍ତଲ ଦରକାର ହେଉଥିଲା..."

କାନ୍ଧରେ ପଡ଼ିଥିବା ଥଳି ଭିତରୁ ଗୋଟାଏ ପିସ୍ତଲ ବାହାର କରି ଗୁରୁସାହେବ କହିଲେ—

"ତମେ ଗୋଟାଏ ନେଇଥା। ଗୋଟାଏ ମୋ ପାଖରେ ଥାଉ... କୁମାରୀ ଭିଲ୍ଲା ଯାଏ ମଧ୍ୟ ଖାଲି ହାତରେ ଯାଇ ହବନି।...ଖୁବ୍ ସାବଧାନ ରହିବ ଅନନ୍ତରାମ !"

ଅନନ୍ତରାମ ମୁଣ୍ଡ ନୁଆଇଁ ସ୍ୱୀକୃତି ଜଣାଇଲା। ଗୁରୁସାହେବ ଓ କୁମାରୀ ଉତ୍ତରସିଂ କୁମାରୀ ଭିଲ୍ଲା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଫେରିଲେ।

ରାତି ଦଶଟା ବେଳେ କାମିନୀ ଫେରିଲା। ତାର ମନର ଅବସ୍ଥା ଅତି ସାଂଘାତିକ ହୋଇ ପଡ଼ିଛି। ପାଗଳ ପରି ସେ ଭିଲ୍ଲାର ଗୃହଆଡ଼େ ବୁଲି ବୁଲି ଶେଷକୁ ନିରୁପାୟ ଭାବରେ ଗୋଟିଏ ଚେୟାର ଉପରେ ବସି ପଡ଼ି ଉଦ୍‌ବେଗିତ ହୃଦୟରେ କୁମାରୀ ସାହେବଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ଲାଗିଲା। ତାର ମନେ ହେଉଥାଏ, ଆଉ ହୁଏତ ଉଦ୍ଧାର ପାଇ ହେବନି। ଆଉ ତିନି ଘଣ୍ଟାପରେ ଏହି ଭିଲ୍ଲାର ଗୃହଆଡ଼େ ଲାଲ୍‌ପଗଡ଼ି ଧାରୀ ପୁଲିଶର ଭାଣ୍ଡବଲୀଳା ଭରି ଉଠିବ। ସି.ଆଇ. ଡି. ଅଫିସରଙ୍କଠାରୁ କୌଶଳ କରି ଯେଉଁ ଆଣିଥିବା ଫାଇଲଟାକୁ ଗୁହି ଗୁହିଁ ସେ ମନେ ମନେ କହିଲା, ଏଇ କୁମାରୀ ଭିଲ୍ଲାର ସବୁ ରହସ୍ୟ ଆଜି ପଦାରେ ପଡ଼ିଯାଇଚି। ଅଭିରାମର ହତ୍ୟା, ବ୍ୟାଙ୍କ୍‌ଲୁଟି, କେରୋଡ଼ିମଲର ଟ୍ରେନ ସବୁ ଆଜି ଧରାପଡ଼ି ଯାଇଚି। ଆଜି ରାତିରେ କୁମାରୀ ଭିଲ୍ଲା ପୁଣି ଶେଷ ଅଭିଯାନ ଚଳାଇବ। ତାହାର ପରିଣାମ ଫେର୍ କ'ଣ ହେବ ? ସୁପ୍ରୀତିକ ଗୁଡ଼ି ଦେଲେ

କାହିଁକି କୁମାର୍ଗ ସାହେବ, କେବଳ ଅଭିରାମକୁ ହତ୍ୟା କରି ଦେଲେ ଅକ୍ଲେଶରେ....

ଅତ୍ୟଧିକ ଉତ୍ତେଜନାରେ କାମିନୀ ଆଉ ଚେୟାରରେ ବସିପାରିଲା ନାହିଁ । ସେତେବେଳକୁ ସଙ୍ଗୀତ କ୍ଲାସ ନୀରବ ହୋଇ ଯାଇଚି । କାମିନୀ ଉପର ମହଲାକୁ ଉଠି ଯାଉଁ ଯାଉଁ ତାର ଆଖି ପଡ଼ିଲା ପାହାଚ ଉପରର ଆଗ କାନ୍ଥରେ, ବଡ଼ ବଡ଼ ଇଂରେଜୀ ଅକ୍ଷରରେ ଲେଖା ହୋଇଛି । "ରାତି ୧୧ଟା ଭିତରେ ଭିଲ୍ଲା ଛାଡ଼ିଯାଅ ।" ତା ତଳକୁ "ଗୁରୁସାହେବ ।" 'ଗୁରୁସାହେବ'; ତାହେଲେ ଗୁରୁସାହେବ ଆସିଛନ୍ତି ।

ଆନନ୍ଦରେ ନାଚି ଉଠିଲା କାମିନୀ । ତାପରେ ହାତର ହୀରା ମୁଦିଟାକୁ ଅନେଇ କହିଲା—"ଗୁରୁସାହେବ ଆସିଛନ୍ତି କୁମାର୍ଗ ସାହେବ—ଆଉ ଚିନ୍ତା କଣ ?" କହି କହି ପାହାଚରେ ଡେ଼ଇଁ ଡେ଼ଇଁ ଉପରକୁ ଚାଲିଗଲା । ଉପରେ ପହଞ୍ଚି ସେ ଦେଖିଲା ସୁନ୍ଦର ଗୋଟିଏ ଯୁବା ପୁରୁଷ ସାଙ୍ଗରେ କୁମାର୍ଗ ସାହେବ ବସି ଆନନ୍ଦରେ ଆଳାପ କରୁଛନ୍ତି । ସେ ଏହି ଦୃଶ୍ୟରେ ଖୁବ୍ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲା । ପାଖରେ ପହଞ୍ଚି ଚିତ୍କାର କରି କହିଲା—

"ଏଇ ଲୋକଟା ସି: ଆଇ: ଡି: । ଆପଣ ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଆଳାପ କରୁଚନ୍ତି କଣ କୁମାର୍ଗ ସାହେବ ? ମୁଁ ଏଇ ଲୋକକୁ ଆଜି ସଂଧ୍ୟାବେଳେ ସି. ଆଇ. ଡି. ଅଫିସରେ ଦେଖିଚି—ଆଜି ରାତି ୩ଟା ବେଳକୁ ସେମାନେ ଭିଲ୍ଲା ଘେରାଉ କରିବାଲାଗି ପୁଲିଶକୁ ଖବର ଦେଇଛନ୍ତି, ସେଥିଲାଗି କିଛି କୌଶଳ କରି ଏ ଆମକୁ ଅଟକେଇ ଦେବାକୁ ଆସିଛନ୍ତି । ଆପଣ ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ମୋଟେ କଥା ହୁଅନ୍ତୁନି କୁମାର୍ଗ ସାହେବ ।"

ଠୋ ଠୋ ହୋଇ ସେହି ଯୁବକଟି ହସି ଉଠି କହିଲେ—"ତମେ କଣ କୁମ୍ଭଡ଼େ ପଳେଇ ଯିବ ବୋଲି ଭାବିଛ ?"

କାମିନୀ ହଠାତ୍ କହି ଉଠିଲା—

"ନିଶ୍ଚୟ ଗୁରୁସାହେବ ଆସିଛନ୍ତି, ସେ ସବୁ କରି ପାରିବେ । ନାଁ ହେଲେ ଆମେ ଯୁଦ୍ଧ କରିବୁ, ଖାଲି ଖାଲି ଧରା ଦେବୁ କାହିଁକି ?"

ଯୁବକଟି ଠିଆ ହୋଇ ପଡ଼ି କହିଲେ—

"ଯୁଙ୍ଗ, ତମ ପିସ୍ତଲରେ ଗୁଳି ଅଛି ବାଳିକା ?"

ନଜର ଭ୍ୟାନିଟି ବ୍ୟାଗରୁ ପଲକରେ ପିସ୍ତଲଟା ବାହାର କରି କାମିନୀ କହିଲା—

"ଖୁବ୍ ।"

କୁମାରୀ ସାହେବଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ସେହି ଯୁବକଟି ମଧ୍ୟ ନିର୍ମମ ଭାବରେ ହସିବାକୁ ଲାଗିଲେ । କାମିନୀ ଖୁବ ବିମର୍ଷ ହୋଇ କହିଲା—

"ତେଣେ ପୁଲିସର ଅଭିଯାନ ଆରମ୍ଭ ହେଲାଣି, ଏଣେ ଆପଣ ହାସ୍ୟ ପରିହାସରେ ବ୍ୟସ୍ତ । ତା ହେଲେ ଆପଣ ଜିତିବାର ଆଶା ଛାଡ଼ି ଦେଇଛନ୍ତି କୁମାରୀ ସାହେବ ?"

କୁମାରୀ ଉତ୍ତରସିଂ ହସି ହସି କହିଲେ—

"କଣ ଘଟିଛି କାମିନୀ ? ସି. ଆଇ. ଡ଼ି. ଅଫିସର ଖବର କଣ ?"

ଆଗର ଟେବୁଲ ଉପରକୁ ହାତର ଫାଇଲ ପକେଇ ଦେଇ କାମିନୀ କହିଲା—

"ତା ହେଲେ ଏ ଭଦ୍ରଲୋକ ଆମର ବନ୍ଧୁ ?"

କୁମାରୀ ସାହେବ ହସି ଦେଇ କହିଲେ—

"ଏ ଗୁରୁସାହେବ କାମିନୀ । ତମେ ତାଙ୍କୁ ନମସ୍କାର କର ।"

କାମିନୀ ସ୍ତବ୍ଧ । ଛଳ ଛଳ ଆଖିରେ ଗୁରୁସାହେବଙ୍କର ଖାରହିବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଯୌବନମୟ ମୁଖମଣ୍ଡଳକୁ ଅନେଇ ରହି ସେ ଯେମିତ ଆତ୍ମହରା ହେବାକୁ ଲାଗିଲା ।

କାମିନୀ ପିଠିରେ ହାତ ବୁଲାଇ ବୁଲାଇ ଗୁରୁସାହେବ କହିଲେ—

"ଗୁରୁସାହେବ ଅଛନ୍ତି । ତମର ଆଉ ଭୟ କଣ କାମିନୀ । ପ୍ରାୟ ଘଣ୍ଟାଏ ହେଲା କୋରେଶ୍ଚମଲ ସ୍ପ୍ରୀଢକ ଧରି ଯାଇ ସି. ଆଇ. ଡ଼ି. ଅଫିସରେ ସବୁ ଖବର ପ୍ରକାଶ କରୁଛନ୍ତି, ଏଥା ତ ?...ହଁ, ତମେ ସେଇ

ସି. ଆଇ. ଡି. ଭଦ୍ରଲୋକଙ୍କୁ ବନ୍ଧୀ ହେବା ପାଇଁ କଥା ଦେଇଥିଲି—ଆଜି ଆଉ କିଛି ଦେଇ ନାଁ ତ ?”

କଲ୍ କଲ୍ ହୋଇ କାମିନୀ ସେଠୁ ପଳେଇ ଗଲା ତଳକୁ । କୁମାର ଭଉରସିଂ ଓ ଗୁରୁସାହେବ କର୍ କର୍ ହୋଇ ହସି ଉଠିଲେ ।

ରାତି ଠିକ୍ ବାରଟା ସମୟରେ ଅତି ବିକଟ ଶବ୍ଦରେ କଟକ ସହର କମ୍ପି ଉଠିଲା । ପୁଲିସ ବାହିନୀର ସିଟି ଶବ୍ଦରେ ଚାରିଆଡ଼େ ଆତଙ୍କ ଖେଳି ଯାଇଛି । କୁମାର ଭିଲ୍ଲାର ଚାରିପଟେ ଶହ ଶହ ପୁଲିସ ଘେରି ରହିଛନ୍ତି । ଏହିପରି ସମୟରେ କୁମାରଭିଲ୍ଲାର ପ୍ରକାଣ୍ଡ ଦୋମହଲା କୋଠାଟା ଶହେଟି ବଜ୍ରପାତର ଶବ୍ଦ କରି ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ ହୋଇ ମାଟି ଉପରେ ଭୂଷୁଡ଼ି ପଡ଼ିଲା । ଆକାଶର ଅନେକ ଉଚ୍ଚକୁ ଧୂଳି ପଟଳ ଉଠିଯାଇ ଚାରିଆଡ଼କୁ କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ଗଭୀର ଅନ୍ଧକାର କରିଦେଲା । ପୁଲିସ ବାହିନୀର ବୁଦ୍ଧି ହଜି ଯାଇଛି । ଏହି ଆକସ୍ମିକ କାଣ୍ଡରେ ସେମାନେ ସ୍ତବ୍ଧ ହୋଇ ଚାହିଁ ରହିଛନ୍ତି ସେହି ରମଣୀୟ ଅଟ୍ଟାଳିକାର ଭଗ୍ନ ସ୍ତୂପ ଆଡ଼କୁ । ସେହି ଅଟ୍ଟାଳିକା ଭିତରେ ଥିବା ସୁନ୍ଦରୀ ଯୁବତୀମାନଙ୍କର ଦଶା କଣ ହେଲା ତା'ହେଲେ ? ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସତର୍କ କରି ରଖିବାପାଇଁ ପୁଲିସ ବାହିନୀର ଘନ ଘନ ସିଟି ବାଜି ଉଠିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ଖବର ପାଇ କିଛି ସମୟ ପରେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଓ ପୁଲିସ ସାହେବ ଘଟଣା ସ୍ଥଳରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ । ଚାରିଆଡେ ଲୋକାରଣ୍ୟ । ସମସ୍ତଙ୍କ ମୁଖରେ ହାହାକାର । କିଏ କୁମାର ଭଉରସିଂଙ୍କର ରୂପ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବାରେ ଲାଗିଛି, କିଏ ଭିଲ୍ଲାରେ ରହୁଥିବା ସୁନ୍ଦରୀ ଯୁବତୀମାନଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅଧୀର ହୋଇ ଦୁଃଖରେ ଅଶ୍ରୁ ଢାଳି ଦେଉଛି । ଦଳେ ଯୁବକ କଟକ ସହର ଏବଂ ତାହାର ସଂସ୍କୃତିର ଅପୂରଣୀୟ କ୍ଷତି ହେଲା ବୋଲି ଚିତ୍କାର କରୁଛନ୍ତି । ଭିଲ୍ଲାର ଯୁବତୀମାନଙ୍କର ଶୋଚନୀୟ ମୃତ୍ୟୁ ବିଷୟ ଭାବି ସମସ୍ତେ ଅଧୀର ହୋଇ ଉଠିଛନ୍ତି ।

ରାତି ଯେତେବେଳକୁ ପାହି ଯାଇଛି । ପୁଲିସ ସାହେବଙ୍କୁ ଲକ୍ଷ୍ୟକରି ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ କହିଲେ—

"ମୁଁ ଭାବେ କୌଣସି ଦୁଷ୍ଟ ଲୋକର ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ରରେ କୁମାଗାଭିଲ୍ଲା ଧ୍ୱଂସ ପାଇ ଯାଇଚ ।"

ପୁଲିଶ ସାହେବ ହଠାତ୍ କହିଲେ—

"କିଏ ଆଉ ସେହି ଦୁଷ୍ଟ ଲୋକ···କେଗ୍ରେଡ୍ଡମଲ ନିଶ୍ଚୟ । ସେ ଆମକୁ ଏହି ଜିଲ୍ଲା ବିଷୟରେ ଅନେକ ଅପତ୍ତି କରି ସମ୍ବାଦ ଦେଇଛି, ସେଥିଲାଗି ଭିଲ୍ଲା ଘେରିବା ପାଇଁ ମୁଁ ଆପଣଙ୍କର ଆଦେଶ ମାଗିଥିଲି । ହୁଏତ ଆଉ କୌଣସି ଗୁପ୍ତ ରହସ୍ୟ କେଗ୍ରେଡ୍ଡମଲ ବିଷୟରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବାର ସମ୍ଭାବନା ଥିଲା, ସେଥିଯୋଗୁଁ ସେ ଏଇ କାଣ୍ଡ କରି ଦେଇଛି । ସବୁ ଏଇ କ୍ୟାପିଟାଲିଷ୍ଟମାନେ କରି ପାରନ୍ତି···ବୋଧହୁଏ ଆମକୁ ସେ ମିଛ ସମ୍ବାଦ ସବୁ ଦେଇଛି । ମୁଁ କୁମାଗୀ ଉତ୍ତରସିଂଙ୍କୁ ଜାଣେ, ଅତି ଚମତ୍କାର ମହିଳା—ସଂସ୍କୃତି ଆଉ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟର ଅବତାର !"

ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଜଣ ଭାବୁ ଭାବୁ କହି ଉଠିଲେ—

"ମୁଁ କାଲି ମିସ୍ ଉତ୍ତରସିଂଙ୍କଠାରୁ ଗୋଟାଏ ଲମ୍ବା ଷ୍ଟେଟମେଣ୍ଟ ପାଇଛି । ସେଥିରେ ସେ ମତେ ଜଣେଇ ଦେଇଛନ୍ତି, କୁମାଗୀ ଭିଲ୍ଲାର ଜଣେ ବାଳିକାର ଚରିତ୍ର ନଷ୍ଟ କରି ଧନର ଲୋଭ ଦେଖାଇ ଶେଷରେ କେଗ୍ରେଡ୍ଡମଲ ତାକୁ ଗର୍ଭବତୀ କରିଛନ୍ତି । ବାଳିକାଟିକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଭିଲ୍ଲାରୁ ତଡ଼ି ଦିଆ ହୋଇଛି ଏବଂ ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କେଗ୍ରେଡ୍ଡମଲଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ମିସ୍ ଉତ୍ତରସିଂଙ୍କର ଖୁବ୍ ଗଣ୍ଡଗୋଳ ଘଟି ଯାଇଛି । କ୍ଷତିର ଆଶଙ୍କା କରି ମିସ୍ ଉତ୍ତରସିଂ ମତେ ସେ ସବୁ ଲେଖିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଆଜି ସେଇ ମିସ୍ ଉତ୍ତରସିଂ କାହାନ୍ତି ?"

ଏହି ସମୟରେ ପୁଲିଶ ସାହେବ ଜୋର ଦେଇ କହିଲେ—

"ନିଶ୍ଚୟ ଏ କେଗ୍ରେଡ୍ଡମଲର କାଣ୍ଡ । ସେ ବାଳିକାଟାକୁ ଘେନି କାଲି ସେ ମୋ ପାଖକୁ ମଧ୍ୟ ଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ସେ ଏପରି ଚକ୍ରାନ୍ତ କରିଛି ବୋଲି କିଏ ଜାଣିଥିଲା···?"

ଖୁବ୍ ତ୍ରସ୍ତବ୍ୟସ୍ତ ଭାବରେ ଏଡିକବେଳେ ସେଠାରେ ଖଣ୍ଡେ ଟ୍ୟାକ୍ସିରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ଶେଠ କେଗ୍ରେଡ୍ଡମଲ୍ । ଟ୍ୟାକ୍ସିରୁ ଓହ୍ଲାଇ ପଡ଼ି

ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଆଉ ପୁଲିଶ ସାହେବଙ୍କ ପାଖରେ ଯୋଡ଼ହାତ ହୋଇ କହିଲେ—

"ମୋର ସର୍ବନାଶ ହୋଇଁ ଯାଇଛି ହଜୁର, କୁମାରୀ ଭିଲ୍ଲାର ଚୋରମାନେ ମୋର ସର୍ବସ୍ୱ ଲୁଟ୍ କରି ନେଇଛନ୍ତି..."

ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଗର୍ଜିଉଠି କହିଲେ—

"ଚୁପ୍ କର ! ରାତିରେ କୁମାରୀ ଭିଲ୍ଲାକୁ ଧ୍ୱଂସକରି, ପୁଣି ସକାଳେ କୁମାରୀ ଭିଲ୍ଲା ନାଁରେ ଅଭିଯୋଗ !"

ଏତିକିବେଳକେ କୁମାରୀ ଭିଲ୍ଲା ଆଡ଼େ କୋଟୋଡ଼ିମଲଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ିଲା । ସେ ନିଜ ଆଖିରେ ଦେଖିଲେ ରମଣୀୟ କୁମାରୀ ଭିଲ୍ଲା ଆଉ ତାର ଉଦ୍ୟାନ ଓ ଲତାକୁଞ୍ଜ ଧ୍ୱଂସର ସ୍ତୂପ ଭିତରେ ଲୁଚି ଯାଇଛି । ଏ ଦୃଶ୍ୟରେ ସେ ପଥର ପାଲଟି ଗଲେ ।

ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ପୁଣି ଗର୍ଜି ଗର୍ଜି କହିଲେ—

"କୁମାରୀଭିଲ୍ଲାର ଗୋଟିଏ ବାଳିକାକୁ ତମେ ରଖିଛ କୋଟୋଡ଼ିମଲ ?"

କୋଟୋଡ଼ିମଲ ଯତ୍‌ପରୋନାସ୍ତି ଚେଷ୍ଟା କରି କହିଲେ—

"ହଜୁର !"

"ତମେ ତାର ଚରିତ୍ର ନଷ୍ଟ କରିଛ ?"

"ମୁଁ ତାକୁ ଆଶ୍ରୟ ଦେଇଛି ହଜୁର...।"

ଗୋଡ଼ର ଓଜନଦାର ବୁଟ୍ ଯୋଡାକୁ ତଳେ ବାଡ଼େଇ ପୁଲିଶ ସାହେବ କହିଲେ—

"ତମେ ଏକମାତ୍ର ଦୋଷୀ କୋଟୋଡ଼ିମଲ । ତମ ଛଡ଼ା ଏ କାମ ଆଉ କେହି କରି ପାରିବେନି । କୁମାରୀ ଭିଲ୍ଲା ଆଉ ତାର ଯୁବତୀମାନଙ୍କୁ ନିଜର ରକ୍ଷା ସକାଶେ ତମେ ଡିନାମାଇଟ୍ ବସେଇ ଧ୍ୱଂସ କରିଦେଇଛ ।"

ମୁଣ୍ଡରେ ହାତ ଦେଇ କୋଟୋଡ଼ିମଲ ଭୂଇଁ ଉପରେ ବସି ପଡ଼ିଲେ । ଦଳେ ସଙ୍କୃତ-ପାଗଳ ଯୁବକ ଉଚ୍ଛୃଙ୍ଖଳ ଭାବରେ ଛୁଟି ଆସିଲେ କୋଟୋଡ଼ିମଲଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ।

କୃଷକ ପ୍ରେସରେ ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀ ଭୁବନେଶ୍ୱର ମିଶ୍ରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମୁଦ୍ରିତ